

Karnataka Elementary Teacher Education Curriculum 2012

Teacher Educators' Handbook **First Year D.Ed**

**Directorate of State Education, Research and Training
Bengaluru
Karnataka
2013**

Contents

	Page No.
Preface	i
1. Introduction to Teacher Educators' Handbook	1-3
2. First Year Courses	4-7
3. Suggested Teaching and Training Strategies	8-22
3.1 Practice in Teaching	9-13
3.2 Internship	14-22
4. Suggested Assessment Strategies	23-38
4.1 General Assessment Strategies (Processes and Products)	24-31
4.2 Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE)	31-35
4.3 Evaluation from Constructivist Perspective	35-37
4.4 Interpretation and Feedback	37-38
5. Course wise Strategies	39-163
Annexure	i-xxii
Editorial Committee	xxiii
Contributors	xxiv
Feedback on Curriculum transaction	

Preface

This Handbook intends to facilitate the teacher educators working in Karnataka to understand and transact the Karnataka Elementary Teacher Education Curriculum (2012). The perspective of the renewed curriculum is different from the earlier curriculum. It focuses on the first year D.Ed programme only. For the second year D.Ed programme, a separate Handbook would be prepared and supplied to teacher educators subsequently.

The teacher education programme itself is in a transition phase where the changing contexts and paradigms necessitate a reorientation. The influencing factors for the changes include the National Curriculum Framework (2005), the National Curriculum Framework for Teacher Education (2009) and the RtE act (2009). The basic intent of all of the above are incorporated into the new curriculum and has been suitably contextualized to the Karnataka context. This indeed requires an orientation to teacher educators. Hence, the present Handbook.

There are certain significant departures from the earlier curriculum. They include the introduction of Class Talks, the reconceptualisation of micro-teaching skills, practice in teaching and internship, apart from the decentralised structure and functions of the coordination boards. Issues related to the implementation of the Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE) is yet another important concern. Inclusive education and teacher development studies as permeating areas are the other hallmarks of the present curriculum. These are spelt out in the curriculum document as well and as in the Handbook. It is hoped that the basic intent of these the departures are understood, appreciated and articulated by teacher educators in their transaction.

There has been an attempt to focus on every course in terms of suggesting the teaching strategies as well as assessment strategists. These suggestive guidelines are expected to inform and influence teacher educators in understanding and transacting the curriculum effectively. That does not mean that there is no space for innovations, experimentation and tryouts by teacher educators. On the contrary, it is intended that the teacher educators must explore different ways of transacting the revised curriculum to make it much more vibrant and relevant to the student teachers. In order to know how the present Handbook and the KETEC 2012 are understood and implemented by teacher educators, an attempt is made to provide perforated pages at the end of the document. This is meant for all teacher educators to write their feedback at the end of transacting each unit in every course. This would enable DSERT in understanding the field realities of implementing the curriculum. The feedback is also likely to inform and influence the curriculum renewal process at a later stage.

Teacher educators, with the requisite expertise and who are familiar with the D.Ed programme in Karnataka have contributed for this handbook. The editorial board is thankful to all the contributors. All the support extended by people in different capacities is sincerely acknowledged. We hope and wish that the KETEC 2012 is transacted effectively and professionally by all teacher educators. If this handbook proves useful for this process, our effort in its preparation shall be meaningful. Suggestions for its improvement are most welcome.

*Editorial Committee
(i)*

1. ಪ್ರಶ್ನಾಪನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಪರಿಚಯ

ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪರ್ಕ್‌ಮು (2012) ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕೆಲವು ದಿಕ್ಷಾಭಿರೂಪಗಳನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಷಾಭಿರೂಪಗಳು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿವೆ. ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸತನ ತರಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲರಾಗಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪರ್ಕ್‌ಮುದಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬದಲಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪರ್ಕ್‌ಮುದ ಆಕಾರಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಇವು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ವಿಭಿನ್ನ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟತೆಗಾಗಿ ಪರ್ಕ್‌ಮುದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ವಿವಿಧ ಪದಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತೀ ಕೋರ್ಸ್‌ಅನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನ ಸೂಚಿಸಲು ಘಟಕವಾರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕದ ಹೆಸರು, ಘಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಸೂಚಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ವಿಧಾನಗಳು ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತರಗತಿಯ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಜಿತ್ರಣ ನಿಮಗೆ ಸಿಗಲಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಲು ಸಹ ಮಾರ್ಗೋರ್ಡಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪರ್ಕ್‌ಮುವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಈ ಮಾರ್ಗೋರ್ಡಾಯಗಳು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲಕಾರಿಯಾಗುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಮಾರ್ಗೋರ್ಡಾಯಗಳು ತರಗತಿಯ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇದೆ.

ಡಿ.ಎಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು ತರುವಾಯ ಶಾಲಾ ಶೀಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಫಲವಾಗುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಡ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಗದಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾ. ಪ. ನೆ (2005) ಮತ್ತು ರಾ. ಪ. ನೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ(2009) ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಮಾದರಿ (Constructivist Learning Paradigm)ಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪರ್ಕ್‌ಮು 2012 ಸಹ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ

ಪರಿಸರಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಬೋಥನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಕೈಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷಿತ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ವಿನೋತನ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ, ಪರ್ಕ್‌ಕುಮದ ಜಾರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸನೀಯ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿ (authentic supplement) ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ಸೋಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ವೈತ್ತಿಪರರು ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭಾಷಣವೇ ‘class talk’. ಇದು ಗುಂಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಡಿ.ಎಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ / ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ / ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ವೈಕ್ಯಾಯಿಂದ / ಗಳಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಷಣ / ವೇದಿಕೆಯ ಚರ್ಚೆ (Panel discussion)/ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಶ್ನೆಕರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಇದು ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಷಣ / ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಿಡಿ / ಡಿವಿಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಡಿ.ಎಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದೆ.

ವಿವಿಧ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಿಭಿನ್ನ ‘ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ಸೋಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಆಯಾ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವೆಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಇವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿದೆ. ಸೃಜನತೀಲ ಮತ್ತು ಅದ್ವಾತ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಾದ ತಾವುಗಳಿಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ‘ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ಸೋಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ಇದು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಸಹ ಇದೆ. ಈ ‘ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ಸೋ’ನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಸೇವಾ ಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಅವರು ಈ ವಿಷಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಈ ‘ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ಸೋ’ ಅನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುವರೆಂದು ನೀವೆಲ್ಲಾ ವಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುವಿರಿ. ಈ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ವಿಷಯದ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನಾಶಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ

ಉತ್ತಮವಾಗುವುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇವನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸನೀಯ (authentic) ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೈಜ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಗತ್ಯತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ‘ಕ್ಲಾಸ್ ಟಾಕ್’ನ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಇದೆ.

ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾರ್ಜಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯಯುತವಾಗಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಈ ಕೃಪಿಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕಾರ ಡಿ.ಎಡ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ‘ಎಲ್ಲಾ’ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ ಕಲಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅರಳಿಸಬಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ.

ಕೃಪಿಡಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ದಿಕ್ಷಾಜಿಗಳು / ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು:

- ಕೋಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕೃಪಿಡಿಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ
- ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲಹೆ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಇವು ಆದೇಶಗಳಲ್ಲ
- ತರಗತಿಯ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಈ ಕೃಪಿಡಿಯನ್ನು ಒಂದು (ಅವಲೋಕನ) ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ
- ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಕೃಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ /ಪರಿವರ್ತಿಸಿ / ವಿನೂತನ ವಿಧಾನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ / ನಾವೀನ್ಯತೆ ತಂದು / ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಘಟಕದ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
- ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು, ಮಧ್ಯವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ

- ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರದ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ. ಈ ದಾಖಲಾತಿಗಾಗಿ ಪ್ರತೀ ಕೋಸ್‌ಎನಲ್ಲಿ ಏದು ಖಾಲಿ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆ (ಹಡಿಯಾ)ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ / ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗ ಸಫಲವಾದದ್ದು / ವಿಫಲವಾದದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ

2. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಣನೆ ಕೋಸ್‌ಎನಗಳು

ಮೊದಲ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬುನಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ (ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ). ಪ್ರತೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕ(ನಿ)ಗೂ ಇದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೋಸ್‌ಎನ ಆಗಿ ವರ್ಣವಿಡೀ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವಸ್ತು cum ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು/ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು (content cum methodology) ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು ಎಂಬ ಶೀಷ್ಯಕೆಯಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕನ್ನಡ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ 100 ಅಂಕಗಳುಳ್ಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಷಯಗಳು. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಅರಿವು ನಮಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ ಈ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವಷ್ಟೇ ಸಮಯವನ್ನು ಇಡಕ್ಕೂ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಡಕ್ಕೆ 50 ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅವಕಾಶ ಇಡೀ ವರ್ಷ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೊರೆ ಅರ್ಥದಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

‘ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 50 ಅಂಕಗಳ ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಗಿರುವ ಸತತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (CCE) ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೀಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳಿರುವಂತೆ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಅರ್ಥಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವೇ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯೇತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗಿ ಮೇಲೆನಾಗಿದಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಂಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ 50 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಮೇಲೆನಿಂಬಿರುವುದು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆಯಾದದ್ದು.

ಪ್ರತಿ ಮನುವನ ಸರ್ವತೋಮುಖಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅದರ ದೃಷ್ಟಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸದ್ಯಧತೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಮೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಡಿ.ಎಡ್ ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೋರ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಇದೆ. ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಕೋರ್ಸ್ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಚಲನಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ‘ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ’ವನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ 50 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಮೇಲೆನಿಂಬಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಡಿ.ಎಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು ತಾವೇ ಬೋಧಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಧಾರಿತ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಪೇಪರ್ ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರೇ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿದವರಿಗಾಗಿ ಈ

ಕೋಸ್‌ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ‘ದೃಂಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ’ ಪರಿಳೀತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಆಟ ಮತ್ತು ದೃಂಜಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಕರದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋಸ್ ಪ್ರಶ್ನಿಕರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಪತ್ರಕ್ಕುಮವು ‘ಶಿಕ್ಷಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ’ ಎಂಬ ಕೋಸ್‌ಗಳ ಗುಳ್ಳವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ, ಈ ಕೋಸ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಒಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ‘ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆ’ ಮತ್ತು ‘ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು’ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೋಸ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವೆರಡೂ 25 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಎರಡರಲ್ಲೂ ತಾತ್ಕಾಳಿಕ ಅಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಆಚರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದದಾಯಕ ಮತ್ತು ಫಲ ಪ್ರದರ್ಶನಾಗಿ ಮಾಡಲು ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ‘ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆ’ ಕೋಸ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು, ತಾವು ಚಿಂತನಶೀಲ ವೃತ್ತಿ ಪರರಾಗುವುದನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ‘ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು’ ಕೋಸ್ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದಕ್ಷರಾಗಲು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಲು ಈ ಕೋಸ್ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಸಮರ್ಪನೀಯ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ‘ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣ’(Inclusive Education)ವನ್ನು ನಿಗದಿಸಲಾಗಿದೆ. ‘ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು ಬೇಕಾದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ದಾರಿಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ‘ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ’ ಎಲ್ಲ ಕೋಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೋಸ್‌ಗಳ ಅಂಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸಮಯವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು	ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಕಗಳು	ಬಾಹ್ಯ ಅಂಕಗಳು	ಒಟ್ಟು	ಚೋಧನಾ ಸಮಯ (ಗಂಟೆ)		
					ತಾತ್ಕಾರ್ಯ ಅಂಶಗಳು	ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶ	ಒಟ್ಟು
1.1	ಶಿಕ್ಷಣ: ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಪರಿಚಯ	40	60	100	85	50	135
1.2	ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (ಕಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾ):						
1.2.1	ಕನ್ನಡ	40	60	100	45	75	120
1.2.2	ಗಣಿತ	40	60	100	65	55	120
1.2.3	ಪರಿಸರ	40	60	100	60	60	120
1.3	ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ನೈಮಣ್ಯತೆ)	20	30	50	50	70	120
1.4	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ವೌಲ್ಯಮಾಪನ	20	30	50	25	35	60
1.5	ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ (Teacher Development Studies)						
1.5.1	ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆ	25	---	25	10	30	40
1.5.2	ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು	25	---	25	14	26	40
1.6	ದ್ಯುಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆಟಗಳು	50	---	50	5	55	60
1.7	ಚೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಇಂಟನ್‌ ಶಿಪ್						
1.7.1	ಚೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ	90	60	150	-	225	225
1.7.2	ಇಂಟನ್‌ ಶಿಪ್	50	---	50	---	216	216
	ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕಾರ್ಯ	---	---	---	---	54	54
	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	---	---	---	40	40	40
	ಒಟ್ಟು		360	800			1350

3. ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ತಂತ್ರಗಳ ಸಲಹೆಗಳು

ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು: ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ ನಿಷ್ಠಿತ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯೇತಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲದೇ, ಇವೇ ತಂತ್ರಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷದಾದ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿವರಣೆಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದು ತಾವುಗಳು ಸಾಂಧಭಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆದೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಮಗಿದೆ.

ತರಬೇತಿ ತಂತ್ರಗಳು

ತಾರ್ಕಿಕ ಸಮಘಟನೆ:

ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್‌ಶಿಪ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಭಾಗೀದಾರಿಕೆ ಮಾದರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಾದರಿಯು ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವಿಮುಖ ಕಲಿಕಾ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಶಾಲೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಕರುಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬೋಧನೆ ಕುರಿತ ವಿಶೇಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಾದರೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (TEIs) ಶಿಕ್ಷಕರ ರೂಪಿಗಳಿಗೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನೂ, ನವೀನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತಿರಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಅನುಭವಗಳೇ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ತಿರುಳಾಗಿದೆ. ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲಾ ಜೀವನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳ ನಂತರದ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಅನುಸರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಪೂರ್ವಿಕಿಯಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ರೂಪರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಈ ಮುಂದೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

3.1 ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ

ಒಟ್ಟು ದಿನಗಳು: 38

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು: 90

ದಿನಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಾಠಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ವಿಷಯ 1	ಕಲಿಕಾ ವಿಷಯ 2	ಕಲಿಕಾ ವಿಷಯ 3	ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು	ಪರಾ*
	ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಮಾರ್ವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:							
1.	ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ	1ದಿನ	-	-	-	-	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ದಿನವಿಡೀ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಲು ತರಗತಿಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ: ಕಿ.ಪ್ರ.ಶಾಲ್ ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ: ಹಿ.ಪ್ರ.ಶಾಲೆ	
2.	ಸಂವಹನಾ ಕೌಶಲಗಳು	3	-	-	-	-	ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂವಹನಾ ಕೌಶಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನನೀಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಹನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡರಿ ಪಾಠ ನೀಡಬೇಕು. ನಂತರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು	
3.	ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳು	10	-	-	-	-	ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ “ನಲಿ-ಕಲಿ” ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಿ.ಪ್ರ.ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಐದು ಬೋಧನಾ	

								ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು
4.	ಯೋಜನೆ - ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ	3	-	-	-	-	-	
5.	ಸೃಷ್ಟಿತ ಬೋಧನೆ (Simulated teaching)	3	$1*3=3$	10	10	10	30	ಈ ಅನುಭವವು ಸ್ನೇಹ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆ ಅವಶ್ಯಾವಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.
		20						

	ಶಾಲಾ ಆಧಾರಿತ ಅನುಭವಗಳು:							
6.	ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ	1		-				ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಮೂರ್ಚ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿದಿಷ್ಟ ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.
7.	ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳು, ಪಾಠ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಿಸಬೇಕು ಪಾಠಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಳ್ಯಿತಿ	15	$5*3=15$	25+25	25+25	25+25	150	ಇದನ್ನು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರದವರೆಗೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಹಂಚಬೇಕು. ಎಂದರೆ 1/3 ಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಡೀ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕಲಿಸಬೇಕು. ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಧಿ ಮಾತ್ರ ಬೋಧಿಸುವರು.
8.	ಸಂಸ್ಕೃತಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬೋಧನಾ ಅನುಭವ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ/ಅವಲೋಕನ	2	-	30	30	30	90	ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರದಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಚಿಂತನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಸಮಾಹಾರವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿರಬೇಕು.
		18	45	90	90	90	270	

				30ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಸುವುದ ೧	30ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಸುವುದ ೧	30ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಸುವುದ ೧	30ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಸುವುದ ೧	
--	--	--	--	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	--

* ಮೇಲ್ಕೂಡು 'ಷರಾ'ಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಪೂರ್ವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಿಕ ಸುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

1. ಒಂದು ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಮುಂದೆ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸರ, ವಾತಾವರಣದ ಸ್ಥಾಲ ಪರಿಚಯ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದರಿಂದ ಐದನೇ ತರಗತಿಗಳನ್ನು, ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ (6-8) ತರಗತಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವಿರಾಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು.
2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಮುರು ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಸಂವಹನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷಿಕ್ಷಕರು ಸಂವಹನ ಕೌಶಲಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತೆ (ಪ್ರದರ್ಶನ) ಮಾದರಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವರು.
3. ಅಧಿವೇಶನ(ಅವಧಿ)ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ವಿಷಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂವಹನಾ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗಣೀಯದಲ್ಲಿ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಆಲೋಚನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳ ಮೇಲೂ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದಸಂಪತ್ತಿನ, ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಸಂರಚನೆಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಂಸನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿರಬೇಕು.
4. ಅಣು ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು/ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳು ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲದ ಅವಧಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ನಲಿ-ಕಲಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಕೌಶಲಗಳು	ಅಣು ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳು
-------------	-------------------------	-------------------

1.	ಸಮಾಹದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದರ ನಿರ್ವಹಣೆ	1.	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ
2.	ವಿವಿಧ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ	2.	ಉದ್ದೀಪನ ಬದಲಾವಣೆ
3.	ವಿವಿಧ ಗುಂಪು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ	3.	ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶನ
4.	ಬಹುವರ್ಗ ಕೌಶಲಗಳು	4.	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು
		5.	ಮುಕ್ತಾಯ

ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಐದು ಅಣು ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರು ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಠಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸಬೇಕೇ ವಿನಿಯೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಬಾರದು.
- ಮೂರು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಂಪುಗಳಿಗೇ ಬೋಧಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು. ತಮ್ಮ ಸಹಪಾತ್ರಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೇ ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ ಸುಲಭವೂ ಆತಂಕರಹಿತವೂ ಆಗುವುದು. ಮೂರ್ವ ರೂಪದ, ಮೂರ್ವ ಅವಧಿಯ ಬೋಧನಾ ಅನುಭವವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸ್ನೇತಿಕ ಸ್ಥಿರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆಯ ಸಂಖಾರಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಾಲಾ ಆಧಾರಿತ ಅನುಭವಗಳು: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಶಾಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ನೇರ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಫಾಟ್ ದಲ್ಲಿ

- ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ದಿನದ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಯು ಮೂರ್ವ ಯೋಜಿತವೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂರಚನೆಯಳ್ಳಿದ್ದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಶಾಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸುವರು.
- ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಪಾಠಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಗೂ ಬೋಧನಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನೊಂದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1 ರಿಂದ 5ನೇ ತರಗತಿ ಕನ್ನಡ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ವಿಷಯ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಒಂದು (ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ) ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3. ಶಾಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಾರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿ ಭಾಷೆ/ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದು ಭಾಷೆ/ವಿಷಯವನ್ನು ವಾರ ಮೂರ್ತಿ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮೊಣಿಗೊಳಿಸುವರು. (ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ: ಒಂದು ಭಾಷೆ, ಎರಡು ಇತರ ವಿಷಯಗಳು, ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ: ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳು, ಒಂದು ಐಜ್ಞಕ ವಿಷಯ) ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಏದು ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ/ವಿಷಯ ಬೋಧನೆಯ ಕ್ರಮದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅನುಭವ ದೊರೆಯುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾಪನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ನೀಡಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಒಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೋಧನಾ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಬೇಕು. ಉಳಿದ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆ, ಮೂರ್ತಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಪಾಠ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು
5. ಪ್ರಶ್ನಾಪನ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಹಿಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
6. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರದವರೆಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವರು. ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಪ್ರಶ್ನಾಪನ್ಯಗಳ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತಿವಹಿಸುವರು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವರು. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

3.2 ಇಂಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್

ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗಳು : 36

ಅಂಕಗಳು : 50

(ಅ) ಇಂಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ ಮೂರ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು: ಇಂಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಜೀವಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನಾ ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಈ ಹಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅವಧಿ: ಎರಡು ದಿನಗಳು

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಫಳಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿ
- ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
- ಸಾಧನೆಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ರಚನೆ

- ಸಹಪಾರಿಗಳ ಪಾಠ ವೀಕ್ಷಣಾ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಚಿಂತಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳ ಜನ್ಮ
- ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ (PE) ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಶಾಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹವರ್ತಿ ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಂಟನ್‌ಶಿಪ್ ಮೂರ್ವ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಟನ್‌ಶಿಪ್ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆಯನ್ನು ಡಯೋಗಳು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೋಧನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೆಳಿಸಿ, ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಸಹವರ್ತಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ತಮಗಿರುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತೆಳಿಸುವುದೇ ಈ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

(ಆ) ಇಂಟನ್‌ಶಿಪ್: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವ ಒದಗಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರದ ಮೂರ್ವ ಪರಿಚಯ ನೀಡುವುದೇ ಈ ಹಂತದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಅವಧಿ : 33 ದಿನಗಳು

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

1. ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು
2. ಬೋಧನೆ (30 ದಿನಗಳು)

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ (ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳು)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಫಾಟಕಗಳು (4 ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿಗೆ)	ಅವಧಿಗಳು		
			4 ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿಗಳು	ನಲಿ-ಕಲಿ (ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹ-ಬೋಧನೆ)	ಒಟ್ಟು
1.	ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು	2	12	4 ಅಧಿವೇಶನಗಳು (8 ಅವಧಿಗಳು)	20
2.	ಗಣಿತದ ಕಲಿಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು	2	12	4 ಅಧಿವೇಶನಗಳು (8 ಅವಧಿಗಳು)	20

3.	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಲಿಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು	2	12	4 ಅಧಿವೇಶನಗಳು (8 ಅವಧಿಗಳು)	20
				ಒಟ್ಟು	60

- ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ICT, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ವೀಕ್ಷಣಾ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಘಟಕಾಂಶಗಳು ಸೇರಿರಬೇಕು.
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಹಿಮಾಳಿತಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಚೋಧನಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 50 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವುದು

⇒ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಗಳು

⇒ ವೀಕ್ಷಣಾ ದಾಖಲೆಗಳು

⇒ ಕೇಗೊಂಡ ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರದಿ

⇒ ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳ ಜನ್ಮ

3. ಶಾಲಾ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳು – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಸ್ವತಃ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾದಂತೆ ಕೇವಲ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು.

4. ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು – ಸಮಾರಂಭ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು; ದ್ಯುನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ, ಶಾಲಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ತಜ್ಞರಿಂದ ಭಾಷಣ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಯಾರಿಕೆ, ಶಿಕ್ಷಕ ವಿಕಾಸ ಸಮೂಹಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು; ಗೋಡೆ ನಿಯತಕಾಲಿಲ ಪ್ರತಿಕೆಗಳ ರಚನೆ; ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ; ನಾಟಕಾಭಿನಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು

5. ಸಮುದಾಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು – ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಭೇಟಿ; ಸಮುದಾಯ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಂತರ್ ತ್ರೀಯೆ; ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು/ಪ್ರತ್ಯಿಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು; ಸಮುದಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು; ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಬಳಸುವುದು.

(ಇ) ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು: ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್‌ನಿಂದ ಆದ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡ್‌ಕರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಈ ಹಂತ ಸಹಾಯಕ. ಇಂತಹ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ಶ್ರೀಕೃಂತ ಶ್ರೀಕೃಂತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ದೇಖಿಕರಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕ

ಅವಧಿ: ೒೦೮ ದಿನ

1. ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯೋಜಿಸುವ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರದ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆ
2. ಡಯಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರದ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಭೆ

ಮೇಲ್ಮುದ ಸಭೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಾಗಿತು, ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಂತ ಶ್ರೀಕೃಂತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶ್ರೀಕೃಂತರೊಂದಿಗೆ ಒಡಗೂಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರದ ಸಭೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. (ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದು ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.) ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಟರ್ನ್‌ಶಿಪ್ ನಂತರ ಸಭೆಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯಶ್ವಿಸಬೇಕು.

ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ವೆಶನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಗಳು:

ಹಂತಗಳು	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಗಳು
ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ / ಇಂಟರ್ವೆಶನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ	<p>1. ಡಯಟೊನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಬಿಜಬ್, ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರುಗಳ ಡಯಟೊಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳ ನಡುವೆ ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಭೇಟಿ (ಸಭೆ)</p> <p>2. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳ ನಡುವೆ ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಭೇಟಿ (ಸಭೆ)</p> <p>3. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಭೆ</p> <p>4. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಚರ್ಚೆ - ಸಭೆ</p>	<p>ಡಯಟೊನ ಸೇವಾಮೂರ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ (PSTE) ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು</p> <p>ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು</p> <p>ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು</p> <p>ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಒಂದು ಶಾಲಾಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವಂತೆ ಬಿಜಬ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾತ್ರ ಪಡಿಸಬೇಕು ಅನುಮತಿ ಪ್ರತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜಬ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು ನಮೂದಿಸುವುದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಲಿಂಗಿತ ಹಿಮಾಣಿತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಬಿಜಬ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ಪಷ್ಟಿಕರಣ ಪಡೆಯುವುದು ತರಗತಿಗಳು, ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಭಾಗಗಳ ಹಂಚಿಕೆ
ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ವೆಶನಲ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ	<p>1. ಪಾಠಮೂರ್ತಿ ಚರ್ಚೆ</p> <p>2. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ವೀಕ್ಷಣೆ</p> <p>3. ಪಾಠ ನಂತರ ಚರ್ಚೆ</p> <p>4. ಎಲ್ಲಾರಿಂದ ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಚರ್ಚೆ</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಹಿಮಾಣಿತಿ ಸಲಹೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ ಸ್ಪೃದಧಾಂತಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಕಲಿಕೆ

ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ನಂತರ	<p>1.1 ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆ</p> <p>1.2 ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆ</p>	ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಡಯಾಗಳ PSTE ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು	<ul style="list-style-type: none"> ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ಸಾಗಿದ ಬಗೆಯ ಚರ್ಚೆ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಶಾಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದು
---------------------	---	--	---

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಾಗೀದಾರರ ಪಾತ್ರ:

ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಕರು)

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು	ಪ್ರಶ್ನಿಕರು
<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಿಕರೂಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ೧೦೦ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಶಿಕ್ಷಕರೂಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಬಾಂಧವ್ಯ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಮೀಸಲಿದುವುದು
<ul style="list-style-type: none"> ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ CRPಗಳನ್ನು ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ /ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್‌ಗೆ ಮುನ್ನ ಭೇಟಿ 	<ul style="list-style-type: none"> ಶಾಲೆಯ ನಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ - ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯ
<ul style="list-style-type: none"> ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ / ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ 	<ul style="list-style-type: none"> ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ / ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ
<ul style="list-style-type: none"> ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಕರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಬರುವಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು/ CRPಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಿಮಾಳೈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾಠಗಳ ಚರ್ಚೆ
<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಿಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡರಿ ಪಾಠ ನೀಡುವಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು/ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ / ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ CRP/BRP ಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆ
	<ul style="list-style-type: none"> ವರ್ಷದ ಆರಂಬದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಯಶ್ಸಿಸುವುದು
	<ul style="list-style-type: none"> ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು
	<ul style="list-style-type: none"> ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ / ಇಂಟರ್ನಾಲ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಾರದ ಚೆಂತನಾತ್ಮಕ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು

- ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಓದಿ, ಮೊವ್ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಂತ (ಡಯಟ್, ಬಿಜುಟ್, ಬಿಆರ್ಪಿ/ಸಿಆರ್ಪಿ)

ಡಯಟ್‌ಗಳು	ಬಿಜುಟ್	ಬಿಆರ್ಪಿ	ಬಿಆರ್ಪಿ/ಸಿಆರ್ಪಿ)
<ul style="list-style-type: none"> ಶಾಲಾ ಭೇಟಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನೆ ನಡೆಯುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ (ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೂ) 	<ul style="list-style-type: none"> ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪತ್ರ 	<ul style="list-style-type: none"> ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದು (ವಿಷಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ) 	<ul style="list-style-type: none"> ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾಠಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರೆದ ಕಾರ್ಯ
<ul style="list-style-type: none"> ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಗೆ ಮುನ್ಸಿ ಸಭೆ/ಪರಿಚಯ 	<ul style="list-style-type: none"> ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಯೋಜಕರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ 	<ul style="list-style-type: none"> ಡಯಟ್‌ನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ಷಕರೆಂದಿಗೆ ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಚರ್ಚೆ (ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕೊಳ್ಳುವುದು) 	<ul style="list-style-type: none"> ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
<ul style="list-style-type: none"> ಶಾಲೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಜುಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು 			
<ul style="list-style-type: none"> ಮುಂದುವರೆದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ECO / BRP / CRP ಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದು 			
<ul style="list-style-type: none"> ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ /ಇಂಟ್ರಾನ್‌ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಲು BRP/CRP ಗಳಿಗೆ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇವಾಮೂರ್ತಿ ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ 			

ಶಾಲೆಗಳು (ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು)

ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು	ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಿಕ್ಷಕರು
• ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು	• ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾಠಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ
• ಬೋಧನಾ ಅಭಿಭಾಸ / ಇಂಟರ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬರುವ ಮುನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟ ನೀಡುವುದು	• ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಾಯಕರಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದು
• ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತರಗತಿಗಳ ಯೋಜನೆ/ಹಂಚಿಕೆ	• ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ
• ಇಂಟರ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಜರಾತಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು	• ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
• ದೃಷ್ಟಿನಿರ್ವಹಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು	
• ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು	

ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು	ಮಾಡಬಾರದ್ದು
1. ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಚಿಂತಿಸಿ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ	1. ಜೈವಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಡಿ
2. ನಿಮ್ಮ ಅವಲೋಕನ/ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುಣ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ	2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭಯ, ಆತಂಕ ಅಥವಾ ಬೆದರಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿಸಬೇಡಿ
3. ಬರೀ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ	3. ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಗಳ ನಂತರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ
4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ, ಬೇರೆಯಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುವಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ	4. (ಯಾವುದೇ ರೂಪದ ವ್ಯಾಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುವ ಮೌಲ್ಯಾಂಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡಿ) ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹೊಮುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಡಿ

5. ಹೊಂದಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಧ್ಯತ್ಮಿಕ ನೀಡಿ	5. ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಪಾಡುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸ ಬೇಡಿ
6. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಕರೊಂದಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನೆಡೆಸಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಿ	6. ತಮ್ಮ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದಷ್ಟನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ
7. ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ/ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದು	
8. ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿರಲಿ	
9. ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನನ್ಯತೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿ	

ಡಿ.ಎಡ್ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು	ಮಾಡಬಾರದ್ದು
1. ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವೇಂತ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ	1. ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಪಾಡುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ
2. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚರ್ಚೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ, ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ಭೇಟಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ	2. ವಿಶ್ವಾರ್ಥವಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಡಿ
3. ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಜಾಲವನ್ನು	3. ಪ್ರದರ್ಶವನ್ನು ಬರಿ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ

ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಿ	ಪರಿವರ್ತ್ತಿಸಬೇಡ
4. ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಹಿಮಾಳೈಯಿಂದ ಪಡೆಯಿರಿ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಹಜವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವೇಚಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ	4. ಭೇಟಿಯ ದಿನ ಅಹಂ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಡ
5. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ	
6. ಸಮಿತಿಯ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಿ	

4: ಸೂಚಿತ ಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು

ಪೀಠಿಕೆ : ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧರೀತಿಯ ಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ವಿಮುಲವಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದವುಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಗೊಂದಲಗಳು, ಅಸ್ವಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು. ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣಾರ್ಥ ಮಾಪಕಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಾಹನಗಾಗಿ ಈ ಮಾಡ್ಯಾಲನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಂಕವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲವು ಮಾಪಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೀವುಕೃಂಗೋಳಭಾಬೇಕಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

1. ಪ್ರಸ್ತುತ ಧಿಯರಿ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾಭಾಸಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶಗಳೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಅನುಪಾತವನ್ನು 68:38 ರಿಂದ 50:50 ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದು, ಧಿಯರಿ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ ಬೋಧನಾಭಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಧಿಯರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಂತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ 60% ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ನಿರಂತರ ಮಾಪನಕ್ಕೆ 40% ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಾಂತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಅನವಶ್ಯಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಧಿಯರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧರೀತಿಯ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು 50:50ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಎರಡು ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡು ‘ಪರೀಕ್ಷಾಜಕ್ತು’ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು.
3. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ‘ತೆರೆದಪುಸ್ತಕ’ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಶ್ರೀಕೃಂಕವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿತವಿಷಯವನ್ನು ಅಂತರ್ಗತ ಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ವಿಶೇಷಣೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ, ತಮ್ಮ ಜಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಂಥ ಮೇಲ್ಮೈರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತಕಾರ್ಯ ವರದಿ (ಉತ್ಪನ್ನ)ಯೊಡನೆ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನ (ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ)ಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

4.1 ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು

ನೀವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

(ಅ) ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಪನ

ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಮಾಪನವನ್ನು ‘ಉತ್ಪನ್ನಮಾಪನ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಯಾರಿಸಲಾದ ಮಾದರಿಗಳು, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನಾವರದಿಗಳು, ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಜರನಲ್‌ಗಳ (ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಸ್ಟ್‌ಕಗಳು), ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ನಿಯೋಜಿತಕಾರ್ಯವರದಿಗಳು, ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಾದನಗಳು, ರಚಿಸಿದ ಪದ್ಯ/ಲೇಖನ/ಕಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೇ. ಇಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೇ ಮಾಪನದ ಕೇಂದ್ರಪಿಂಡಗಳಾಗಿ ಆದ್ಯತೆ ಪಡೆದುಹೊಂಡಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸುಳ್ಳಾಗಿ/ಮೊಳ್ಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ವೇದ್ಯ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕೈಗೊಂಡಾಗ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದ ಒಳನೊಟಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವರದಿಗಳ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮನರೂಪದನೆ ಇಲ್ಲವೆ ನಕಲು ಪ್ರತಿಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಫಲ (ಉತ್ಪನ್ನ)ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಪನ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಉತ್ಪನ್ನ ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಲಿಕೆ, ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿಗಳು, ಅವರು ಮೇಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು/ಪರಿಣತಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆದುಹೊಂಡ ನಿರಂತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಧ್ಯತೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಒಳನೊಟಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಮಾಪನವು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬೋಧನೆ/ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಡುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳಾದ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ, ದಜ್ಞಾ ಮಾಪನ, ವೀಕ್ಷಣಾ ತಪಶೀಲು ಹಾಗೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

(ಅ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾಪನ

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀದಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ನೃತ್ಯ-ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಗೀತ-ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ತೋರುವ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕುಶಲತೆ, ಪರಿಣತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಪನಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತಾ ಮಾಪನ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತಾ ಮಾಪನವನ್ನು ಮೌಲಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ನೃತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಶ್ರೀದಾಕೌಶಲ, ನಾಟಕಾಭಿನಯ, ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ, ಚಚೆ, ಹಾಡು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸಂದರ್ಭನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(ಇ) ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮಾಪನ

ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಕಲಿಕೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನು ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನೆಂಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವರ್ಗಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಚೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ವೇಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ಗಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ತಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಚೋಧನಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಚೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತ ಹಿಮಾಳ್ಯಿತಿ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಷಾಂತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತೀರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಇಲ್ಲವೇ ವಿಷಯಗಳು/ಕೋಸುಗಳು/ಹುದ್ದೆಗಳ ಆಯೆಗೆ ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ವವಾದ ನಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಆರ್.ಟಿ.ಬಿ) ವಾಹನ ಚಾಲಕರಾಗಬಯಸುವವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಳಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಸಾಮಧ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರು ತೇಗೆಡೆಗೊಳಿಸಲು ಇಲ್ಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಶ್ರೇಣಿ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹರೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮಾಪನಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಆಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸರಳವಾದ, ನಮಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಿತವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ-

ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆಯವ ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ ಖಾದ್ಯದ ‘ರುಚಿ ನೋಡುವುದು’ (ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ) ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮಾಪನ’ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಮುನಾರೂಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆತನಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅತಿಧಿಗಳು ಈ ಖಾದ್ಯವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಅದರ ರುಚಿನೋಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವ ಪ್ರಶ್ನಾಸ್ತ್ರೇ/ವಿಮರ್ಶೆ ಇಲ್ಲವೇ ಗ್ರೇಡಗಳು ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮಾಪನವಾಗುತ್ತದೆ.

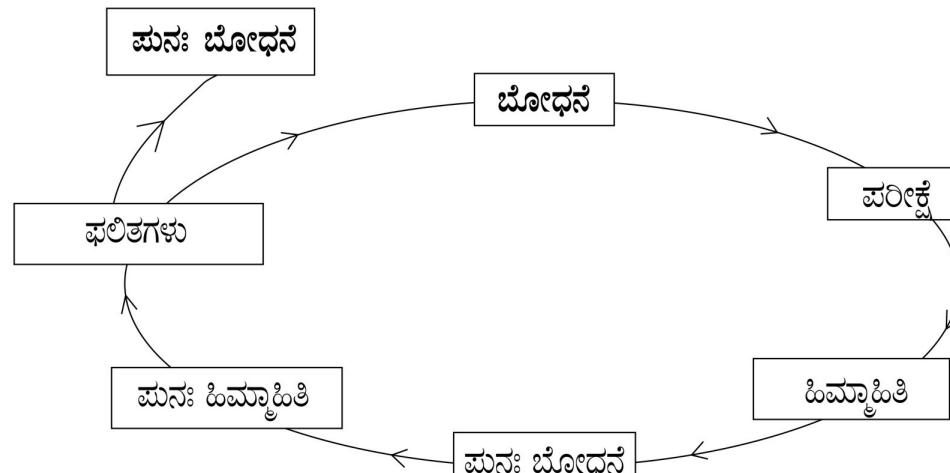
ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಒತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು

ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಕರು ತಿಳಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ ವೃತ್ತಿಪರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(1) ಕೆರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು: ಈ ಹಿಂದಿನಪರ್ಯತ್ವಕುಮದಲ್ಲಿ ಒಂದುವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4 ಲಿಖಿತ ಕೆರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ ಅದು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವೇನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ರೂಢಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಣೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿವೆ. ಕೆರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರತೆ ತರಲು ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬೋಧನಾ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹೋಲುವ ‘ಪರೀಕ್ಷಣಾ ಚಕ್ರ’ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುರೂಳಿ

ಕೆರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಂಕನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗಳನ್ನು ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಪನ ಸೂಚಿ (Scheme of assessment/rubrics) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರತಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಂಕನಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅಂಕಸೂಚಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಬಿಡಗಿಸಿ ತಾವೇ ‘ಸ್ವಯಂ ಮಾಪನ’ (self assessment) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಭುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೊರ್ಚಭಾವಿಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ‘ತೆರೆದ ಮಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆ’ (Open Book Examination)ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಶೈಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಲಿತ ವಿಷಯಗಳ ಅಂತರ್ಗತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ತನ್ನವಿಚಾರ, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು

ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಮಂಡಿಸುವ ಭಾಷಾಪ್ರೋಫೆಸ್‌ ಮುಂತಾದ ಮೇಲೊಫ್‌ರದ ಬೌದ್ಧಿಕಸಾಮಧ್ಯಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಅನುವಮಾಡಿಕೊಡುವುದಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿನ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಸ್ತು ಅಥಾ ವರದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದರ ಫಲಿತಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವವಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾರ್ಗೋರ್ಥಪಾಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಿರಡನ್ನೂ ತಥರಿಸಿ ಕ್ಷಮತೇಯ ಸೂಚಕ (Proficiency Index) ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಸ್ತು ನಿಷ್ಟವೂ ಪಾರದರ್ಶಕವೂ ಆಗುವುದು.

(3) ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ: ಇಡೀ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು (ಅದರ ವಸ್ತುನಿಷ್ಟತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಧ್ವನ್ಯಾಸ) ಒಂದು ಮಹತ್ವಮಾಣ ಫಾಟಕಾಂಶ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಮಪ್ರಮಾಣದ (ಸಮಿಶ್ರಣ) ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಸಪರ್ತಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸಪರ್ತಕ್ಕೆ ಈ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮನರೊವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈ ಸಮಿತಿಯ ವರ್ಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ, ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪರ್ತಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಣ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿಯ ವರ್ಣದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಹಿಮಾಳೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ, ತನ್ನಾಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅಷ್ಟಂತ ಅನುಭವಿಕ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರನ್ನು

ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಅವರ ಒಳನೋಟಗಳು, ಪರಿಣತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹೊಂದಿರುವ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿ ತೋರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಲು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಿದೆ.

ಅಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು, ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸೂಕ್ತ ಹಿಮಾಳಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

(4) ಸಂಪ್ರಾಯೋಗಿಕ (*Practicum*): ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ-2009ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಹೋಸ್ವಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಯೋಮಾನದ ವಿಭಿನ್ನಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದಬಂದ ಮತ್ತುಖೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ, ಅವರನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಡುವ ನೈಜ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದಕೂಡಿದ ಮತ್ತುಲಿಗೆ ಕಲಿಕಾಳಾನುಭವಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು; ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒರೆಗೆಹಚ್ಚುವ, ಅವರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸುವಂತಿರಬೇಕು; ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾಜಿಕಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು, ವಿವಿಧಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನುಸ್ವಾತ್ಮಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಸನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಾಗಾಗನೆಗೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಇಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(5) ಹೋಧನಾಭ್ಯಾಸ (*Practice in Teaching*): ‘ಹೋಧನಾಭ್ಯಾಸ’ವು ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೃದಯ ಭಾಗದಂತಿದ್ದು, ಈ ಹೋಸ್ವಿನ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಅಂಗವಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಆದರೆಇಂದು ಈಭಾಗವು ಅತ್ಯಂತ ನಿಲರ್ಕೆಸಲ್ಪಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಹೆಚ್ಚಿನ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರ ತೀವ್ರಾಲವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕರುಗಳು ತಾವು ಮಾಡುವ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ, ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳನ್ನು, ಅಂತಿಮ ಶ್ರೇಣಿ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ವಿವರವಾದ ಹಿಮಾಳಿತಿ ನೀಡಿ ಪಾಠದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಯ

ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧನಾ ಕ್ಷಮತಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು (PREP INDEX) ಬಳಸಿ ಲೆಕ್ಸಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಯ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾ.: ವರ್ಗ ಬೋಧನೆಯ ಕೆಲವು ನಿರ್ದರ್ಶಿತ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪರಿಣತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಚುಕ್ಕಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಅನುಬಂಧವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿರಿ)

ಪಾಠವೊಲ್ಯಾಂಕನದ ಆಧಾರಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅ) ವರ್ಗ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಹಕಾರ ಆ) ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಇ) ವಿಷಯದ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ ಈ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಇದಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿತರ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನಕರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(6) ನಿರ್ಕಟ ಸೇವಾಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ (*Internship*): ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿ ಒಬ್ಬ ವೃತ್ತಿಪರನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುರಿತ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ನಿರ್ಕಟ ಸೇವಾಪೂರ್ವ ತರಬೇತಿ. ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಭಾಗೀದಾರಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಶಾಂತಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ.

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಯು ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವರು ವೇತನವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸೇವಾನಿರತ ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಸನ್ನ್ಯಾಸಿಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸೂಕ್ತ ಅವಲೋಕನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಡಿ.ಇಡಿ ಕೋಸಿಸನಲ್ಲಿ ಅರಿತ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ತತ್ವಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು

ಅನ್ವಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಯ ಪಾಲೋಳ್ಳವಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಶಾಲೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ.
- ಪ್ರತಿಫಲನಾ ಜರ್ನಲ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆ.
- ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಚಯ.
- ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸ್ವಷಟ್ಟೆ
- ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿ/ಸಂದರ್ಶನಗಳ ಸಂಖಟನೆ
- ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣ
- ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಜೀವಧಿಯ ರೂಢಿಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣ
- ನೂತನ ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಿಕೆ
- ಘಟಕಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಘಟಕ ತಯಾರಿಕೆ.
- ಯೋಜನಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸುಧಾರಿತ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಿಕೆ
- ಶಾಲಾತೋಟ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಕ್ರೀಡಾ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧಸಾಧನಗಳಾದ ತನಿಖಾಪಟ್ಟಿ, ದಜಾರ್ ಮಾಪನ, ವೀಕ್ಷಣಾ ತಪಶೀಲು, ಸಂದರ್ಶನ ತಪಶೀಲು, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ದಾಖಲಾಪತ್ರ, ಸಂಚಿತ ದಾಖಲಾಪತ್ರ, ಕೃತಿಸಂಪುಟ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಽಚಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪರ್ಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನಗಳಾದ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಅಂಶಜಾಲ, ಇ-ಮೇಲ್, ಮೊಬೈಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು

ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಪ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅನುಭಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಧನಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

4.2 ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ (ಸಮಗ್ರ) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (CCE)

ಸಿಸಿಇ ಎಂಬುದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳ ಸಂಗಮ ರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ‘ನಿರಂತರ’ ಎಂಬುದು ಮೋದಲನೇ ಆಯಾಮ ಸೂಚಕವಾದರೆ ‘ಸಮಗ್ರ’ ಎಂಬುದು ಎರಡನೇ ಆಯಾಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಆಯಾಮಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸೋಣ.

ಅ) ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ: ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸುಧಾರಣೆ ಇಲ್ಲವೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಆಯಾಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದೊಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವನಿರ್ದರ್ಶಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ (ಯಾವ ದಿಸೆ ಹಾಗೂ ಗತಿಯಲ್ಲಿ) ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅವರುಗಳನ್ನು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಕಲಿಕಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಚಾರಿಕವಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಬೋಧನೆಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಲವು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ, ಪ್ರಶ್ನಾಪತ್ರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಆಸಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೇಯೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಈ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಉರುಗೋಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ಕಿರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿರುವ ಅಂತರ

ಹೆಸರೆ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಯನ್ನು, ದಿಕ್ಕನ್ನು, ಗತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಒಂದು ಫೋಟೋ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಒಂದು ಫೋಟೋ) ವಾದರೆ, ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸುವ ಭಾವಚಿತ್ರ ಸರಣಿ (Photo Series) ಇಲ್ಲವೆ ಏಡಿಯೋ ಎನ್ಬಿಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಕಾಲಕಾಲಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಜಿತ್ತಣ ನೀಡುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ ಎಂದು ನಿಷ್ಠಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

- 1) **ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ (Feedback):** ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸ್ವಷ್ಟ ಹಾಗೂ ನಿಶಿರ ಮಾಹಿತಿ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತನ್ನ ಸಾಫ್ಟ್ ತಿಳಿದು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರಶ್ನಂಸೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪ್ರೇರಿತನಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- 2) **ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು (Remediation):** ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವರೋ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ನೀಡಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಮನರ್ ಬೋಧನೆ ಮೂಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತರ (ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧನೆಗ್ಗೆದ)ರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೇ, ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಾಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಸುವುದು, ಅವರವರ ಕಲಿಕಾಶ್ಯಲಿ, ಕಲಿಕಾಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲೂ ತುಂಬ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- 3) **ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ:** ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ‘ಅತ್ಯಧಿಕಸಾಧನೆಗ್ಗೆದ’ವರೂ ಕಂಡುಬರುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿಯೇನಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಆಸಕ್ತಿ, ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ

ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ.

4) ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ: ಎಲ್ಲ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿದೆ. ಇದು ಮನು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲೆಯುತ್ತಿರುವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

- ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಯಾವ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?
- ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆಯುವುದು ಕರಿಣವಾಗಿದೆ?
- ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠಗಳನ್ನು/ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?
- ಭಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?
- ತನ್ನ ಚೋಧನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಈಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅ) ಸಮಗ್ರ (ವ್ಯಾಪಕ) ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖ ವಿಕಾಸ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಸರ್ವತೋಮುಖ ವಿಕಾಸವೆಂದರೆ ಪತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಪತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಮುಖಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಪುನರ್ ರೂಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗಗಳೂ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಎಲ್ಲ ಮುಖಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಎಂದನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸವು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮನೋಭಾವಗಳು, ಆಸಕ್ತಿಗಳು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳು, ಕ್ರಿಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಮಾಪಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್-2005 ಹಾಗೂ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ-2009 ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಶಿಪಾರಸ್ಸಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಡಿ.ಇಡಿ ಪತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈಗಳೇ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಆರಂಭಗೊಂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಶ್ವವೈಕ್ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯಕೊಡ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಂವೇದನೆ – ಚಲನಾತ್ಮಕ (Psycho-motor)ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಮನೋಚಾಲನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಹಲವಾರು ಪತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಪತ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೈವಿಧ್ಯವಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಕರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವಗಳು, ಸದಭಿರುಚಿಗಳು, ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಾರಿತ್ಯೇ ವ್ಯಾಧಿದಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕಾರಣೇಭೂತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಹಲವಾರು ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಲಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕೊಳ್ಳಲಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆರುಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಪಾಸು/ಫೇಲು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಷ್ಟು ಸರಳವಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಮನೋಭಾವಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುವ ಪರಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತನಿಖಾಪಟ್ಟಿ, ದಜಾರಮಾಪನ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ದಾಖಲಾಪತ್ರ, ಏಕ್ಷಣೆ, ಸಂದರ್ಭನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಮಿತಿಗಳಂತಹ ಸಾಧನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
(ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಅನುಭಂಧವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿರಿ)

1. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಪಡಿಸಬಹುದು.
2. ಕ್ಷೇತ್ರ/ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಲವು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಪಡಿಸಬಹುದು.
3. ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಪಡಿಸಬಹುದು.
4. ಸೂಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿಪಡಿಸಬಹುದು.
5. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
6. ಮಾಹಿತಿಗಳ ಕ್ರೋಣಿಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪತ್ರ ತಯಾರಿಕೆ.
7. ಘಲಿತಾಂಶಗಳ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗ.

4.3 ಸಂರಚನಾ ವಾದದನ್ವಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಲೆಕಾರ್ಡಿಯೂ ತನ್ನ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಎನ್ಸಿಎಫ್ (2005) ಹಾಗೂ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ (2009)ಗಳ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನಿಲುವು. ಇಂತಹ ಹೊಸ ನಿಲುವು ಆಧಾರಿತ ಕಲೆಕ್ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು

ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಾದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನಗಳು ಮೂಡಿಬರಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಯ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು 3 ಬಾರಿ ಮಾಪನಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಂಭಕ್ಕಿಂತ ಮಾರ್ವಾದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವಾಗ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಂತರ. ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಲಿತರು ಎಂಬುದರಷ್ಟೇ ಹೇಗೆ ಕಲಿತರು ಎಂಬುದೂ ಮಹತ್ವಮಾರ್ಗ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕರು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವಮಾರ್ಗ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಚನವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದರ ಆಯ್ದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸದ್ಭಾಜಕೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಕರ ವಿವೇಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

- **ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರ (Anecdotal Record):** ಶ್ರೀಕೃಂತರು ತಾವು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರೂಪ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಅಧವಾ ಘಟನೆಗಳ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠೆ (Factual) ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಗೊಂಡ, ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಗೊಂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಘಟನಾ ದಾಖಲೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಾಖಲಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿಘಟನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಸನ್ನಿವೇಶದ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಸಾಧನವೇ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಘಟನಾ ದಾಖಲೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಕಲಿಕಾ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆ (Celebration of Learning):** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಪರಿಣತಿಗಳು, ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಇವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳೆಂದು, ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹಾಗೂ ಪಾಲಕರ ಜೊತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಸಂಭ್ರಮಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- **ಎಸ್ಟ್ರಾಕ್ ಕಾಡುಗಳು (Exit Card):** ಒಂದು ಪಾಠ ಇಲ್ಲವೆ ಘಟಕದ ಆರಂಭ, ಮುಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, 2-3 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜ್ಞಾನ/ಕೌಶಲ್ಯ/ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ದೊರೆತ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಮಾಳ್ಯಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಮುಂದಿನ ಬೋಧನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನ.
- **ಪ್ರತಿಫಲನ ಜನ್ಮಲ್ (Reflective Journal):** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಜನ್ಮಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಸಿನ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ತುಮುಲಗಳು, ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮೂಡಿದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾರ್ಡಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗಳು, ಉತ್ತರ ದೊರಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ದೂರಾಗುತ್ತಿರುವ ಗೊಂದಲಗಳು, ಮೃಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಉಪಯುಕ್ತ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಕೆಡೆಬ್ಲೂವಲ್. ನಕ್ಷೆ (K.W.L Chart):** ಈ ನಕ್ಷೆಯು 3 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. K - ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಏನನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ? W - ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು (ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ/ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ) ಏನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ? L ಎಂದರೆ ಕಲಿಕಾಕಾರ್ಯ/ಚಟುವಟಿಕೆ ಮೂರಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಅವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಈ ನಕ್ಷೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವ. ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ L ಭಾಗವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಆಯಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನದ ಆಳವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದುಂಟು.
- **ಕಲಿಕಾ ದಿನಚರಿ (Learning Log):** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪೋಷಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬರೆದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಲೇಖನ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಚೆಟುಕು, ಕಿರುಕೆ, ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬರೆದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಲೇಖನ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಚೆಟುಕು, ಕಿರುಕೆ, ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಅವರಲ್ಲಿನ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಪೋಷಣ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಸಹಪಾರಿಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ (Peer Assessment):** ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಮತೆಯ ಸುರಿತು, ಅವರದೇ ಗುಂಪಿನ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲವೇ ತರಗತಿಯ ಇತರ ಸಹಪಾರಿಗಳಿಂದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಪಾರಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತನಿಖಾಪಟ್ಟಿ, ದಜ್ಯಾವಾಪನಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ (Portfolio):** ಕೃತಿಸಂಪುಟದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮಗೆ ಹೊಸದು. ಕೃತಿ ಸಂಪುಟವು ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಫೈಲ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ವಾಗೋಂಡ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿತವಾಗಿ ಡಾಬಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಟ್ಟಿ (Questioning):** ರಚನವಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದನ್ವಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರಚನಾತ್ಮಕತೆಯ ಮೂಲ ಫಟಕಾಂಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಲವು ವಿಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾದ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮನ್ವಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- **ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿಗಳು (Rubrics):** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಂಕನಕ್ಷೇತ್ರಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ‘ರುಬ್ರಿಕ್ಸ್’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಸ್ಪष್ಟಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅರಿವು ಮೂಡಿ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ತೋರಲು ಇವು ಮೂರಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರಕವಾಗುತ್ತವೆ.
- **ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ (Self Assessment):** ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಷೇತ್ರಪಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತನಿಖಾಪಟ್ಟಿ, ದಜ್ಯಾವಾಪನಿ, ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸಬಹುದು.

4.4 ಅಧ್ಯೇತಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಂಶಿ

ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಕಲೆಹಾಕಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಪನ/ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳು ಏನನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ, ಯಾವ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದೇ ಅಧ್ಯೇತಸುವಿಕೆ

ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಮಾಪನಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮೆಚ್ಚಗೆ, ಪ್ರಶ್ನಂಸೆ, ಕುಂದು ಕೊರತೆ, ಗುಣ ಹಾಗೂ ದೌಬರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಾವು ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಧನದ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭದ ಕುರಿತಾದ ಸ್ವಷ್ಟ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು, ಅಧ್ಯೇತಸುವಿಕೆಗೆ ಹೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾದದ್ದೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಂಡಾಗ ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಅಧ್ಯೇತಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಮೇಲ್ವಿಚರ ಕಂಡಂತೆ ಅಧ್ಯೇತಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಆಳಕ್ಕೆ ಹೊಗಿ ಆತನ ದೌಬರ್ಯಗಳ ಹಿಂದಿರಬಹುದಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅರಿತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವಮಾಣ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಕಸನ ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ದೌಬರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಿಮಾಳಿತಿ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಿಮಾಳಿತಿ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು, ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ತರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೌಬರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಬ್ದಿಕ ಹಿಮಾಳಿತಿಯ ಪಾತ್ರ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಮತೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ಪದೆದ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥಬರುವುದು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲದೇ ಸೂಕ್ತ ಹಿಮಾಳಿತಿ ಪದೆದು ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಿಮಾಳಿತಿಯಿಂದ ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ಒಂದು ಕೋಸಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಪತ್ರಕ್ರಮದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೂ ಹೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಕನಾದವನು ತಾನು ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಆಶಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹೊಸಹೊಸ ಅವಿಷ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನೆರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲ.

5. ಕೋಸ್‌ ವಾರು ತಂತ್ರಗಳು

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ ಡಿ.ಇಡ್ ಕೋಸ್‌ಗಳ ಸಂಖಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಪನೆಯಾಗಿದೆ:

1.1. ಶಿಕ್ಷಣ - ಮೂಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳಗೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೋಸ್‌ (ವಿಷಯ) ಶಿಕ್ಷಣದ ಬುನಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಚಯ ಒದಗಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಘಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಗೃಹಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಹಿಂದಿನ ಪಠ್ಯತ್ರಮದಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಾಗಿರುವ ನೆಲೆ ಬದಲಾವಣೆ:

- ಶಿಕ್ಷಣದ ಬುನಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಣ ಪತ್ರಿಕೆ (ವಿಷಯ/ಕೋಸ್‌)ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕೋಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣದ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣಗಳಗೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ
- ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ
- ಓದುವುದು, ಚಲನಚಿತ್ರ/ವಿಡಿಯೋ ಏಷಣೆ, ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಭಾಗದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂವಹನಾ ಮಾರ್ಗವಾಯಗಳಾಗಿವೆ
- ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಗೃಹಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಅರ್ಥಮಾರ್ಗ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ
- ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನೂ ಗೊಂಡಿರುವ ನಿರಂತರ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ

2. ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ

- **ಪ್ರೈಡ ಕಲಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ (Andragogy):** ಎಂದರೆ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲದ ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೈಡ ಕಲಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾಲೋಕೋಮ್ ಸಾಲ್ಸರವರ ಆಂಡ್ರೋಗ್ನೋಜಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರ ಮಾನವೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಡಿ.ಎಡ್ ತರಬೇತಿಗೆ ದಾವಿಲಾಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರುಣ ವಯಸ್ಕರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷಕರು ಆಂಡ್ರೋಗ್ನೋಜಿ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ
- **ರಚನಾತ್ಮಕತಾವಾದ:** ಇದು ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿ ಹೇಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂತರೋಕ್ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅಧ್ಯೋಪ್ಯಸುವ ಸ್ಕ್ರಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇ ರಚನಾತ್ಮಕತಾವಾದದ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಪದಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನಾಗಲಿ, ಕೆಲವು ವರ್ತನೆಗಳಾಗಲಿ ಗಳಿಸುವುದೇ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋಧನೆಯು ಅಧ್ಯಾವನನ್ನು ಸ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಬೇಕು
- **ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿಗಳು:** ಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಮುಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವಂದಿಸಬಲ್ಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಹಾಗೂ ಅನುಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸನ್ವೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ತರಗತಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಪರ್ದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಅವಕಾಶಗಳೆಂದು ಕಾಣುವ ಮೂಲಕ ವೈದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತವೆ
- **ಚಿಂತಶೀಲತೆ:** ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಂತದ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಆಚರಣೆ (ರೂಢಿಯ)ಯನ್ನೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ದೀರ್ಘ ಪ್ರಯೋತ್ಸ್ವ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚಿಂತನಶೀಲತೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಯೂ ಆಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ವಿಜಾರಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ, ಇತರರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಇದನ್ನು ರೂಢಿಮಾಡುವವರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅಶ್ಯಂತ ನಿರ್ಧಾರಕ ಆಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಮಾರ್ವರ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನಾಗಿ ಪೋಷಿಸಬೇಕೇ ವಿನಃ ಮಾರ್ವರ್ಕನಿಗದಿತ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಕೌಶಲವಾಗಿ ಕಲಿಯುವಂತಹುದಲ್ಲ

- **ಪ್ರಾಕ್ಸಿಸ್ (Praxis):** ಎಂದರೆ ಅರಿವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬದ್ಧತಾಮಾರ್ವರ್ಕ ಕ್ರಿಯೆ. ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಕ್ಸಿಸ್(ಸಾಧಕ) ಅನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು
3. ಸಂವಹನದ ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ: ಪಶ್ಚಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವೂ ಅಲ್ಲ, ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಫಾಟಕಗಳು	ವಿಶಾಲ ಉದ್ದೇಶಗಳು	ತರಗತಿ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಸೂಚಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು
1	ಶಿಕ್ಷಣ: ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	1.1. ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು	<p>1.1.1. ಚಲನಚಿತ್ರ/ವಿಡಿಯೋಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ: “Do flowers fly?” ನಂತರ ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಂತರ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ-ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ತಮ್ಮದೇ ಶಾಲಾ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ</p> <p>1.1.2. ವಾಚನ – “Totochan”, “A Parrot’s tale”, “Animal Story” ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ವಾಚನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಓದುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಓದಿದ ನಂತರ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ</p> <p>1.1.3. ಕೊಲಾಜ್ ರಚನೆ – ‘ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ/ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೇರೆಗೆ, ನೋಡಿದ ಚಲನಚಿತ್ರ, ಓದಿದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕುರಿತ ಕೊಲಾಜ್ ರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.</p>	<p>1.1.2. 3 – 4 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ</p> <p>1.1.3. ಕೊಲಾಜ್ ರಚನೆ – ಗುಂಪು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಬಳಸುವುದು</p>
		1.2. ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನೆಯನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ.	1.1.2. ವಾಚನ – “The Diary of a School Teacher”,	1.1.2. ವರ್ಣಣಿಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ.

	<p>ವೃತ್ತಿಪರ ವೈಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ವುದು</p> <p>ಹಾಗೂ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ವೈಕಿಕ್ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ವುದು</p>	<p>“Hagalukanasu” ಮುಂತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನಾತ್ಮಕ ವಾಚನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿ, ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಕ್‌ಶೈಲ್ ಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುವುದು.</p> <p>1.2.2. ತರಗತಿ ಜರ್ನಲ್ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು- ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ಶಿಕ್ಷಕನ ಕುರಿತು ತಮಗಿರುವ ಚಿತ್ರಣ ಆಧರಿಸಿ</p> <p>1.2.3. ಜಿರಂತನಾತ್ಮಕ (ಪರ್ಯಾಯಲೋಚನಾತ್ಮಕ) ದಿನಚರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಈ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷಗಳಿರದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಧಾನ (ಕೇಂದ್ರ) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲುವುದು, ಹಾಗೂ ಜಟಿಲ ಕಲಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದಾಖಲಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು, SWOT ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, Jo-Hari ವಿಂಡೋ (ಕೆಟಕಿ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬಹುದು</p>	<p>ಉತ್ತರ/ಅನುಕ್ರಮೀಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ</p> <p>1.2.3. ದಿನಚರಿ- ಇದರಲ್ಲಿನ ಬರವಣಿಗೆಗಳ (ಮಾಹಿತಿಯ) ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿತತೆ ಆಧರಿಸಿ</p>
	<p>1.3. ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು - ಬೋಧನೆ - ಕಲಿಕಾ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆಯ ಪರಿಚಯ</p>	<p>1.3.1. ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳ ಜರ್ನಲ್-ಪ್ರತಿ ಗುಂಪೂ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೇನು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು</p> <p>1.3.2. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ವಾಚನ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಜೋಕಟ್ಟು 2005 (ಮುಟ್ಟ 24-28) ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ರವರ “ಬೋಧಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೇನು?” ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಓದುವುದು</p> <p>1.3.3. ಉಪನ್ಯಾಸ - ಗುಂಪುಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ವಾಚನದಿಂದಾದ ಕಲಿಕಾಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥಿಕರಿಸಬಹುದು</p>	<p>1.3.2. ಲಿಖಿತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ - ವಾಚನ ಮಾಡಿದ ಭಾಗಗಳು, ಪ್ರಬಂಧದ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಬಾಗ್ತಿಗಾಗಿ</p>
	<p>1.4. ಶಾಲೆ - ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಬಲವಾದ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಮುಖೀತೆ ಗ್ರಹಿಸುವುದು - ಈ ಕೊಂಡಿ ಬೆಸೆಯುವ</p>	<p>1.4.1. ಬ್ರೈನ್ ಸ್ಟ್ರೋಮ್‌ಂಗ್: ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು</p> <p>1.4.2. ತರಗತಿ ಜರ್ನಲ್‌ಗಳು - ಸಮೀಕ್ಷೆ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ</p> <p>1.4.3. ಅತಿಥಿ(ಗಳ್ಳಿ)ಗಳಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ - ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ</p>	<p>1.4.1. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ - ತರಗತಿ ಜರ್ನಲ್‌ಗಳು, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ</p>

		ವಿಧಾನ ಅರಿಯವುದು	ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ – ಉದಾ: ‘ಸಮುದಾಯದತ್ತ ಶಾಲೆ’ - ಸಿ.ಆರ್.ಪಿ/ಬಿ.ಆರ್.ಪಿಗಳೇಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ NGO ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು	
2	ಕಲೆಯವವನು/ ಜು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಕಲೆಯವವನು/ ಜು	2.1. ಬಾಲ್ಗಳ ಅನೇಕತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು – ಶೀಕ್ಷಣ, ಶಾಲೆ, ಶೀಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪಠಕ್ರಮಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ವಯಗಳ ಪರಿಚಯ	2.1.1. ಸಣ್ಣನುಂಟು ಚರ್ಚೆಗಳು- ಸಮಾಜ ಎಂದರೇನು – ಏನಲ್ಲ, ಏನಾಗಬಹುದು, ಏನಾಗಲಾರದು? ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಈ ಚರ್ಚೆಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಬಹುದು. ಚರ್ಚೆಗಳ ಫಲವನ್ನು ಶೀಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. 2.1.2. ವಾಚನ - ಪದ್ಯ ಸಾರಂಗಪಾಣಿಯವರ ‘ಶಾಲಾ ಜ್ಞಾನ ರಚನೆ’ (ಮಟ 46–64)ಯಂತಹ ಮಾನವವಂತಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಓದಿ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬಹುದು 2.1.3. ಚಲನಚಿತ್ರ/ವಿಡಿಯೋ ವೀಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ - ‘ಚಿನ್ನಯಿ’ ಅಂತಹ ವಿಡಿಯೋ ಸೋಲಿಗರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿದ್ಯಾಂಕುರ ಯೋಜನೆ - ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅನ್ನೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ವಿಡಿಯೋ ವೀಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ಯ ನಂತರ ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆ 2.1.4. ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ/ಚರ್ಚೆ - ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂರ್ಖಸಿದ್ಧತೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಬಳಕೆ	2.1.1. 3 – 4 ಸೂಜಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ 2.1.2. ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ (ವಾಚನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ) ಮೌಲಿಕ/ಲೀವಿತ 2.1.4. ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ/ಚರ್ಚೆ – ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂರ್ಖಸಿದ್ಧತೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಬಳಕೆ
		2.2. ಶಾಲಾ ಪಠಕ್ರಮದಿಂದ ಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮನ್ವಯ	2.2.1. ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಗಳು - ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಕಲೆಯಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು, ಶಾಲಾ ಜ್ಞಾನ	

	<p>ಅಧ್ಯವಾ ಪ್ರಶ್ನೆಕೆಸುವಿಕೆ ಕುರಿತ ಅರಿವು</p> <p>2.3. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು</p> <p>2.4. ಸಮಾಜೀಕರಣದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು</p>	<p>2.2.2. ವಾಚನ - NCF 2005 (ಪುಟ 29-33) ಪ್ರಶ್ನೆಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ - ನಂತರ ಚರ್ಚೆ</p> <p>2.2.3. ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಥಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನ - ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು - ಪ್ರತಿ ಗುಂಪೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಥಕವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೂಪದ ಸಮನ್ವಯ/ಪ್ರಶ್ನೆಕೆಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷಣೆಯ ಅಳತೆಗೊಳಿಸುವುದು, ಕಂಡುಕೊಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು</p> <p>2.3.1. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ NCERT ಯ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಕರ ಸಹಾಯದೊಡನೆ ಓದಿ, ನಂತರ ಚರ್ಚೆಗಳು</p> <p>2.3.2. ಸಂಭಾಷಣೆ ಆರಂಭ - ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿ - ಶಿಕ್ಕರ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳೇನು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ - ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಅವರದೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು</p> <p>2.4.1. ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಗಳು - ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮ - ಕಾರಿಯಾಗಿಸುವ ಅಂಶಗಳು - ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಹೀಗೆ....</p> <p>2.4.2. ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಗಳು - ಇತರರನ್ನು ಹೀಡಿಸುವುದು, ದಂಡನೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಪಾಲನೆ ಮೋಷಣೆ - ಕುರಿತು</p> <p>2.4.3. ಉಪನ್ಯಾಸ ಏಫ್-ಡಿಸುವುದು - ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮೂಹಗಳು/ಸಮುದಾಯ</p>	<p>2.2.3. ಅರಿವು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಮಟ್ಟ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬಹುದು</p> <p>2.3.1. ಲೀಖಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ - ಓದಿದ ಭಾಗದ ಗ್ರಹಿಕೆ ತಿಳಿಯಲು</p> <p>2.4.1. 3 - 4 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೌಲ್ಯವಾಪನ</p>
			50

			<p>ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ.</p> <p>-ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು</p> <p>2.4.4. ವಾಚನ: ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕ ವ್ಯತ್ಪತ್ತಿಕೇ/ ಮಾರ್ಗಾಭಿನಾಗಳಲ್ಲಿನ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜೀಕರಣದ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತ - ದಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು</p> <p>2.4.5. ಉಪನ್ಯಾಸ: ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗುವ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಕ್ಷೋಧಿಕರಿಸಿ, ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಚಿಂತನಾಶ್ಕ ಪ್ರಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು</p>	<p>2.4.5. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ - ಸಮಾಜೀಕರಣದ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ ಖಾತ್ರಿಗಾಗಿ</p>
3	ಕಲಿಯುವವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ	<p>3.1 ಬಾಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಆರಂಭಿಕ ಹದಿಹರೆಯದವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು</p> <p>3.2 ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಮನುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು</p>	<p>3.1.1. ವಾಚನ - ಕಮಲ ಮುಕುಂದರವರ “What did you ask at school today” (ಅಧ್ಯಾಯ- 4) ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಏಕ್ಕಣಿಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದ ಅಂಶಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗುಂಪುಚರ್ಚೆ (FGD)</p> <p>3.1.2. ಚಿಂತನೆಗಳು - ತಮ್ಮದೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ - ಪ್ರಥಾನ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು</p> <p>3.2.1. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು: ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಈಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನಲಾಗುವ ಅಂಶಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ, ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕರ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು) ವಿಚಾರಗಳ ಹೋಲಿಕೆ, ಚರ್ಚೆ</p> <p>3.2.2. ವಾಚನ - ಮೃಧಿಲಿಯವರ “ಮಕ್ಕಳ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ” - ವಾಚನದ ನಂತರ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ</p>	<p>3.1.1. Worksheet -ವಾಚನದ ಗ್ರಹಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ</p> <p>3.2.1. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ - 3-4 ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ</p>

		<p>3.2.3 ಪಾತ್ರಭಿನಯ ಮತ್ತು ಚಚೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೇಗೆ ಅವರ ಬೋಧನಾ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ-ಹೀಗೆ</p> <p>3.2.4. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ - ಮಕ್ಕಳ ಬರಹಗಳ ನಮೂನೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅವರ ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಿಳಿಯಲು</p> <p>ಕೇವಲ ‘ಸರಿ/ಅಪ್ಪಿ’ - ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಚಚೆಗಳು</p> <p>3.3.1. ಜೆಂಟನ್ - ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಬಳಸಿ ತನ್ನ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿ ಗುರುತಿಸುವುದು,</p> <p>ಎವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲಿಕೊ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ</p> <p>3.3.2. ಚಚೆ - ಎವಿಧ ಶೈಲಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಕೇವಲ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತ ಚಚೆ</p> <p>3.3.3 ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ವಾಚನ ಹಾಗೂ ವಿವರಣೆ - NCF 2005 (ಮಟ 14–16)</p> <p>3.3.4. ಬ್ರೇನ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೀಜ್ - ಮಕ್ಕಳ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಭವ ಒದಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳು - (ಉನ್ನತಕ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ)</p> <p>3.3.5. ಕಲಾ ಘಟಕಾಂಶವನ್ನೇ ಜಗೊಂಡ ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಕೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಭವ ಒದಗಿಸಲು - ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಣೆಯಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಾಠಯೋಜನೆ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು</p> <p>3.3.6. ವಾಚನ ಮತ್ತು ಚಚೆ - DSERT ಯ ‘ಬಹುವರ್ಗ</p>	<p>3.3.3. ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಲಿಕೊ ಅಗತ್ಯಗಳ ಕಡೆಗಿರುವ ಮನೋಭಾವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಬರಹಗಳು</p> <p>3.3.5. ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಆಧರಿಸಿ ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಕೆ</p>
--	--	---	--

			ಬೋಧನೆ ಕೈಪಿಡಿಯ ಭಾಗಗಳು	
		<p>3.4 ಆಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು</p> <p>3.5 ರಚನಾತ್ಮಕತಾವಾದದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು</p>	<p>3.4.1. ಸುಂಪುಚಚೆ - ಮಕ್ಕಳು ಆಡುವಾಗ ಏಕೀಕ್ಷಿಸಿದ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆಟದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ - ಆಟಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು</p> <p>3.4.2. ವಾಚನ ಮತ್ತು ಚಚೆ - "Child at Play" ಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಭಾಗಗಳು, ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್‌ರವರ "Child's Language and the Teacher" (ಪುಟ 5–6) ಇವುಗಳ ವಾಚನ, ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಟದ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತ ಚಚೆ</p> <p>3.4.3. ಚಿಂತನೆ - ಮಾಂಟೆಸೊರಿಯರವರ ಹೇಳಿಕೆ "ಆಟವೇ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ" ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ - ಆಟ ಹಾಗೂ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು</p> <p>3.4.4. ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ - ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯೊಂದಿಗೆ - ಆಟದ (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ) ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅನ್ವಯಗಳ ಚಚೆ</p> <p>3.4.5. ವಿಡಿಯೋ ದೃಶ್ಯಗಳ ವೀಕ್ಷನೆ - ಮಕ್ಕಳು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಡಿಯೋ ಜಿತ್ರಣ ಮಾಡಬಹುದು (ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು) ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆಟದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚಚೆಸಬಹುದು</p> <p>3.5.1. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ವಾಚನ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳೆ - NCF 2005 (ಪುಟ 17–20)</p> <p>3.5.2. ಉಪನ್ಯಾಸ - ರಚನಾತ್ಮಕತಾವಾದ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ - ಕಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನ್ವಯ ಕುರಿತು</p>	<p>3.4.1. 3–4 ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ</p> <p>3.5.1. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ - ಗ್ರಹಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ</p>
4	ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣ	4.1 'ಸರ್ವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು	<p>4.1.1. ಷ್ಟೈಚೆ ಅಧ್ಯಯನ - ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶರೀರಗಳ ವರದು ಷ್ಟೈಚೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಮಸ್ಯೆತ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ</p> <p>4.1.2. ಸುಂಪು ಚಚೆಗಳು - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಾವು</p>	<p>4.1.1. ಒಂದು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ ಬಳಸಿ ಷ್ಟೈಚೆ - ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ</p>

			<p>ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಸುವುದು</p> <p>4.2.1. ವಾಚನ - UNCRPD, RTE, Salamanca ಹೇಳಿಕೆ - ನೀತಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ವಾಚನ - ಇದನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಗುಂಪುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಓದುವುದು ನಂತರ ಅಧ್ಯೇತಸುವುದು - ವಿವರಣೆ</p> <p>4.2.2. ಉಪನ್ಯಾಸ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮುಕ್ತಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸ</p> <p>4.2.3. ಪಾಠ್ಯಾಭಿನಯ - ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆನ್ನೇಂದೂ ಗೊಂಡ ಪಾಠ್ಯಾಭಿನಯ (ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ)</p> <p>4.3.1. ತರಗತಿ ಭಾಷಣಗಳು/ ಚರ್ಚೆಗಳು - ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೈಕಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ - ಉದಾ: ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ಉನಾನಶಕ್ತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯವಂಚಿತರು, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು - ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ - ಭಾಷಣ/ಉಪನ್ಯಾಸ, ಚರ್ಚೆ</p> <p>4.3.2. ಶ್ರುಜನಾಶ್ರಕ ವಾಚನ - ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಏಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿದ ವೈಕಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳ ವಾಚನ. ಹೆಲೆನ್ ಕೆಲ್ಲರ್, ಸುಧಾ ಜಂದ್ರನ್, ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ನಿರ್ವೇದಿತಾರಂತಹ ಪಾತ್ರ ಮಾದರಿಗಳ/ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳ ವಾಚನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಬಳಕೆ</p> <p>4.3.3. ಸಹಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಂಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಏಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಕ್ಕಿಸಿ ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು (ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿಬೆ) ನಂತರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವಿಕೆ</p> <p>4.3.4. ವಿದ್ಯೋ ವೈಕ್ಕಣೆ - 'ಒಂಟಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದು', DPEP -</p> <p>4.2.3. ದಜಾರ್ಮಾಪನಿ ಬಳಸಿ ಪಾಠ್ಯಾಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p> <p>4.3.2. ವಾಚನ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಕ್‌ಶೈಲ್ ಬಳಕೆ</p> <p>4.3.3. ದಜಾರ್ಮಾಪನಿ ಬಳಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ</p>
--	--	--	---

		<p>Seva-in-Action; Tare Zameen ಇತ್ಯಾದಿ – ನಂತರ ಚರ್ಚೆ</p> <p>4.3.5. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆ (ಲೇಖನ) – ತರಗತಿ ಭಾಷಣ/ಉಪನ್ಯಾಸ, ಚರ್ಚೆಗಳು, ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು, ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗ್ರಹಿಕೆ ಕುರಿತ ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳ ಮಸ್ತಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆ</p> <p>4.3.6. ಸೆಮಿನಾರ್ – ಶಿಕ್ಷಣಾಸ್ತಕರು, ವೃತ್ತಿಪರರು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ</p> <p>4.4.1. ದರ್ಜಾವಾಪನಿ ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣ</p>
4.4 ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ/ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಿ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನಾಗಿ ವರಿಗಳಿಸುವುದು	4.4.2. ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟೆ (ಹೊರ ಸಂಚಾರ) – ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ – ಆರು (7?) ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನೀಹೆಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಡೆತಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು <p>4.4.3. ಮನೆ ಭೇಟೆ – ಇಷ್ಟಿಭಿರು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಭೇಟೆ ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಕುರಿತ ಹೋಷಕರ ವಿಚಾರಗಳ ಚರ್ಚೆ (ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು) – ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ (ಕುಟುಂಬ ಭೇಟಿಯ) ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಡಿಸುವುದು</p> <p>4.4.4. ಪಾತ್ರ ಮಾಡರಿಗಳು – ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾವನ್ಯ ಮೂಡಿಸಿರುವ ಉನಂತಕ್ಕ/ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ</p>	4.4.4. ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೋಭಾವ ವಿಚಿತ್ರ ಪದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಬಳಸುವುದು
4.5 ವಿವಿಧ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮುಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಅಡೆತಡೆಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ	4.5.1. ಭೇಟಿಗಳು – ಗುಂಪುಕಾರ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸನ್ನೀಹೆಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಅಡೆತಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು <p>4.5.4. ದರ್ಜಾವಾಪನಿ ಬಳಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ</p>	

		<p>4.6 ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮತೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು</p>	<p>4.5.2. ವೀಕ್ಷಣೆ - ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೋತಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಸಂಖ್ಯಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉನಿಕ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎದುರಿಸುವ ಅಡೆ ತಡೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ - ಗುರ್ತಿಸುವಿಕೆ</p> <p>4.5.3. ಸಲಹೆ/ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ - ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಪರಿಸರ, ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನುರಿತ್ವ/ಅನುಭವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೆಂಬಲ - ಸಲಹೆ</p> <p>4.5.4. ಸಮೂಹ ಅಂತರ್ರ್ಯಾಯಿಗಳು - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತಂಡಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣ, ಚಚೆ, ವೀಕ್ಷಣಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>4.5.5. ಪ್ರಶ್ನಿಕರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು</p> <p>4.6.1. ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ - ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತರಗತಿ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ - ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು</p> <p>4.6.2. ವೀಕ್ಷಣೆ - 'ನಲಿ-ಕಲಿ' ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ - ವರದಿ ನಂತರ ಗುಂಪು ಚಚೆ</p> <p>4.6.3. ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟೆ - ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಲೆಗಳ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು SSA ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು - ವೀಕ್ಷಣೆಯ ವರದಿ</p> <p>4.6.4. ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ - ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದು (ಒಂದುಗೂಡಿ)ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಲನಚಿತ್ರ/ವಿಡಿಯೋ ವೀಕ್ಷಣೆ</p> <p>4.6.5. ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಪತೀಲು ಪಟ್ಟಿ ರೂಪಿಸುವುದು</p> <p>4.6.6. ಪಠ್ಯ ಭಾಗ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಕರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣ</p>	<p>ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ</p> <p>4.6.3. ದಜಾರ್ವಾಪನಿ ಬಳಸಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ</p>
--	--	--	---	---

			<p>4.6.7. ವೀಕ್ಣ ಅಂಗವಿಕಲರ ದಿನ, ಸಾಕ್ಷರತಾದಿನ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>ತರಗತಿ ಜಜೆಂ: ಕೋಸ್‌ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸನ್ನಿಖೇತಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲು ಮೇರ್ಮೈಸಬೇಕು</p>	
5	ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಗಳು	<p>5.1 ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಪರಿಚಯ</p> <p>5.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುನ್ದೆಗಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ಒಂದು ನೋಟ ಒದಗಿಸುವುದು</p> <p>5.3 ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಳಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುನ್ದೆಗಳ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕುರಿತಂತೆ SSA ಕಾರ್ಯ ನಿರಾಹಕರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ - ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು</p>	<p>5.1.1. ಉಪನ್ಯಾಸ - ಪರಿಚಯದ ನಂತರ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕ ಜಜೆಂ</p> <p>5.2.1. ವಾಚನ - UEE, DPEP, SSA ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ-ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒದುವುದು</p> <p>5.2.2. ತಜ್ಞರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ - ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಈಗಿನ ಯೋಜನಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಕುರಿತಂತೆ SSA ಕಾರ್ಯ ನಿರಾಹಕರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ - ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು</p> <p>5.3.1. ವಾಚನ - DSERT, SSA ಕನಾರ್ಟಿಕದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳ ಭಾಗಗಳ ವಾಚನ; ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ವರದಿ ನಮೂನೆಗಳ ಸಾರಾಂಶ ವಾಚನ</p> <p>5.3.2. ತಜ್ಞರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ - CRP/BRP ಗಳಿಂದ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ</p> <p>5.3.3. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುರಿತು ಡಾಕ್ಟರೇಂಟರಿಗಳ ಏಕ್ಹಾರೆ</p> <p>5.3.4. ಗುಂಪು ಜಜೆಂ - ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಸಾರ್ವೇಕ್ಷಣ್ಯ ಲಾಭಗಳು - ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗಗಳು - ಕುರಿತು ಜಜೆಂ</p>	<p>5.2.2. ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ - ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಒಳಗೆ</p> <p>5.3.4. 3-4 ಸೂಚಕಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಜಜೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p>

(ಅ) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆ: ಪರ್ಕ್‌ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸದೇ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಪ್ರತಿ ಫಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಶಾಲಾ ಭೇಟಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಥನೆ/ಇಂಟನ್‌ಷಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು

ಫಾಟಕಗಳು	ಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯ	ಉದ್ದೇಶ	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಶಲಹೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಷಾಗಿ ಶಲಹೆಗಳು
1. ಶಿಕ್ಷಣ - ಒಂದು ಪರಿಚಯ	1.1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಶಾಲಾದರ್ಶನ ರೂಪಿಸುವುದು	1.1. NCF, 2005 ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸುಭದ್ರು ಶಾಲಾ ದರ್ಶನ ರೂಪಿಸುವುದು	1.1.1. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಸಮಯ ಬಳಸಿ ಕೋರ್ಸನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು 1.1.2. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು 2-3 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು	1.1.1. ಲೇಖನ - ಸರಳ ತಪತೀಲು ಪಟ್ಟಿ ಬಳಸಿ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು

1.2. ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ

1.2. ವಿಕಸನವಾಗುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಪರ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು

1.2.1. ಡಯಟಿಕ್ ಮೂಲಕ 5 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ವರದು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು. ಸ್ಥಳೀಯ ತಜ್ಜರ್ಮ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ DIETಗಳು ಸೂಚಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಸಲು ತಮ್ಮ ಜಿಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ಕರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಂಡಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬಹುದು

1.2.2. ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ದೂರೆತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು theory ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು

1.3. ಶಾಲೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆಯಲು ಸಮೀಕ್ಷೆ

1.3. ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುಭವ ಒದಗಿಸುವುದು

1.3.1. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾರ್ಥಕ ಅಂಶಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು

1.3.2. ತರಗತಿ ವೇಳೆಯ ನಂತರ ಸಣ್ಣ

1.2.1.4-5 ಸೂಚಕಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1.3.1. 3-4 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1.3.2. ಸಮೀಕ್ಷೆ ವರದಿ - ಒಟ್ಟಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ತಪತೀಲುಪಟ್ಟಿ

			<p>ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು</p> <p>1.3.3. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪು ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಹಪಾರಿಗಳ ಮನವರ್ಚನ - ಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 3-4 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು</p>	ಬಳಸಿ, ಸಹಪಾರಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ
2. ಕಲಿಯೆವವ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ – ಒಟ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ	<p>2.1 ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ</p> <p>2.2 ಸ್ಣಾನ ಗುಂಪಿನ ಯೋಜನೆ</p>	<p>2.1. ಮನಸ್ವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಪಡಿಸದೆ ಮನಸ್ವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ನೇರ ಅನುಭವ</p> <p>2.2. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು</p> <p>2.3.1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಮತ್ತು, ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು</p> <p>2.3.2. ಮನಸ್ವ self conscious ಆಗದೇ ಇರುವಂತೆ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮನಸ್ವ ವೀಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ವರದಿಯ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂಡಿ ರೂಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು</p> <p>2.3.3. ವೃದ್ಧಕ್ಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಮಾಡಬಹುದು</p> <p>2.3.4. ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ, ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು 4-5 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕ</p> <p>2.2.1. ಈ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ</p>	<p>2.1.1. ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿ – ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು</p> <p>2.2.1. ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ 3-4</p>

		<p>ನ್ಯೇಜ ಸನ್ವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ</p> <p>(ಪ್ರಯೋಗಿಕ)</p> <p>ಅನ್ವಯಿಸಲು</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬಹುದು</p> <p>2.2.2. ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟರುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಒಂದೊಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು</p> <p>2.2.3. ಪ್ರತಿಕ್ಷೆಕರು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪೂ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು</p> <p>2.2.4. ಗ್ರಂಥ ಪರಾಮರ್ಶ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಇರುವುದು, ಗುಂಪುಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ 3-4 ಗಂಟೆಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದು</p>	<p>ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ</p> <p>2.2.2. ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಆಧರಿಸಿ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p>
2.3 ಭೇಟಿ	ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ	<p>2.3. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಬಂಗಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ</p> <p>ಅಧ್ಯಯನದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಬಂಗಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ</p>	<p>2.3.1. ಭೇಟಿಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು</p> <p>2.3.2. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭೇಟಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು</p> <p>2.3.3. ಬರೆದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೋಣೀಕರಿಸಿ, ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು 4-5 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಮೀನಲೀಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷೆಕರು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು</p>	<p>2.3.1. ಲಿಖಿತ ವರದಿ - ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p>
3. ಕೆಲಿಯವವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ	3.1 ಸರಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು	<p>3.1. ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳ</p>	<p>3.1.1. ತಾಟಿಕ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಮುನ್ನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬುದು</p> <p>3.1.2. ಇದೊಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರತಿ</p>	<p>3.1.1. ಯೋಜನೆಯ ವದರಿ - ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಆಧಾರಿತ</p> <p>3.1.2. 2-3 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು</p>

		ವೀಕ್ಷಣೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶೀಕ್ಷಕರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕು	ಆಧರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	ವರದಿಯ
3.2	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯ ಮುಸ್ತಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆ	3.2. ಕಲಿಯುವವರಲ್ಲಿನ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯತ್ತಿ ನಿರತ ಶೀಕ್ಷಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಸ್ಕೂರಣೀಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಸವಾಲೆಸೆಯುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು	3.1.3. ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳು; ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬಹುದು; ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು; 2-3 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಚಚ್ಚೆಗೆ ಮೀಸಲಿದಬಹುದು	3.2.1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶೀಕ್ಷಕರು ಮೊದಲ/ವರದಿನಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬಹುದು. ಎರಡೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು	3.2.1. ಯೋಜನಾವರದಿ - ಸರಳ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ ಆಧಾರಿತ
3.3	ತರಗತಿಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ವೀಕ್ಷಣೆ	3.3. ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ತಾತ್ಪರೆ ಅಂಶಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ -	3.2.2. ಇದೊಂದು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕ ಕಾರ್ಯ - ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶೀಕ್ಷಕರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು	3.2.2. 2-3 ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	
			3.3.1. ತಾತ್ಪರೆ ತರಗತಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು	3.3.2. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಗಿರುವುದು	3.3.1. ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವರದಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
			3.3.3. ಅಳತೆ ಗೋಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ		

		ಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು	ವೀಕ್ಷಣೆ ನಮೂನೆ ರೂಪಿಸಲು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳು; ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಾಗಲಿ / ಹೊನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ; ಚರ್ಚೆಗೆ 2 ಗಂಟೆಗಳು	
4. ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣ	4.1 ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ ರೂಪಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಒಳಕೆ (ICT) 4.2 ಉನ್ನತ ಮುಕ್ತ ಯಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು 4.3 ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಅಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಬೀದಿ ನಾಟಕ ತಯಾರಿಕೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಅಡೆತಡೆ ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ	4.1. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ/ ದೃಷ್ಟಿಕ ಉನ್ನತಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ನೇರ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯ ಈಗಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು 4.2. ಉನ್ನತ ಮುಕ್ತ ಯಾಗೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು 4.3. ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಅಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಬೀದಿ ನಾಟಕ ತಯಾರಿಕೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಅಡೆತಡೆ ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ	4.4.1. ಒಟ್ಟು 10 ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯ ವಿರುವುದು. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮೊಣಿಗೊಂಡ ನಂತರ ಕೃಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಗಿ ಸ್ವಾಷಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಿದ್ವಾಗ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಪ್ಪಾನಿಸಬಹುದು. ಉದಾ: ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳು 4.4.2. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು 4.4.3. ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 5 ಅಂಶಗಳಿಂತೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಬಳಸುವುದು	ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ಇದು ಅಂಶಗಳು
5. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಗಳು	5.1 ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಿರುವಂತೆ	5.1. ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದರ	5.5.1. ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆಗಳು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಯೋಜನೆ, ಮಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಕರಣ - ಇವು	ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ:-

<p>ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ</p> <p>5.2 ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಕಾಲೀನ ಚರ್ಚೆಗಳ ವಿಶೇಷಣೆ</p> <p>5.3 ಮೊದಲ ತರೀಮಾರಿನ ಶಾಲಾ ಮನುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ</p> <p>5.4 KSQAAC/SSAಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ</p>	<p>ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು</p> <p>5.2. ನೀತಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಭಾವದ ವಿಶೇಷಣೆ</p> <p>5.3. ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮೂರ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾತ್ಮಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ನೈಜ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಅರಿವು</p> <p>5.4. ಆಳವಾದ ಗ್ರಹಿಕೆಗಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಶಲಗಳಿಸುವುದು</p>	<p>ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ವರದಿ ತಯಾರಿಕೆ ಕಾಲೇಜು ಅವಧಿಯ ಹೊರತಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು.</p> <p>ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ಸರಳ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಸಮೂನೆ 2. ವಿಶೇಷಣೆಗಾಗಿ ನಮೂನೆ 3. ಮನು, ಸಮವಯಸ್ಕರು, ಮೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು 4. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ನಮೂನೆ – ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು, ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು 	<p>1. ಮೂರ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ – 2-3 ಸೂಚಕಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ</p> <p>2. ವರದಿ – ಸರಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ಆಧರಿಸಿ</p> <p>3. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದಿಸುವಾಗ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ – 2-3 ಸೂಚಕಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ</p>
---	--	---	---

(ಇ) ತರಗತಿ ಭಾಷಣಗಳು: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ, ಆದರೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತರಗತಿ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಣಗಳು ತಜ್ಞರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟಿದ್ದು, ದ್ವಾನಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿ ಕೇಳಿಸಲಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ವಿಷಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪದ ಅರಿವು ಪಡೆಯುವರು. ಪ್ರತಿ ದ್ವಾನಿ ಮುದ್ರಣ ಕೇಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಮೂರ್ಕೆಭಾವಿ ಪರಿಚಯ ನೀಡಬೇಕು. ಆಲೆಸಿದ ನಂತರ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಜಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳು:

ಫಾಟಕಗಳು	ತಾತ್ಕ್ಷಿಕ ¹	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ²
1. ಶಿಕ್ಷಣ – ಒಂದು ಪರಿಚಯ	5	10+5+10
2. ಕಲಿಯುವವ – ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿ	10	10+10
3. ಕಲಿಯುವವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ	20	5+10
4. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ	10	10+10
5. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಗತಿಗಳು	5	5+5

ಒಟ್ಟು³	50	90
--------------------------	-----------	-----------

1. ಅಂತರಿಕ ವೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವುದು.
2. ಬಿಡಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರತಿ ಫಟಕದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿವೆ.
3. ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗೆ 10 ಹಾಗೂ 30 ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕು.

4 Suggested Readings

- Batra, S. (2003). From School Inspection to School Support. In Sood, N. (ed) *Management of School Education in India*. New Delhi: NIEPA.
- Bhat, V.D. (2004). Teacher accountability to self, system and community. In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.
- Budheka, G. (1990). *Divasvapna*. New Delhi: National Book Trust India.
- Csikszentmihalyi, M. (2005). *Thoughts about Education*. www.newhorizons.org
- Danger school. (1996). Mapusa, Goa, India: Other India Press.
- Dewey, J. (1952). *The School and the Child*, New York: The Macmillan Company.
- Erikson, E. H. (1972). *Play and Development*. New York: W.W. Norton.
- Friere, P. (1992). *Pedagogy of hope*. London, UK: Continuum pub. Co.
- Holt, J. (1995). *How Children Fail*. Addison-Wesley Pub. Co.
- Illich, I. (1970). *Deschooling Society*, London, UK: Marion Boyars.
- Kumar, K. (1988). *What is worth teaching*. New Delhi: Orient Longman.
- Kuranyangi, T. (1993). *Totochan*. New Delhi, India: National Book Trust.
- Miller, R. (2006). *What is Education For?* www.pathsoflearning.net
- Mukunda, K. V. (2009). What did you ask in school today? *A Handbook on child learning*. Noida: Harper Collins. pp. 79-96.

Mythili, R. (2008). A Study based on Karnataka School Quality Assessment Organisation's 2006 Performance Reports. Bangalore: KSQAO.

Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

58

Murthy, C.G.V. et al. (2004). Quality assurance of professional practice of classroom practitioners through action research. In In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

Murthy, C.G.V. (2004). Professional development of teachers: What, why and how. In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

Nagaraja, C.G. (2004). Effective school administration and management: A prerequisite for quality education. In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

NCERT. (2008). *Social and Political life-III*. Class VIII Textbook, Unit 1, 2 and 4.

NCERT. (2006). *National Focus Group Position Paper on Aims of Education*.

NCERT. (2006). *National Focus Group Position Paper on Gender Issues in Education*.

NCERT. (2006). *National Focus Group Position Paper on Education with Special Needs Inclusive Education*.

NCERT. (2006). *National Focus Group Position Paper on Problems of Scheduled Caste and Scheduled Tribe children*.

Neill, A S. (1992). *Summerhill School – A new view of childhood*. New York: St. Martin's Griffin.

Rao, A.V.G. (2004). School community linkage and quality of education. In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

Rao, M. (2004). Evaluation for quality education. In In Murthy, C.G.V. et al. (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

Sibia, A. (2006). *Life at Mirambika: A free progress school*. New Delhi: NCERT.

65

Sridhar, Y.N. (2004). Networking of teachers for quality maintenance. In Murthy, C.G.V. *et al.* (2004). *Quality education in schools: A handbook for teachers*. Mysore: Regional Institute of Education.

59

Sykes, M. (1988). *The story of Nai Taleem*. Vardha: Nai Taleem Samiti, Sevagram.

Tagore, R. (1918). *The parrot story*. www.parabaas.com

Select Study Reports Published by DSERT; SSA, Karnataka; KSQAO

List of digital resources

Movies/Documentaries (DVDs to be purchased by institutions)

- Bettadahoovu
- Thaare Zamee Par
- Selection of clippings from the serial *Sathyameva Jayathe*
- *I Wonder* by Anupama Srinivasan
- *Where knowledge is free* by Binitesh Baruri

Videos (Open source)

- Do Flowers Fly
- Chinmayi: Through the eyes of children
- The House on Gulmohar Avenue

Web sites

- www.dsert.kar.in
- www.unesco.org
- www.arvindguptatoys.com/films.html
- www.cultureunplugged.com

66

1.2 ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (Facilitating Learning):

ಒ.೨.೧ ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮು 'ವಾಸ್ತವ್'ಕ್ಕೆ ರೂಪ ನೀಡಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಭಾಷೆಯೇ - ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಥಾಮಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ. ಭಾಷೆಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ಸಮುದಾಯದೊಡನೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮೂಳತಗೊಂಡಂತೆ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದುವುದು ಈ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಠ್ಯಕ್ಕುಮದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿರುಚಿಯ ಮುಕ್ತ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ತಾವು ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಲಿತ್ತಿದ್ದನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ. ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಪಠ್ಯಕ್ಕುಮವನ್ನು, ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಪಠ್ಯಕ್ಕುಮದ ಬುನಾದಿಯ ಹೀಗೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ಸ್ವ - ಅನುಭವಗಳಿಂದ, ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಸರಕ್ಕರಾಗಿ ತನ್ನಾಲಕ ಕಲಿಯುವ ದಾರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವಿದೆ.

ಪಠ್ಯಕ್ಕುಮದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಒಟ್ಟೂರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಬಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ರೂಪ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯ ಬಳಿಕೆಯಿಂದರೆ ಬರೀ ಆದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಈ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಗಮನವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಳ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಕುರಿತಾದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಜಾಣಿನ ಗಳಿಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷಿತ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಇದುವರೆಗಿನ ಅನುಭವ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಾಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಲಿಕಾದಾರರಾಗುವಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಾಮಾಜಿಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಕೆ ಮುಂದಿನ ಹಂತದ ಕಲಿಕೆಯ ಯಶಸ್ವನ್ನು ನಿರ್ದಾರಿಸುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದು.

ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಂಡುಬರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳು. ಪ್ರತಿ ಫ್ರಾಚಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಯೂ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾದಾರರಿಗೆ ವಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವಂತೆ ಸಂಘಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಏ ಸಿ ಟಿ ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಸಮೃಳಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ರೂಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏ ಸಿ ಟಿ ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಸಮೃಳಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿವರಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆ ಎಂಬ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವೊಂದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶಯವು ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಾದ ಕಾಳಜಿಗಳ ಮೀತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶ.

ಪದಗಳ ವಿವರಣೆ

ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ – ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನ ಇನ್‌ಕೆಲ್ಲಾಸಿವ್ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅನುವಾದ. ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು – ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು, ನಿರ್ಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು, ವೇಗವಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರು, ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಬಂದವರು – ಹೀಗೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಶಯ.

ಸಮೃಳಿತ ಕಲಿಕೆ – ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯೆಂಬುದು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವವಾಗಬೇಕು. ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಗಡಿರೇಖೆಗಳು ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವಂತಾಗಬಾರದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಗಣಿತ, ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ, ಆ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದೊಳಗೆ ಗಣಿತ, ಗಣಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಮೃಳಿತಗೊಂಡಾಗ ಕಲಿಕೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು ಸಮೃಳಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಕಲಿಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವಿಕೆ – ಕಲಿಕೆ ಮಾನವನ ಸಹಜ ಗುಣ. ಸಹಜ ಕಲಿಕೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾನವನು ಕೆಲವು ನಿರ್ಣ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿರುವ ಕೃತಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕಮವು ಶಾಲೆ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒಂದು ನಿದಿಂಷ್ಟೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆ ಕಲಿಕೆ ಬೋಧನೆ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಆದರೆ ಸಹಜ ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಕಲಿಕಾದಾರರೇ ಸ್ವತ: ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮನುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಪ್ತವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತ್ವದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸ ಕಲಿಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಕೂಲಕಾರರು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಪರ್ಕನಾ ಕ್ರಮ

ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಪೇಪರ್‌ಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಪಠ್ಯ ಸಂಪರ್ಕನಾ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಹೊಂದುವಂತಿರಬೇಕು. ಭಾಷಾ ಸಾಮಾಧರ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಚರಿಸುವುದು ಆಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಎಂಬ ನೇಲೆಯಿಂದ ಯಾವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕ್ರಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದಿಂಷ್ಟುವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನೀಡಿದ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಕ್ರಿಯೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕಗಳು	ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಸೂಚಿತ ಪಠ್ಯಸಂಪರ್ಕನಾ ಕ್ರಮ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳು
೧	ಸಾಹಿತ್ಯ	೧.೧ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕನಾ ಮಾಡುವ ವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ೧.೨ ಚಿಂತನೆಯೆಯ ಮಾಡುವ ವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಾಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಡುವ ವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಡುವ ವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಜನಪದ ಕಥೆ, ಹಾಡು, ನಾಟಕ, ಕಾವ್ಯ, ಗಾದೆ, ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು) 	<ul style="list-style-type: none"> ಚಚೆಂಡ, ಸಂಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಒದಿದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾರಾಂಶ ಮಂದನೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಅವಲೋಕಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವರ್ಕ್‌ಶೈಲೇಜ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ನೀಡಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು

		<ul style="list-style-type: none"> ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂದರ್ಭನ/ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ರೀತಿ ಕ್ರಮಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನರ್ಹ ಮಂಡನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ತಾಪ್ಸಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೇಖನಗಳ, ವಿದೀಂಬೀಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಓದು; ನೋಟ ನಂತರ, ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ, ತರಗತಿ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ನೋಟಗಳು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ವಿನಿಮಯ. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು 	
೨	ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಿಕ ಅಭಿವೃತ್ತಿ	<p>ಅ.೨ ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಕಲೆಕೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಯಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪಾತ್ರ ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು</p> <p>ಅ.೨ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕಾಲ ಶಿಗಳಿಗನುಗಳವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಯುವುದು</p> <p>ಅ.೩ ಭಾಷಾ ಕಲೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಟಗಳ ಪಾತ್ರ ಅರಿಯುವುದು</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಸ್ವ-ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಆಲಿಸುವಿಕೆ: ಧ್ವನಿ/ದೃಶ್ಯ ಮುದ್ರಣ ಸೈಮಿನಾರ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಚರ್ಚೆ ನಾಟಕ ಕವನ ವಾಚನ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆ <p>ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕಾಲಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ಜಿ-ಎ ಜನರ ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು</p> <p>ವಿವಿಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ (ಕೆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ತೊಂದರೆ, ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ ಕೊರತೆ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಕೊರತೆ, ಅನ್ಯ ಭಾಷಿ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಗತ್ಯಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮೂರ್ಕೆಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಕರು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾ: ಏಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ/ಸಾಹಿತ್ಯ/ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಇತ್ಯಾದಿ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಾಕರು ಪ್ರತೀ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಬೇಕಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಸಿ/ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಮಂಡನೆಯ ಧ್ವನಿ/ದೃಶ್ಯ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೀಕ್ಷಣೆ ಸ್ವ - ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಂಡನೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾಕರು ಸೂಕ್ತ ರೂಪೀಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು ಇರರ ಸೈಮಿನಾರ್ ಶೈಲಿಯ ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆ - ಕಥೆಯ ಆಯ್ದು, ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿಯ ಆಯ್ದು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಯಾರಿಕೆ, ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಬಂತನೆ - ಸಹಪಾಠಗಳ ಹಿಮಾಂಶಿ - ಇದರಿಂದ ಕಲಿಯುವ/ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು <p>ಅವಲೋಕನದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು</p>

		<p>ಉದಾ: ಶ್ರವಣ ದೋಷವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಖ ಹಾಗೂ ಅವರ ಹಾವಭಾವವನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಅನುವಾಗುವ ಕಡೆ ಕೂರಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರವಣೋಪಕರಣ ಅಳವಡಿಸಿರಬೇಕು, ಮಾತಿನ ಒಮ್ಮೆವಿಕೆಗೆ ಅನುವುದಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು/ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಬೇಕು. ಪರ್ಯಾಂತ ಸಂವಹನ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾ; ಸಂಜ್ಞೆ, ಬರವಣಿಗೆ, ಸಂವಹನ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ಇತ್ತಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ</p>	
೫	ಒದು ಮತ್ತು ಬರಹ	<p>೧.೧ ಒದು ಮತ್ತು ಬರಹಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿಯುವುದು</p> <p>೧.೨ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಒದು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ಅರಿಯುವುದು</p> <p>೧.೩. ಒದುವ, ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೇಖನಗಳ ವಿವಿಧ ಶೈಲಿಯ ಮಂದನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸಹಕಾರ ● ಸಂಬಂಧಿತ ತಾತ್ಪರ್ಯಕ ಲೇಖನಗಳ ಒದು, ಚಚೆ ● ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಾವು ಒದುಗರಾಗಿ ಒದಿ ಸ್ಪರ್ಶ-ವಿಮರ್ಶೆಗೊಳಿಸಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಷ್ಕತ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು ಸಹಪಾಠಿಗೊಂಡಿಗೆ ಹಂಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ● ಭಾಷಾ ಆಟಗಳು - ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಯೋಜಿಸುವುದು <ul style="list-style-type: none"> - ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಯೋಜಿಸುವುದು. <p>ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚಚೆ, ಕರದು ಪ್ರತಿ, ಸಂಪಾದಿಸುವುದು, ತಿದ್ದುವುದು, ಮರು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು, ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು/ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. (Inputs from art education, ICT)</p> <p>Class talk</p> <p>೧. ನಿರೂಪಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿವರಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ</p>	<p>೧. ಒದಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿ</p> <p>೨. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅವಲೋಕನ</p> <p>೩. ಭಾಷಾ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಲ್ಯುಮಾಪನ</p> <p>೪. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಗಮನಿಸಿ ವ್ಯಾಲ್ಯುಮಾಪನ</p> <p>೫. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು</p> <p>ಅವಲೋಕನದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹೊದಲಿಗೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬುದು</p>

ಇ	ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ	<p>ಇ.೧ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>ಇ.೨ ಮನೆಭಾಷೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನುವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಚೆಸುವುದು</p> <p>ಇ.೩ ಭಾಷಾ ಸಮೃದ್ಧ ತರಗತಿಯನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಒದುವಿಕೆ (critical reading) ಮತ್ತು ಚಚೆನ – ಒದುವ ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ● ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಚೆನ (ಗ) ತ್ವರಿತ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಹತ್ವ (ಇ) ತತ್ವಾಂಶಗಳ ಅರಿವು ● ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಶೋಧನೆ (ಇ) ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ● ಮನೆ ಭಾಷೆ, ಶಾಲೆ ಭಾಷೆ <p>ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು (ಕಥೆ, ಶಿಶು ಗೀತೆ, ಹಾಡು, ಕರುನಾಟಕ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಈ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಚಚೆಸಲು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಸೂಕ್ತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಪರಿಸೀತರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಏಷಣೆಸುವುದು.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯವಾಪನ ● ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ● ವರ್ಕ್‌ಶಾರ್ಟ್ <p>ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯವಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ದಜಾವುಪಾನಿ ತಯಾರಿಸುವುದು</p>
ಇ	ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	<p>ಇ.೧ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>ಇ.೨ ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕಲಿಕೆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ –ಚಚೆನ ● ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಚಿಂತನೆ ● ಕಲೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೊಸ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಶಾಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ಅನುಭವವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಚೆಸುವುದು. <p>ಸಂವಹನ ಕೌಶಲದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಸಂವಹನ ಸಾಮಗ್ರಿ (ಉದಾ; ಸಂವಹನ ಚಾಟ್‌/ಹಲಗೆ, ಡಿತ್ರೆಸಂಪುಟ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ (ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ) - ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಮುಂದಾಳತ್ವ (initiative not leadership), ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದನೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ (collaboration) ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ದಾಖಿಲಿಸಬೇಕು. <p>ಚೆಕ್ ಲಿಷ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯವಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.</p>

		<p>ತಯಾರಿಸಿ ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಚೆಸುವುದು</p> <p>Class talk</p> <ul style="list-style-type: none"> ಮಕ್ಕಳನೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳ ತರಗತಿಯ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ದಯಾಗ್ವಾಟ್‌ಕ್ರೋ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅರವಿನ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ - ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (difference between diagnostic test and assessing children understanding) 	<p>ವಿಶೇಷ ಕಲಿಕೋಪಕರಣದ ತಯಾರಿಕೆ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ. ಉಪಕರಣದ ಸಮಂಜಸತೆ ಗಮನಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು</p>
--	--	---	--

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ

ಕ್ರಿಯೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕಗಳು	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ
೧	ಸಾಹಿತ್ಯ	<ul style="list-style-type: none"> ಜನಪ್ರಿಯ ಟಿ.ವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನ (ಸಮಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಚಿಂತನಾ ಲೇಖನಗಳು, ಕಥೆ, ಕವನ) ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ ಕಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ, ಕವನ, ಪ್ರಬಂಧ - ಇವುಗಳ ಓದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (ಈ ಎರಡೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, Theory ಗೆ ಮುಂಜಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ - i) ಗ್ರಂಥಾಲಯ <ul style="list-style-type: none"> ii) ಪ್ರಕಾಶನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಾಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮುದುಕಾಟ - (ಕಥೆ, ಕವನ, ಶಿಶು ಪ್ರಾಸ ಪದ್ಯಗಳು, ಅಭಿನಯ ಗೀತೆಗಳು, ಕಥನ ಗೀತೆಗಳು, ನಾಟಕಗಳು) ಸ್ಥಾಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಕಲಾವಿದರ) ಸಂದರ್ಭ/ತನ್ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ * ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮುದುಕಾಟ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಇದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅಗತ್ಯ, ಅನುಕೂಲಕ್ಕನುಗೂಣವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು
೨	ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಅಲಿಸಿ, ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತಹ ಭಾಷಾ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಡಿ ಅಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೆಂಟರಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚಚೆ ನಡೆಸಬೇಕು/ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

	ಅಭಿವೃತ್ತಿ	<ul style="list-style-type: none"> • ಗರಿಂದ ಇನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿ, ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಆಯ್ಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. • ಪ್ರತಿಕ್ಷೆಕರು ಆಯ್ಮೆ ಮಾಡಿದೋಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸೆಮಿನಾರ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಬೇಕು. • ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಶಿಶು ಗೀತೆ, ಹಾಡು, ಕಿರುನಾಟಕ ಇವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. • ಆಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಅನೇಕ ಆಟಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸಮಪರಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾತು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದದ್ದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಕ್ಷ್ಯಾಂತಾರ್ಥಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ವಿವರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು – ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾಷಾ ಉಪಯೋಗ, ವರ್ತನೆ, ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಜನಪದ ಹಾಡು, ಆಟ, ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ (TV, ಸೀರಿಯಲ್, ಸಿನೆಮಾ) ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು.
--	------------------	---

೬	ಒದು ಮತ್ತು ಬರಹ	<ul style="list-style-type: none"> ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ‘ಅಧ್ಯೇತಸಿ’ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒದುವುದು – ತೀವ್ರಾನಿಸುವುದು (inference), ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು (Analysis) ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು (extrapolation) – ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಾವು ಒದಿದ ಕಢೆ, ಕವನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು – ನಿಘಂಟು, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಂತಜಾಲದ ಬಳಕೆ ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ದೊರಕಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದಿಗೆ ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡಿ, ಒದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ದೇಶ ಸಭಲತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅಯ್ಯಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ತಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಬೋಧನೆಗೆ ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಲು, ಒದಲು ಮತ್ತು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳವಾಕಾಶ ನೀಡಿ, ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒದಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಗುಣಮಟ್ಟ, ನಿರೂಪಣೆ, ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು – ಅಜಿಗಳು, ದೂರು, ಅಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಹೃದಾರ್ಥ, ನೋಟಿಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಆಯೋಜಿಸಿ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಆ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಡನೆ ಯಂಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ‘ದಿನಚರಿ’ ಬರವಣಿಗೆ; ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಡುಬೇಕು (ತಾವು ಒದಿದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನೋಡಿದ ವಸ್ತು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ)* <p>* ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥ – ಅನುಭವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು (ಕಢೆ, ಕವನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು) Foundations of Education ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ</p>
೭	ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು, ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ದೊರಕಿದ ಒಂದು ಕಢಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಢಾ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯಾವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಸುತ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕು ಈ ಕಢಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಮಡುಕಬೇಕು/ತಯಾರಿಸಬೇಕು (Big Book concept) ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕುಟೀಯವುದಕ್ಕೆ, ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು (ಸೂಕ್ತವಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ) (art education) ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು (ಕಲಿಕಾ, ಭಾಷಾ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ) ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು (inclusive education) ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ/ ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ/ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ/ ಉಟ ತಿಂಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ/ ಅವರು ನೋಡುವ ಟಿವಿ ಕಾಯಂಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಹೊತ್ತಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು

		<p>ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ (ಕಲಿಕಾ, ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ) ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಕರೆಂದಿಗೆ ಚಚೆಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏದುರಾದ ಸಮಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು (inclusive education)</p>
೫	ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಕನಾಡಟಕ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿಸಿರುವ ALP ಪರಿಹಾರ ಚೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ • ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ • ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಚೆಸಬೇಕು. (inputs from art education, ICT and inclusive education) • ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು (inputs from art education, ICT and inclusive education) • ಕನಾಡಟಕ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿಸಿರುವ ALP ಪರಿಹಾರ ಚೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ • ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರೆಂದನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ • ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಚೆಸಬೇಕು. (inputs from art education, ICT and inclusive education) • ತರಗತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು (inputs from art education, ICT and inclusive education)

Suggested Readings:

- Kumar, K. (2007). *The child's language and the teacher*. India: NBT.
- Kumar, K. (1988). *What is worth teaching*. New Delhi: Orient Longman. Chapter 3: Story telling- what is the use?
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಪರಿಹಾರ ಬೋಥನೆ, ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮೋಜೀ ಫೋಡೇಶನ್
- ಹನೂರು ಕೇಷ್ಟಮೂರ್ತಿ, ಮುಷ್ಟಾಕ್ ಬಾನು (ಸಂ) (2006). ಸುವರ್ಚ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ *
- ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಾಶಿವಯ್ಯ (ಸಂ) (1996). ದಕ್ಷಿಣ ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೀಪಲಿ *
- ಜಿ. ಎನ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ (1997). ಸಮುದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಕಾಮಧೇನು, ಶೈಷಾಧಿಪರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು *
- Erikson, E. H. (1972). *Play and development*. New York: W.W. Norton.
- ಸಾಹಿ, ಜೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿ, ಆರ್ (2009). ಕಲೆಲ್ಲಿಂದ ಕಲೆಕೆ. ನವಕನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ.
- Mason, J. M. & Sinha, S. (1992). Emerging literacy in the early childhood years. Applying a Vygotskian model of learning and development. In B. Spodek (Ed.) *Handbook of research on the education of young children*. New York: Macmillan, 137-150.
- Sinha, S. (2000). *Acquiring literacy in schools. Redesigning curricula: A symposium on working a framework for school education*. September, 493.
- Rothleent, L. & Meinbach A. M. (1991). *The Literature Connection: Using Children's Books in Classroom*, Tucson, USA: Good Year Books.
- * ಈ ಶಿಂಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕಾರಿಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

1.2.2 ಗಣಿತ

ಈ ಕೋರ್ಸನ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಗಣಿತದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತೀಕ್ಷೇಯಳ್ಳಿ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಕೋರ್ಸನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಲು, ಫಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಹಿಂದಿನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಆದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

- ವಿಷಯದ ಸಂಪರ್ಕರಣದ ಬದಲು ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನದ (Pedagogical Content Knowledge - PCK) ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ
- ಗಣಿತದ ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾತೆಗೆ ಗಣಿತದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ
- ಕರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಗಣಿತವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬದಲು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಭಾಗವನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಬಳಸಬೇಕಾದ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು ಯಾವುದೆಂದರೆ- ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಮನರಾವೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು, ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ, Brainstorming, ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಂತನ ತಂತ್ರಗಳು
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಂತಿಕ ಜ್ಞಾನ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಕೌಶಲದ ಬಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಫಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾರ್ಗವಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ
- ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ವರ್ಣಾಲ್ಯಾಫಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ವರ್ಣಾಲ್ಯಾಫಾಪನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ

- ಕೋರ್ಸ್‌ನನ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒಳಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ

2. ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳ / ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ

a. ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ (PCK): ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ ಎಂಬುದು ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ವಿಷಯದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕು, ಹೊಂದಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಬೋಧನೆಯು “ಹೇಗೆ” ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನವು ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ “ಏನು” ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ (ಲಫಾಯಟ್, 1993), ಶಲ್‌ಮನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ, “ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವು, ತರಗತಿಗಳ ಸಾಂಧರ್ಯಕ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ರೂಪವಾಗಿದೆ.”

ಈ ರೂಪದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ:

- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೇರ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನ
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಉಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಜ್ಞಾನ
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತರಗತಿ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕ್ತಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು ಬೇಕಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನ

ಶಲ್‌ಮನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ, “ಒಂದು ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಗಳು, ಆ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು, ವಿವರಣೆಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ— ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇತರರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯು ಏಕೆ ಸುಲಭ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವರ್ಯೋಗುಳು ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದಿರುವ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತು ತರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರ್ಚಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.”

ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಗಣಿತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಳಸುವ ಜ್ಞಾನವೇ ಗಣಿತದ ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ (ವಿಲ್ಸನ್ 1987). ಗಣಿತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಬೋಧನಾ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತಹ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಶೀಕ್ಷಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಲಿಯುವವರಿಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಈ ಜ್ಞಾನವು ಕಲಿಯುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳು –

- ಕಲಿಯುವವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಸನದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನ

ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳು –

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನ
- ಗಣಿತದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಜ್ಞಾನ
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಣಿತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ವಿಧಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನ
- ವಿವಿಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಜ್ಞಾನ

b. ಬ್ಲೂಮರ ಪರಿಷ್ಕಾರ ವರ್ಗೀಕರಣ: ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಸಲು, ಬ್ಲೂಮರ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಾರಿನ್ ಆಂಡರ್‌ಸನ್‌ರು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮೂರು ವಿಶಾಲ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದೆ: ಪದಶಾಸ್ತ್ರ, ರಚನೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತು

ಪದಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ: ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ, ಬ್ಲೂಮರ ಆರು ಪ್ರಮುಖ ವರ್ಗೀಕರಣಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಾಮಪದ ರೂಪದಿಂದ ಶ್ರೀಯಾಪದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ‘ಸಂಶೈಷಣೆ’ ಪದವನ್ನು ‘ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವಿಕೆ’ ಎಂದು ಮನರ್ಹಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ತುದಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ “ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ”ವನ್ನು ಅದರಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, “ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವಿಕೆ”ಯನ್ನು ತುದಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಬ್ಲೂಮರ ಮೂಲ ಸಂಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಏಕ ಆಯಾಮದ ರೂಪ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬ್ಲೂಮರ ಪರಿಪೂರ್ವ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಎರಡನ್ನೂ ಬಳಸಿ, ಎರಡು – ಆಯಾಮದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕೋಷ್ಟಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- **ಜ್ಞಾನದ ಆಯಾಮ (ಅಂದರೆ, ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನದ ವಿಧಗಳು):** ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ (Meta-Cognitive)
  - **ಸಂಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಆಯಾಮ (ಅಂದರೆ, ಕಲಿಯಲು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ):** ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವಿಕೆ, ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವಿಕೆ
- ಒತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ:** ಬ್ಲೂಮರ ಪರಿಪೂರ್ವ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮ ಯೋಜನೆ, ಬೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.
- c. **ವಿಕಸನ ಶರೀರ ವಲಯ (Zone of Proximal Development - ZPD):** ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ, ಲೆವ್ ವ್ಯೋಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ – ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, “ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಡರು ತಮ್ಮ ಸಾಮೀಪ್ಯ ವಿಕಸನದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.” ಆದರೆ, ಈ ವಲಯವನ್ನು ತಲುಪಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸರು ಅಥವಾ ಇತರೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ, ಈ ಸಹಾಯ ಅವರ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಾರವೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯೋಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ, “ಮಕ್ಕಳು ತಾವೇ ಸ್ವಯಂ ಮಾಡಬಹುದಾದನ್ನು, ವಯಸ್ಸರು ಅಥವಾ ಇತರೇ ಹರಚ್ಚ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.”

ಸಾಮೀಪ್ಯ ವಿಕಸನದ ವಲಯವು, ಇನ್ನೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗು ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಇನ್ನೂಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಲು ಆಗಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇ ಸಾಮೀಪ್ಯ ವಿಕಸನದ ವಲಯ.

d. ಸಹಕಾರಿ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು (Cooperative learning strategies): ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಸೇವಾನಿರತ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವ-ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕೆಯು ಒಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ- ಇದರಲ್ಲಿ, ಏಷಿಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಅನುಕ್ರಮಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರವೇ ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರ. ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದನ್ನು ತಾವು ಕಲಿಯುವುದಲ್ಲದೆ, ಗುಂಪಿನ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಜವಬಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ-ಇದರಿಂದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ಕೆಲವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕಲಿಯುವುದು (Learning together LT)
- ತಂಡಗಳು – ಆಟಗಳು – ಸ್ವರ್ಥ್ಯಗಳು
- ಗುಂಪು ಪರಿಶೋಧನೆ
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು – ತಂಡ – ಸಾಧನೆ – ವಿಭಜನೆ

- ಜಿಗ್‌ ಪ್ರಾಕ್ರಿಡ್ಸ್ (Jigsaw procedures) ವಿಧಾನಗಳು

e. ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳು, ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯ ವೇಶಿರಿಷ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗಳ ಯಾವುದೆಂದರೆ? - ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಸಂಪುಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಬೇಕಿರುವ ಆಧಾರಾಂಶಗಳು, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತೀಕರಿಸುವ, ಬರವಣಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಫಟನೆಗಳು/ಕಢಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೊಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ.

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸಂಪಟಗಳು: ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಪಟ ಮತ್ತು ಲಾಭನ್ನ ಸಂಪಟಗಳೇ, ಸಂಪಟದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳು. ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಪಟವು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

භාෂ්‍යතානු සංස්කෘතිවූ, බිජාධිකාරී කළු කාර්යාල ප්‍රතිච්‍රියා මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලිත වේ. එම සංස්කෘතිවූ, බිජාධිකාරී කළු කාර්යාල ප්‍රතිච්‍රියා මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලිත වේ.

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಕಾ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು, ಕಾಲಾನುಸಾರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು, ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಷಣವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಶ್ನಕರು ಪ್ರಶ್ನಿಯಾ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಪರಶ್ನಕರು ಪ್ರಶ್ನಿಯಾ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಬಳಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುವಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಯಾ ಸಂಪುಟವೇ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದುದು (ವೆನ್, 2000).

f. ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಪನ: ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಎರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೇ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ. ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಕಲಿಕೆಯಳ್ಳವರಿಗೆ, ಅನೇಕ ವಿಧದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಸಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಿರ್ವಹನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಎಷ್ಟನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುವುದಕ್ಕಿಂತ ತಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಳಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯುತವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಧರಿಸಿವೆ.

g. ಗಣತದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಗೆ “ಖಾಲಿ ಹಾಳೆ”ಗಳಂತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ (ರೆಸೋನಿಕ್, 1983). ಅವರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿಕ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು, ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವಾದುವು. ಆದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಣತದ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಳಸುವ ವಿಷಯಗಳು ಅಮೂರ್ಖವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅರ್ಥ ಸತ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನೇ ಗಣತದಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಇವು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ಯಾಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು:

- ಹೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೇತಿಸಿ, ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದಾಗ ತಪ್ಪಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ನಡುವೆ ಬಂದು ತೊಡಕಾಗುತ್ತವೆ
- ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ತಪ್ಪಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಚೌರ್ಧ್ವಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ

h. ಜಿಂತನೆ: ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮನರಾವತೋರಿಸಿ, ಮನರ್ ರಚಿಸಿ, ಮನರ್ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಫಲನ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪು ಗೂಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲನ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನು, ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕ್ತಾ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮನರಾವತೋರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಫಲನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ – ಅಂದರೆ ಆ ಘಟನೆ, ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಮನರ್ ಅವಲೋಕಿಸಿ, ಮನರ್ ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಮನರ್ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾನೆ.

ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ಪ್ರತಿಫಲನ, ಶಿಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮನರಾವರ್ತೋಚಿಸಿ, ಯಶಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾಳಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮದೇ ಬೋಧನಾ ನಡವಳಿಕೆಗಳು/ಕೌಶಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸ್ವತಃ ತಾವು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಫಲನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆಲಿಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

3.a ಬೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಈ ಕೋರ್ಸಿನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳು ತರಗತಿ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಅಂತಿಮವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೂಚಕಗಳು. ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

ಘಟಕ	ವಿಶಾಲ ಗುರಿಗಳು	ತರಗತಿ ಬೋಧನಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು
1. ಗಣಿತ ಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು	1.1 ಗಣಿತದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು	1.1.1 ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಒದಗಿಸಿದ ಕೆಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಓದುವುದು. ತದನಂತರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು - ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಗಣಿತದ ಅನ್ವಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು 1.1.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಹಂತದ ಗಣಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು (1 ರಿಂದ 5ರವರೆಗೆ) ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು - ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪು ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮನರಾವರ್ತೋಕನ ಮಾಡಿ, ಗಣಿತದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ/ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಘಟಕಗಳು, ಉಪ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯಾಂಶಗಳನ್ನು	1.1.1 ಸಣ್ಣಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು 1.1.2 ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೈಗೆ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು

	<p>1.2 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವ್ಯ ವಿವರಿಸುವುದು</p>	<p>ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು</p> <p>1.1.3 ಗಣಿತದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಈ ಉದಾಹರಣೆ - ಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು, ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ PPT ತಯಾರಿಸಿ, ಇಡೀ ತರಗತಿಗೆ (ಸುಂಖಿಗೆ) ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು</p> <p>1.2.1 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಗಣಿತದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು - ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು</p> <p>1.2.2 ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ - ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣಿತದ ಪತ್ರೆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಹೊಣ್ಣಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಂಗಡನೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು. ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಂಗಡಣೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ನಂತರ ಘಟಕಾವಾರು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p>	<p>1.2.1 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಂಗಡಣೆಯ ಅಥವ್ಯ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪೈಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p>
<p>1.3 ಗಣಿತದ ಘಟಕಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು</p>	<p>1.3.1 ಪತ್ತಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ವಿಂಗಡಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ - ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು - ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>1.3.2 ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟೆ ಚಟುವಟಿಕೆ - ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಕೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಟೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು - ಅಂಶಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು</p> <p>1.3.3 ಪ್ರತಿಯೊಂಬ್ಬು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಯು ಒಂದೊಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು - ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ವ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆ</p>	<p>1.3.1 ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟೆಯ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>1.3.2 ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು - ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸಿ</p>	<p>1.4.1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳು, ಉದ್ದೇಶಗಳು - ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ನಕ್ಷೆ (Concept mapping) ತಯಾರಿಸುವುದು</p>
<p>1.4 a ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸುವುದು</p>	<p>1.4.1.1 ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟೆ ಚಟುವಟಿಕೆ - ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಕು ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು</p>		

	<p>1.4b ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಕಮನೆಲೆಗಟ್ಟು, 2005ರ ಪ್ರಕಾರ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞ ಮೂಡಿಸುವುದು</p> <p>1.5a ಪರಿಷ್ಕಾರ ಬ್ಲಾಬ್ರಹ್ಮ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು</p> <p>1.5b. ಗಣಿತದ ಒಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವುದು (ತರಗತಿ 1 ರಿಂದ 5)</p> <p>1.5c ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು</p>	<p>1.4.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ನಂತರ ಗುಂಪು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು</p> <p>1.4.3 NCF, 2005ರ ಪ್ರಕಾರ ಗಣಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಗತಿ – ಮಾತುಗಳು (class-talk) ಮಂಡಿಸುವುದು</p> <p>1.4.4 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ವಿವಿಧ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕ್ಷೋಧಿಸಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು</p> <p>1.5.1 ಪರಿಷ್ಕಾರ ಬ್ಲಾಬ್ರಹ್ಮ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಂಗಡ ಸಂಘಟಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕರು ಒದಗಿಸುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>1.5.2 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಚೆ</p> <p>1.5.3 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕರು ಒದಗಿಸುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಚೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>1.5.4 ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>1.5.5 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕ ವ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು</p>	<p>1.5.1 ಪರಿಷ್ಕಾರ ಬ್ಲಾಬ್ರಹ್ಮ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ನಡ್ಡಿ ರಚಿಸುವುದು</p> <p>1.5.2 ಗಣಿತದ ಒಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾನವಕ್ಕೆ ಫ್ರೆಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>1.5.3 ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು</p> <p>1.5.4 ಜಿಂತನ ಶೀಲ ಜನರ್ಲನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಾಂತಿಕಗಳು ಮಾಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು</p>
--	---	---	---

		1.5.6 ಜಿಂಟನಶೀಲ ಜನರ್ಲ್ ಅನ್ನ ಪೋರ್ಚೆಸ್ ಮಾಡುವುದು - ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, SWOT (strength, weakness, opportunities, threat) ವಿಶೇಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು	
2. ಗಣೆತ ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನ	2.1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣೆತದ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು	<p>2.1.1 ಮೊರ್‌-ವಿಷಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು.</p> <p>ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣೆತ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ನೈದಾನಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿರಬೇಕಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>2.1.2 ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ದೋಷ ವಿಶೇಷಣೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು – ಇದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ಘಟಕದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಹೊರತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು</p> <p>2.1.3 ತಮ್ಮಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ/ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>ಇಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಂರಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೂರಿಂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಆಗುವಂತೆ ಹರಡುವುದು.</p> <p>2.1.4 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕ/ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂರಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಮೂರ್ಬೋತ್ತರ ವಿಷಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು.</p>	<p>2.1.1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣೆತ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಿಗೆ/ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಬಳಸುವುದು</p> <p>2.1.2 ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ನಿರ್ವಹಣಾ/ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷಣಾಗಳು. ಇವನ್ನು ಮೂರ್ಬೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು</p> <p>2.1.3 ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು</p>

	<p>2.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣಿತದ ವಿವಿಧ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p> <p>ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷಣಾ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಮೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪೊತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯ್ಯಾಸುವುದು. ಮೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷಣಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಫಟಕಗಳಿಗೂ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು. ಉಳಿದ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಫಲನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮನರ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಪ್ರ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.</p> <p>2.1.5 ವಿಷಯ ಸಂಪದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಡಿಯೋ ಜಿತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ನೇರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು (ಇವನ್ನು ಅನುಭವೀ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕೇತ್ತ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮಾಡಿಸುವುದು)</p> <p>2.1.6 ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಟಕಗಳಿಗೆ “ತರಗತಿ-ಮಾತುಗಳು”—ಇವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು (ಸೂಚನೆ: ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಹರಡುವುದು)</p> <p>2.2.1 ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ 2.1.1 ರಿಂದ 2.1.6ರ ವರೆಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೇಳೆಸುವುದು</p> <p>2.2.2 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಟಕದ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ಆ ಫಟಕವನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರ್ವಗ್ರಹಿಕೆಗಳು b) ಆ ಫಟಕವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂರ್ವ ಜ್ಞಾನ/ಕೌಶಲಗಳು
--	---

	<p>c) ಆ ಘಟಕದ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ವಿಶೇಷಣೆ</p> <p>d) ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಏಧ ವಿಧಾನಗಳು- ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ದೃಷ್ಟಿಗಳು, ಸಾದೃಶ್ಯಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕಲಿಕಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು</p> <p>e) ಆ ಘಟಕವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗಳು (ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಧನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ (PCK)ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ)</p> <p>PCK ಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಹರಡಿರಬೇಕು.</p> <p>I. ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ದೋಷ ವಿಶೇಷಣಾ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು</p> <p>II. ಗಣಿತವನ್ನು ಕಲಿಯುವಾಗ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಅವರೊಡನೆ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>III. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಚ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು</p> <p>IV. ಗಣಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶ ಘಟಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲು ಬುದ್ಧಿಮಂಧನ (Brain storming) ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು</p> <p>(ಸೂಚನೆ: ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಘಟಕ</p>
--	--

			4 ಮತ್ತು 5).
3. ಗಣೆತ ಕಲಿಕೆ	3.1. ಪಿಯಾಜ್, ಬ್ರಾನರ್, ವೈಗಾಸ್ಚಿ, ಡ್ಯೂನಿಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಪ್ ಇವರುಗಳು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಿರುವ ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು	3.1.1 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ PPT ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು – “ತರಗತಿ ಮಾತುಗಳು” ಎಫ್‌ಡಿಸುವುದು 3.1.2 ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು 3.1.3 ಕಲಿಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತೀಕ್ಷಾಕರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. 3.2.1 ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು 3.3.1 ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲಿಕೆ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಾಠ ಮಾಡಿರುವ ವಿಡಿಯೋ ಜಿತ್ತಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು – ವೀಕ್ಷಣಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು 3.3.2 ಪ್ರತಿ ಪ್ರತೀಕ್ಷಾಧಿಕ ಮಾಡಿರುವ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸುವುದು – ಎರಡೂ ಕಲಿಕೆ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು 3.3.3 ರಚನಾತ್ಮಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಾಠವನ್ನು Brainstorm ಮಾಡುವುದು	3.1.1 ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೇಲೆನ ಲಿಖಿತ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ 3.1.2 ವಿವಿಧ ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಹೋಲಿಕಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಷ್ಟೇಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು 3.1.3 ವಿಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ವೀಕ್ಷಣಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು
4. ಗಣೆತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರಿಸುವುದು	4.1a. ಐದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 4.1b. ಐದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪಾಠಯೋಜನೆ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲವನ್ನು	4.1.1 ಐದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಮುಂಗಡ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು – ಪ್ರತಿ ಹಂತದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು/ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀಕ್ಷಾಕರು ಉಪನ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸುವುದು 4.1.2 ಐದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಾಠವನ್ನು – ವಾಸ್ತವಿಕ ತರಗತಿ ಸನ್ವಿವೇಶ ಅಥವಾ ವಿಡಿಯೋ ಜಿತ್ತವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು – ವೀಕ್ಷಣಿದ	4.1.1 ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ವೀಕ್ಷಣಾ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು 4.1.2 ಐದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು

	<p>ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>4.2. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು/ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು - * ಜಟಿಲತೆಯ ಆಧಾರಿತ ಕಲೆ * ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳು * ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಗಳಿಕೆಯ ಮಾದರಿ * ಅನುಗಮನ ಆಲೋಚನಾ ಮಾದರಿ</p>	<p>ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು</p> <p>4.1.3 ದಾಖಲಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಿಸುವುದು - ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಟಿಲವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಮಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು</p> <p>4.1.4 ಇದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು</p> <p>4.1.5 ಯೋಜಿಸಿದ ಪಾಠವನ್ನು ಕೈತಕ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ (simulated situation) ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶಗಳ (practice in teaching session) ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು - ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳು ವಿಳುಸುವುಸು</p> <p>4.1.6 ಪ್ರತಿಫಲನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೊಷಣೆ ಮಾಡುವುದು - ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, SWOT ವಿಶೇಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷೋಗಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>4.2.1 ಇದು E ಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಜಟಿಲವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು, ಇತರೆ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಜಟಿಲತೆಯ ಆಧಾರಿತ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು - ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿಳುಸುವುದು, ಸಣ್ಣ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ, ಉಪನಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ</p> <p>4.2.2 ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು-ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು</p>	<p>4.1.3 ಚಿಂತನೆಗೆಲ್ಲೆಲ ಜನರ್ಲ್ ಮಾಡಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>4.2.1. ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು</p>
--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> * ಅನ್ವೇಷಣೆ ಆಧಾರಿತ ಕಲೀಕ * ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು * ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳು 		
	<p>4.3. ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ, ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳ ಅರ್ಥ, ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು</p> <p>4.3.1 ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ, ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವುದು</p> <p>4.3.2 ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ, ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವುದು</p> <p>4.3.3 ಗಣಿತ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಮೌಲಿಕ, ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು</p> <p>4.3.4 ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಾಧಿಕ ಮೌಲಿಕ, ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ವರದಿ ಒಫ್ಷಿಸುವುದು</p>	<p>4.3.1 ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಪ್ರೇಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>4.3.2 ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು</p>	
	<p>4.4 ಘಟಕ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೊಶಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p>	<p>4.4.1 ಘಟಕ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು - ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಮಂಧನ ಅಧಿವೇಶನ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು</p> <p>4.4.2 ಘಟಕ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಾಧಿಕಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು - ಸೆಣ್ಣಿಗೆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಿ. ಘಟಕ ಪಾಠಯೋಜನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು</p> <p>4.4.3 ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಾಧಿಕಗಳು ಘಟಕ ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವುದು - ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು - ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕಾಧಿಕಗಳು ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು</p>	<p>4.4.1 ಘಟಕ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>4.4.2 ಘಟಕ ಪಾಠಯೋಜನೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು</p> <p>4.5.1 ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ದಜಾಂ ಮಾಪನ ಪಟ್ಟಿ ಬಳಸುವುದು</p> <p>4.5.2 ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು - ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ</p>

5. ಗಣೆತ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	<p>4.5. ಗಣೆತದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೊಶಲ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು</p> <p>4.6.a. ಗಣೆತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ICT)ದ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞ ಮೂಡಿಸುವುದು</p> <p>4.6.b. K-Turtle ಬಳಸಿ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಲೋಚನೆ ಬೆಳೆಸುವುದುರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು</p>	<p>4.5.1 ಗಣೆತದ ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ, ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>4.5.2 ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದರ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು</p> <p>4.5.3 ಗಣೆತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ</p> <p>4.5.4 ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಗಾರ ನಡೆಸುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ</p> <p>4.5.5 ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು</p> <p>4.5.6 ಪ್ರತಿಫಲನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಮೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು – ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, SWOT ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ವೀಕರಣೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p>	<p>ಪ್ರೈಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>4.5. ಚಿಂತನೆಗಳ ಜನರಲ್ ಮಾಡಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>4.6.1 ಗಣೆತದ ICT ಯ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>4.6.1 ಗಣೆತದಲ್ಲಿ ICT ಯ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ “ತರಗತಿ ಮಾತುಗಳು” ಎಫೆಡಿಸುವುದು</p> <p>4.6.2 ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ICT ಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು – ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಹಾಯಕ ಬೋಧನೆ, ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ತರಗತಿಗಳು</p> <p>5.1.1 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು CCE ಗಳ ಮೇಲೆ ಲಿವಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>4.6.3 K-Turtle ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಎಫೆಡಿಸುವುದು</p>

<p>ಮೂಡಿಸುವುದು</p> <p>5.1 ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (CCE) ದಾಖಲೆ ಅರಿವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p>	<p>4.6.4 ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಚಟುವಟಿಕೆ ಏರ್ವಡಿಸುವುದು</p>	
<p>5.2. ರೂಪಣಾಶ್ರಕ ಮತ್ತು ಸಂಕಲನಾಶ್ರಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ; ಮೌಲ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p>	<p>5.1.1 ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು - ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚಚೆಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು</p> <p>5.2.1 ರೂಪಣಾಶ್ರಕ ಮತ್ತು ಸಂಕಲನಾಶ್ರಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅವುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಂತೆ, ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚಚೆಗೆ ಸುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>5.2.2 ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಬಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು</p>	<p>5.2.1 ಗಳಿತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಾಧನಗಳ ಬಗೆ ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಘೇರೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p> <p>5.2.2 ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು</p>
<p>5.3. ಗಳಿತದ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳ ಬಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p>	<p>5.3.1 ಗಳಿತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು - ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚಚೆಗೆ ಸುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>5.3.2 ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>5.3.4 ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು</p>	<p>5.3.1 ಗಳಿತದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು - ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚಚೆಗೆ ಸುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>5.3.2 ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>5.3.3 ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು</p>
<p>5.4. ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಬಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p>	<p>5.4.1 ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಬಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು - ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚಚೆಗೆ ಸುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p>	<p>5.4.1 ಗಳಿತದ ತಪ್ಪಿಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಬಗೆ ವರದಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಘೇರೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p>
<p>5.5. ಗಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತಪ್ಪಿಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಬಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಳೆಸುವುದು</p>		

		<p>5.5.1 ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಒದಗಿಸುವುದು - ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ, ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗಣಿತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>5.2 ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ “ತರಗತಿ ಮಾತುಗಳು” ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು</p>
--	--	--

3.b ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸೂಚನೆ: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಳಕದ ಹೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡ್ಡಾಯ. ಆದರೆ, ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೂಚನೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಭೇಟಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್‌ ಶಿಪ್ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಫಳಕ	ಸೂಚಿತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ	ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕಲು ಸೂಚಕಗಳು	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆಗಳು
1. ಗಣಿತ ಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು	ಈ ಫಳಕದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಫಳಕದ ಸ್ವೀದಾಂತಿಕ (Theory)ಭಾಗದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ವೀದಾಂತಿಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವ್ಯಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.			
2. ಗಣಿತ ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನ	ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಹೊಡಬಹುದು. ಇದೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸಂಖ್ಯಾ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮೀತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದು – ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.			
	2.1 ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಮನರಾವರ್ತೋಕನ	2.1.1. ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು	* ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ತಾರ್ಕಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು	* ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸಿ ಬಳಸುವುದು –

	<p>ಮಾಡುವುದು</p> <p>2.2 ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿರುವ ಗಣಿತಜ್ಞರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು</p> <p>2.3 ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು, ದಶಾಂತಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ದಶಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೇತಸುವುದು</p>	<p>ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು</p> <p>2.2.1. ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಣಿತಜ್ಞರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು</p> <p>2.3.1. ದಶಾಂತಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಯೋಜಿಸುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೇತಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು</p>	<p>ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನೇಚ್ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು * ಗ್ರಂಥಗಳ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗೆ, ಕೆಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು * ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ನೇಚ್ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು * ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು * ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಿವ ಗಣಿತಜ್ಞರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗಣಿಜ್ಞರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು * ಗಣಿತಜ್ಞರ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಶಿಪಾರಸು ಮಾಡುವುದು * ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು – ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು * ದಶಾಂತಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ, ಯೋಜಿಸಿದ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೇತಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿಸುವೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. * ದಶಾಂತಗಳನ್ನು ನಕ್ಷೆಗಳು/ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು 	<p>ಸೂಚಕಗಳು – ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿಷಯದ ತಾರ್ಕಿಕ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ ಕೌಶಲಗಳು ಇತ್ತಾದಿ</p> <ul style="list-style-type: none"> * ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸಿ ಬಳಸುವುದು – ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು * ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸಿ ಬಳಸುವುದು – ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು * ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಅನುಸರಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ತಾಳಿಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು * ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಮಾಹಿತಿಯ
--	---	--	---	---

	<p>2.4 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಪದರ್ಶಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ, ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದು</p>	<p>2.4.1. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರ್ಯಾಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p>	<p>ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಪದರ್ಶಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾದಕೆಲವು ಆಯ್ದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಪದರ್ಶಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು * ಉಲ್ಲೇಖ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೇಟ್ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಆಯ್ದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಪದರ್ಶಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಸಂಯೋಜಿಸುವಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು * ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು, ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. 	<p>ಮೇಲಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು</p>
	<p>2.5 ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವುದು – ಸಂಖ್ಯಾ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮೀತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು</p>	<p>25.1. .ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮೀತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತೀಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಂಡಿಸುವುದು * ಗಣಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು * ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಸಂಖ್ಯೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಟಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸುವುದು 	<p>* ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ತಾಳಿಪಟ್ಟಿ ಬಳಸುವುದು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಫೈಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p>

			<p>* ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು</p> <p>* ಸಂಖ್ಯೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಪಟಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯಾಮೀತಿಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಪಟ ಅಥವಾ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವಂತೆ, ವರದಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಿಡುವುದು</p>	
3 ಗಣೆತದ ಕಲಿಕೆ	ಈ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ. 3.1 ಮತ್ತು 3.4 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು. 3.2 ಮತ್ತು 3.3 ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.		3.4 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು. 3.2 ಮತ್ತು 3.3 ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.	
3.1 ಹಿಯಾಜೆಯವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರಡಿಸುವುದು	3.1.1 ಹಿಯಾಜೆಯವರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು	3.1.1 ಹಿಯಾಜೆಯವರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು	<p>* ಹಿಯಾಜೆಯವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು, ಕೈಗಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು</p> <p>* ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>* ಪ್ರಶ್ನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಮತ್ತು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು</p>	<p>* ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಗಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ದರ್ಜಾಮಾಪನ ಬಳಸುವುದು</p>
3.2 ಗಣೆತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು	3.2.1 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು	3.2.1 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು	<p>* ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ವಿಶೇಷಣೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು</p> <p>* ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಪಣನ್ನು</p>	

		<p>3.2.2 ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ನಡೆಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು</p>	<p>ಕೃಗೊಳ್ಳುವುದು</p> <p>*ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲನದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>* ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೋಧಿಸಲು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಾಕಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು</p> <p>* ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು (ಇವುಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು) ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಗಳಿಸುವುದು – ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂರಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಾಠ ನೀಡುವುದು</p> <p>* ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಂರಚಿಸಿ, ನಡೆಸುವಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.</p> <p>ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕಾದ ಪಾಠಂ ಮೌಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು. ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ</p>	<p>ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸಿ ಮಾಡುವುದು</p>
	<p>3.3 ಡ್ಯೂನ್ಸ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವುದು.</p>	<p>3.3.1 ಡ್ಯೂನ್ಸ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ, ಪರಿಚಯಿಸುವುದು</p>	<p>* ದರಜಾ ಮಾಪನ ಬಳಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು</p> <p>* ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು</p>	

		<p>3.3.2 ಡ್ಯೂಸ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬಳಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು</p>	<p>ಸಲ್ಲಿಸುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಡ್ಯೂಸ್ ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಬಳಸುವ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಕೈಯಿಡಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು * ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. ಅವರ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು. 	<p>* ವರದಿಯ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು</p>
		<p>3.4 ಗಣೆತದ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು</p>	<p>3.4.1 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣೆತದ ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರದ ಮಟ್ಟ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು</p>	<p>ಸಲ್ಲಿಸುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> * ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರದ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಕೈಯಿಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ತಾಳಿಪಟ್ಟಿ/ದರ್ಜಾ/ಮಾಪನ ಒದಗಿಸುವುದು * ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನದ

			ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು	
4. ಗಣಿತದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರಿಸುವುದು	4.1 ರಿಂದ 4.4 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸದ ಭಾಗಭಾಗವೆ, ಅಧ್ಯರಿಂದ ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೈಗೊಳಬೇಕು. 4.5 ರಿಂದ 4.9 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ, ಏಕೆಂದರೆ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸದ ಅಂತರಿಕ ಅಂಕಗೀಗೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. 4.1 ರಿಂದ 4.4 ಮತ್ತು 4.5 ರಿಂದ 4.9ರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಕಗಳು – ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.			
	4.1 ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಸುವುದು 4.2 ಗಣಿತ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಘಟಕ ಆಧಾರಿತ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು 4.3 ಗಣಿತ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು 4.4 ಗಣಿತದ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಬಳಸುವುದು 4.5 ಗಣಿತದ ಆಟಗಳು	4.1.1. ಪಾಠಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ, ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು 4.1.2 ಈ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹ ತರಗತಿ ಸನ್ನೀಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು	*ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಕ್ಷಣರು ಒದಗಿಸುವುದು * ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು ಮೊದಲ ಪಾಠಯೋಜನೆ/ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ/ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ನಂತರ ಉಳಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವುದು * ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯ – ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣರು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವುದು * ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೃತಕ ಸನ್ನೀಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು * ಗಣಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನಾ	* ವಿವಿಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು * ಪಾಠಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ವೀಕ್ಷಣಾ ತಪತೀಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು (ಕೃತಕ ಸನ್ನೀಹಿತ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ) * ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮಂಡಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

	ಮತ್ತು ವಿನೋದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು	ವಿನೋದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕೊಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪಾಠ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕೆರು ಕೃಪಿಡಿ ಒದಗಿಸುವುದು- ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಚರ್ಚೆಸುವುದು	ಮಾಡಲು ದಜಾರ್ಮಾಪನ ಬಳಸುವುದು * ನಿರ್ವಹಣಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು
4.6	ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಕಲಾಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಸುವುದು	4.5.2 ಮನೋರಂಜನಾ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು	4.5.3 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಕಲಾಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮುಡಿಸುವುದು	* ಕೆಲವು ಮಾಡರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು - ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಚರ್ಚಿಸಲಿ.
4.7	ಗಣೀತದ ರಸಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿಕೊಡಲು ಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ ತಯಾರಿಸುವುದು	4.5.4 ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಕೊಶಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು	4.8.1 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವುದು	* ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿದ ಆಟಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು * ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕೃತಕ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೈಜ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜಿಸಲಿ * ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು * ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವುದು * ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ವೀಕ್ಷಣಾ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿ ಒದಗಿಸುವುದು * ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸುವುದು * ಕೆಲವು ವೆಬ್ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಿಸುವುದು
4.8	ನೈಜ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿ-ಕಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆಸುವುದು			* ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂಬ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಘೋಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು

	4.9 ಗಣೀತದ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ವೆಚ್ಚ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು	4.9.1 ಗಣೀತದ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ವೆಚ್ಚ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು 4.9.2 ವೆಚ್ಚ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು	* ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ಅನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ವೆಚ್ಚ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. ವಿವಿಧ ವೆಚ್ಚ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಹಾಡ್‌ ಕಾಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಡಿ ಒದಗಿಸುವುದು		
5 ಗಣೀತ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	5.1 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಪರಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು	5.1.1 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಾರ್ಥಿತ ಮತ್ತು ಬರೆಗಲ್ಲು ಆಧಾರಿತ ಪರಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಬೇಳೆಸುವುದು	* ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಮಾಡಬಾರದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಪಿಡಿ ಒದಗಿಸುವುದು * ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ನೀಲಿ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೀಲಿನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಘಟಕದ ಬೋಧನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಘಟಕ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವುದು	* ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೇತ್ಸುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ - ಇವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು	* ವರದಿಯನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಫೈಲಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು

	5.3 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು	5.3.1 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸುವುದು	* ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಒದಗಿಸುವುದು. ಈ ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ತಾಳೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು * ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ವಿಶೇಷಿಸಿ, ವರದಿ ಮಂಡಿಸಲು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು	* ವರದಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ಬಳಸುವುದು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಘೇರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು
	5.4 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು	5.4.1. ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದು	ತಪ್ಪು ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು	* ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಗಣೀತದ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ನಕಲು ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು - ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು - ಚಟ್ಟಿಸುವುದು
	5.5 ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷಣಾಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು. ಈ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ	5.4.2. ಗಣೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು	ತಪ್ಪು ಪತ್ರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು - ಚಟ್ಟಿಸುವುದು	* ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಗಣೀತದ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ನಕಲು ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು - ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು - ಚಟ್ಟಿಸುವುದು

	<p>ಮಾಡಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೇತಸುವುದು.</p> <p>5.6 ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು CBSE ಮಂಡಳಿ ಅನುಸರಿಸುವ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಪೋಲ್ಯಮಾಪನ (CCE)ವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು</p>	<p>5.6.1. ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು CBSE ಮಂಡಳಿಯವರು ಅನುಸರಿಸುವ ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p>	<p>ಮಾಡಲು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಯೋಜಿಸುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅಧ್ಯೇತಸಿದ ಬಳಿಕ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಿಡುವುದು * ಪ್ರಶ್ನಾಭಿರ್ದೇಶಗಳು ವ್ಯೇಯಕೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲನಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು * ಎರಡೂ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅನುಸರಿಸುವ CCE ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು – ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾಭಿರ್ದೇಶಗಳು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು. 	<p>ಸಂಪುಟ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಘೇರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು.</p>
--	--	---	--	--

1.2.3 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ

ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವೆಂದು ಭಾರತ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (NPE 1986) ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ರಾಪನೆ 2005 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ, ವಿಜ್ಞಾನ (ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವ ಶಾಸ್ತ್ರ), ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ (ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪೌರನೀತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ (ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ)ಗಳ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮನ್ವಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ, ರಾಪನೆ 2005 ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ (2009)ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭ, ಕಾಳಜಿಗಳು ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ, NCFTE 2009 ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಹಾಗೂ NCF, 2005ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಶಾಲ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಕೆನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ. ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 4ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು (EVS) ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮನು ಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇದರ ಸಂವಹನ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಡಿ.ಇಡಿ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ (2012) ‘ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವ’ ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಎಸ್‌ಎ ಅನ್ನು ಮೊದಲನೇ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ (common) ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

1. ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ಸೇವಾಮೂರ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ/ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ NCF 2005ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ‘ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ’ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಭಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ

ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ, ಅಂತರಾಖಾಸಿಯ (interdisciplinary) ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು (pedagogy) ಪರಿಷ್ಕಾರಿಸಿ ಪರಿಕ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್ ಆಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಗುರಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪರಿಜಾಮಾರ್ಗಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮಾರ್ಗದ (inclusive approach) ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಒಂದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಡಿ.ಇಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು

ಡಿ.ಇಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

1. ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯೋಪಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
2. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು
  - ಮಕ್ಕಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕರಿಸಿ, ತನ್ನಾಲಕ ಅವರು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.
  - ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ /ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
  - ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಲಿಕಾಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದವ್ಯಾಪ್ತ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು/ ಅನುಭವಗಳನ್ನು (ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ದೈಹಿಕ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಘಟಿಸುವುದು.
  - ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮನೋಭಾವನೆ, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತಾಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಗಳನ್ನು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.

3. ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು(constructivist approaches) ಆರ್ಥಿಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು, ರಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

4. ಹೊರಾಂಗಣ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು.

5. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇವಲ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಶಾಲಾ ವಿಷಯವಾದರೆ, ಇದರ ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅತಿಯಾಗಿ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳ ಒಂದು ಸಂಯೋಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೇಳುಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯದ ಅವಶ್ಯಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ:

- ಪರಿಸರದೊಂದಿಗಿನ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯಲು ವಾಸ್ತವ, ಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ
- ಅಂಶ-ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಶೋಧನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ
- ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ

ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅದರ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅದ್ಭುತದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ
- ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಮೋಶಾಹಿಸುತ್ತದೆ

ಪರಿಸರಕ್ಷಣೆ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಪರಿಸರಕ್ಷಣೆ ಒಂದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು
- ಪರಿಸರ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಣ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು
- ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

3. ಪತ್ಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ರಮ

ಈ ಮುಂಚೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಹಲವಾರು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ, ಆಧುನಿಕ ಸುಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ-ಕೆಲಿಕಾ ಉಪಾಯಗಳಾದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ, ಅಂತರ್ಕ್ಷೇತ್ರ ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (interactive ICT), ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಗುರುತರ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕರೆನೀಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಬೋಧನಾ-ಕೆಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ತರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನಗಳು- ಉಪನ್ಯಾಸ ಅವಧಿ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನೆಕ್ಸೆ (concept mapping), ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ, ವಿಜಾರ ಮಂಧನ (Brain storming).

ಹೋರಾಂಗಣ ವಿಧಾನಗಳು- ವೀಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾಶ್ನಾತ್ಮಕ (demonstration), ಪ್ರಯೋಗ, ತನಿಖೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಆಟಗಳು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಗಳು, ಚಾರಣ/ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು, ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಗಳು

ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೆಗಳು: ವಾದ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಸೂತಿ, ಆಟ ರಚಿಸುವುದು, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆ, ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು, ಪಾಠ್ರಾಭಿನಯ, ಗೊಂಬೆಯಾಟ, ಚೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ	ಘಟಕ	ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು	ತರಗತಿ ಪತ್ರಕ್ರಮ ಸಂಪರ್ಕನಕ್ಷೆ ಸಲಹಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
1	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಗಳ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ; ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ; ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ, ಸಮುದಾಯ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬದುಕುವುದು.	ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯ ಚರ್ಚೆ, Elocution
		ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು: ಪರಿಸರದ ವಿಧಗಳು - ಭೌತಿಕ, ಮತ್ತು ಜೀವಿಕ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ; ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ವರ್ಕಿಯ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ - ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳು	ಸಹజೀವನ (symbiosis) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಕಥೆಗಳು ಫೋಷನೆಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿತವಾಗಿರುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೊರಗೆಳಿಯಲು ಚರ್ಚೆ ಉದಾ: “ಬಂಡಿಪುರದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳಿಲ್ಲದ್ದರೆ ಬಿಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ” ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಕೆ.ಮಿ. ಸುತ್ತಾಡಿ ಬನ್ನಿ (ನಂತರ ಮುಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸುತ್ತಾಡಿ) ನೋಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ/ಚಿತ್ರಿಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ, ಇವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಮೈಂಡ್ ಮ್ಯಾಪ್ ತಯಾರಿಸಿ
		ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಗನು: ಮಗನುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ಸಹಜ (ಅಂತರ್ಗತ) ಇಚ್ಛೆ	5-13 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಕೆಲವು ಮುಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಂದರ್ಶನ: ಅವರ ಮನ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು/ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ; ಮುಕ್ಕಳು ಮಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ (preoperational) ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಮಗನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು - ಆ: ಸ್ವಯಂ ಶೋಧನೆ: ಸ್ವಯಂ ಮಗನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳ

			ಸಂಗ್ರಹ/ಚಿತ್ರಣ - ಅವುಗಳ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆಂ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾಸ್ಮೀನ ಪಿರಮಿಡ್/hierarchy ಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಹಾಗೂ ಇದು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ)
		<p>ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪಾತ್ರ - ಮಗುವಿಗೆ ಆಕೆಯ/ಆತನ ಸಮೀಪದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಮನೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು.</p> <p>ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಮೌಲ್ಯ/ಮಹತ್ವ: ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ - ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧಿತ, ಇತ್ಯಾದಿ.</p>	ಹತ್ತಿರದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಅಧ್ಯಯನ: ಪ್ರಕೃತಿ ಅವಲೋಕನ, ಆಹಾರ ಸರಪಳಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಜಾಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಪರಿಸ್ವರ ಅವಲಂಬನೆ, ಸಾಷಾಂಕಾನಾಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಲೈಡ್ ಮೇಲೆ ಮೌಂಟ್ ಮಾಡುವುದು. ಹಳ್ಳಿಯ ನಕ್ಷೆ, ಹಸಿರು ಫ್ಲೆಲ್ ತಯಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
2.	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಏಕೆ?	ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡನೆ, ಚಚೆಂ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದಾಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳ ಕ್ರೋಧಿಕರಣ
		ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದು ಸಂಯೋಗ(composite) ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಿಂದ ಒಳನ್ನೋಟವನ್ನು ಸೇರಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ/ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿದೆ	ಪತ್ರಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು - ತರಗತಿ 1-5 ಹಾಗೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಿಸುವುದು
		ಮಗು ತನ್ನ ತನ ನೇರಹೊರೆ - ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಹಾಯ	<p>* ಫೋಟ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಅಸ್ಯೋಮೆಂಟ್-ನೇರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿನ ವಯಸ್ಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆನ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ, ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃಗಮನಿಸಿ, ತಾಳಿಪಟ್ಟಿ (checklist) ಸಹಾಯದಿಂದ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೂ ಕ್ರೋಧಿಕರಿಸಿ, ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು.</p> <p>* ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದು ಕಡತ (file) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ. ನಂತರ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಚಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ (ಈ ಅಭಾವ ಸ್ವಂತದಾಗಿರಬೇಕು, ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ).</p>

		<p>ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ – 5ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿ ನಂತರ</p>	<p>ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು: ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ – ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಸಸ್ಯಗಳು, ಮಾನವ ಸಹಚರರು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸಹಬಾಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮನ್ವಯತೆಯಿಂದ ಬಾಳುವುದು, ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಶೋಷಕೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಾರದು (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಾವೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು). ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪತ್ರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಪರಿಸರ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ಪರಿಯಾರ್ಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಲಹೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಪತ್ರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಸಬೇಕು</p>
		<p>ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ(NPE), ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮು ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮು ಚೌಕಟ್ಟು 2009 (NCFTE)</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ, 1986 ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮು ಚೌಕಟ್ಟು 2005ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.</p>
		<p>ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕಲಿಕೆ</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಪತ್ರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸುವುದು “ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ 3-5” – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಕ್‌ಕುಮು ಚೌಕಟ್ಟು (ರಾ.ಪ.ಚೌ), 2005 ಅನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಇದರ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು (Buzz session)</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ನೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗೃಹಿಸಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು; * ಅಮೂರ್ಖ ಕಲ್ಪನೆಗಂತ, ನೈಜ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಭೋತಿಕ, ಜ್ಯೋತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳ ಏಕ್ಕಣೆ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯೇತ್ಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು * ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕುಶಾಹಲ ಕೆರಳಿಸಲು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸ್ಫಳಗಳಿಗೆ ಚಲಿಸಲು

			<p>ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಧ್ಯರ್ಥ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಭರಿತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು;</p> <ul style="list-style-type: none"> * ಮಗುವಿನ ಕುಶಾಹಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹೋಷಿಸುವುದು (ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ); * ಪರಿಸರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು; (ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣ symposium) * ಮಗುವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಇದರಿಂದ ಮಗು ಮೂಲಭೂತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಮನೋಅಂಗಾಂಗ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು, ವೀಕ್ಷಣೆ, ವರ್ಗೀಕರಣ, ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. * ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣ ಕೌಶಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕೆ, ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಅಳತೆಗೆ ಒತ್ತನೀಡುವುದು; * ಲಿಂಗ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಗಂಪಾದವರು ಮತ್ತು ದೋಜನ್ನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಲು, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಫಂತೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸುವುದು.
3.	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯಕರ್ಮ ಒಳಗಳನ್ನು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ (thematic) ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ – ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕ ವಿಷಯದ ಜೊತೆಗೆ ಜೋಡಣೆ	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ (thematic) ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ – ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕ ವಿಷಯದ ಜೊತೆಗೆ ಜೋಡಣೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರ್ಯಾಯಮಾನಕ ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೈಂಡ್ ಮ್ಯಾಪ್ ರಚಿಸಿ (ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಿಬಿಎಸ್‌ಐ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಿರಿಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ/ಗಣಿತ/ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಾದಿ ಮಾಡುವ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಹ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಳಿಯಲು ಸ್ವಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೂಡ ನೀಡುವುದು.
	ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂದರ್ಭ – ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕಗೊಳಿಸುವುದು	ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂದರ್ಭ – ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕಗೊಳಿಸುವುದು	ದತ್ತಕಾರ್ಯ: (ಅಸ್ಯಾನಮೆಂಟ್) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕಾ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನಂತರ ಇವುಗಳನ್ನು ಭೋಗೋಳಿಕ ಕಾಳಜಿಗಳಿಗೆ

			ಜೋಡಿಸುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿ (data base) ಇಡುವುದು + ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.
		ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ (ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ) ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ – ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಡೆಗೆ, ಅನುಗಮನ(Inductive) ಮತ್ತು ನಿಗಮನ (deductive) ಮಾರ್ಗಗಳು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರಾಚೀಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು; ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ 3 ರಂತೆ ಉದಾ: ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣಬರುವ ಪ್ರಾಣಿ), ಗಾಳಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪಾರಿಸಾರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಆಹಾರ ರಕ್ಷಣಾಧಕಗಳು, ಕಾಂತಿವರ್ಥಕಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಕುರಿತು ಮೈಂಡ್ ಮ್ಯಾಪ್ ರಚಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ನೋಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ, ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತನ್ನ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಮೈಂಡ್ ಮ್ಯಾಪನ್ನು ನಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಚೀಕ್ರಿಯೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶಗಳತ್ತ ಸಾಗಬಹುದು.
		ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೊಂದಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅದೇರೀತಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು. ಅವರು ಬಳಸುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಜನರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಅನವೇಕ್ಷಣೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.
		ಮೇಲಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಡಗಣೆಗಣೆಗಳನ್ನು (provisions), ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು 1-7ನೇ ತರಗತಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮೇಲಿನದನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು (ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು)
4.	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂವಹನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು	ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ.	ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಸಸ್ಥಳ/ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದು (firsthand experience) ತೋಟ/ಉದ್ದಾನ, ಹೊರಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆ (ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಸಿಯಂ, Eco-system, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದಾನವನ, ಪಕ್ಕಿಧಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು) ಕಾಟೂನ್‌ಗಳ ಅರ್ಥವಿರಣ ಮಾಡುವುದು, ಕಬ್ಬಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, comic strips, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕಾಲ್ಸ್ ಟಾಕ್ಸಾಗಾಗಿ ದೃಕ್-ಶಾಂತಿ (AV)ಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಕೆ

		(ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ/ಡಯಟ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒದಗಿಸಿದ) (ಪರಿಸರ ಚಾನ್ಲೋಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ, ದಿನ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲೇಖನಗಳು, ಇಂದಿನ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಉದಾ: ಗದಗಿನಲ್ಲಿ POSCO, ಬಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಾಣ, ಇತ್ಯಾದಿ) ನೈಜ ವಿಷಯಗಳು, ಪರಿಸರವಾದಿಗಳಿಂದಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜಾಳನ. ನಂತರ, ತರಗತಿಯ ಸನ್ವೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂತಹ ಸರಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಾಠಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು (ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ, ಜೀವನಶೈಲಿ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವುದು).	
		ಸಂವಹನ ಕ್ರಮದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳು – ತರಗತಿ ಆಧರಿಸಿದ, ಹೊರಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧತೆಗಳು – ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ (ನಲಿ-ಕಲಿ, ಕಲಿ-ನಲಿ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಳಸಬಹುದು)	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶೀಕ್ಷಕರು ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಕದಿಂದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಾಸ ಮಾಡುವುದು. ತರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನಗಳು – ಉಪನ್ಯಾಸ ಅವಧಿ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮ್ಯಾಟಿಂಗ್, ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ, ವಿಚಾರ ಮಂಧನ. ಹೊರಾಂಗಣ ವಿಧಾನಗಳು – ವೀಕ್ಷಣೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಕ, ಪ್ರಯೋಗ, ಶೋಧನೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮ್ಯಾಟಿಂಗ್, ಆಟಗಳು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿ, Nature Trail, ಪರಿಸರ ಶೀಕ್ಷಣ, ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ.
		ತರಗತಿ ಹೊರಗಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗೋಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು	ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧತೆಗಳು – ವಾಗ್ಧಾದ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ, ಆಟ ರಚನೆ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆ, ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು, ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ, ಗೊಂಬೆಯಾಟ, ಬೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು.
		ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾ ಘಲಿತಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು (CCE ಉಲ್ಲೇಖದೊಂದಿಗೆ)	ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಪಾಠಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ simulated ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಳೈ ಪಡೆಯುವುದು
5.	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿಧಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು – ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ – ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು	ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಟಲಾಗ್ ಮಾಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಂದಾಗ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ), ಸಂಗ್ರಹ, ವರ್ಗೀಕರಣ, ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಕ್ಷಾಟಲಾಗ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಳಸುವುದು: ಪಾಠೋಪಕರಣಗಳು /ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು.

		<p>ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸೃಷ್ಟಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಪ್ರಿರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮೇಡಿಯಾ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು ಬಳಸಬಾರದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಪುನರ್ ಬಳಕೆ, ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ರೀಟರಿಯಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ – ಕಲೆ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಬದಗಿಸಬಹುದು, ಇದು ಏಕೆ ಹಿಂಗೆ ಎಂಬ ಚಿಚೆಂ ಧೃಕೊಶ್ವರ ಉಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಇವುಗಳ ಇತಿಮೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆಂ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯದಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ರಹಿತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಡಿಸುವುದು.
		<p>ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನಾಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು</p>	<p>ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ ಅಧವಾ ತರಗತಿ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕನವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರುಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ (ಅವರಿಂದ ಸುಳಿವು ಅಧವಾ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು – ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಇದು ಬೋಧನಾಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೋರ್ಸನುಡ್ಡಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ/ಮೂಲ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು (ಇದು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜಿಂತನಾತ್ಮಕವಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟಿತದೆ. ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಕರುಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನಿಯೆಯನ್ನು ಕೋರ್ಸನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಮುಂಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು).</p>

4. ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಕ್ರಮ

ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ, ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಕಲಿಕಾ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ ಸೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಇದು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಮನೋಜಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ತಂತ್ರಗಳ ಶೈಳಿಯನ್ನು ಇವುಗಳ ಕಲಿಕಾಫಲಿತಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ (Habitat & Learning) ದಾಖಿಲೆಯು ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. “ಸೂಕ್ತ ಮನೋಭಾವನೆಗಳು, ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಧನೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಹಸ್ತಕೆಪದ ಯಶಸ್ವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬಹಳ ನಿಜಾರ್ಥಯಕವೆನಿಸಿದೆ”.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಸೂಚಕಗಳು (ರಾಪಚೆ, 2005)

ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ದಾಖಿಲೆ – ವರದಿಮಾಡುವುದು, ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ; ಚಿತ್ರಗಳ-ಒದು, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಿಗಳನ್ನು

ತಯಾರಿಸುವುದು

ಚಚೆ –	ಕೇಳುವಿಕೆ, ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು, ಇತರರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಅಭಿವೃಕ್ತತೆ –	ಚಿತ್ರಕಲೆ, ದೇಹ ಚಲನೆ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ
ವಿವರಣೆ –	ಕಾರ್ಯೋಕ್ರಮದ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು
ವರ್ಗೀಕರಣ –	ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು, ಗುಂಪು ಮಾಡುವುದು, ಹೋಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಾಪಕ
ಶೈಳಿಸುವುದು	
ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು –	ಕುಶಾಹಲ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು
ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ –	ಮುಂದಾಗುವುದನ್ನು, ಉಂಟಿಸುವುದು, ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು
ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ –	ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು
ಮಾಡುವುದು	

ಮೇಲಿನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು – ಮೌಲಿಕ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವುದು. ಆಕೆ/ಆತ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಡೀ ತರಗತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ “ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ” ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವ ಹಾಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಈಗಿನ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ತರಗತಿ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಗೆ ಬಳಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾವಸ್ತವನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಬರವಣಿಗೆ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಡೆಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಧ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಕಲನಾಶ್ರಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು.

5. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಚಟುವಟಿಕೆ	ಮೂವಾರ್ಪೇಕ್ಷಿತ:	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ/ಪ್ರಗತಿ	ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಮಯ ಒ-೨೦ ಗಂ	ನಿಗದಿತ ಅಂಶಗಳು
1.	ಮೃಕ್ಹೋಟೆಚಿಂಗ್: ವಿವರಣೆ, ಪರಿಚಯ, ಪ್ರತ್ಯೀಸುವುದು, ಮತ್ತು ಕಮ್ಪುಹಲಗೆ ಉಪಯೋಗ ಕೊಶಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನಿಕೆರಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯೇಕಿಕ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಿಮಾಳೀಯಿ ಒದಗಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ	ಯೋಜಿಸುವುದು, ಮಂಡನೆಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು	ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಂಡನೆ		
2.	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೌಶಲ ಅಭ್ಯಾಸ: ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಣೆ, ನಕ್ಷೆ ಓದುವ ಕೌಶಲಗಳು, ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು, ಸಂಗೀತ	ಮಾಹಿತಿತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ(ICT) ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ವಿಷಯ/ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಲೆ ಆಧರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಕೆಯ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು	ತರಗತಿ ಸಂಪರ್ಕನೆ, ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ/ ಸಣ್ಣಗುಂಪು/ ದೊಡ್ಡಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು,			

	ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶಾಲಾ ಭೇಟಿ – ಇದು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಾರ್ವರ್ಡಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ವೀಕ್ಷಣೆ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು	ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರೂಬ್ರಿಕ್ ತಯಾರಿಕೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ತರಗತಿ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ತರಗತಿ, ಒಂಟಿ ಶೈಕ್ಷಕ/ ಒಂಟಿ ಮಗು, ನ್ಯಾನೆಟೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಗು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯ ಅಗತ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ		
3.	ಪಾಠ ಯೋಜನೆ: ಫಾಟಕ ಯೋಜನೆ, ಪಾಠಯೋಜನೆ, ಒಂದು ಅವಧಿಗೆ ಯೋಜನೆ	ವಿಷಯ, ವಿಧಾನ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಶೀಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ (pedagogy)	ಬರವಣಿಗೆ, ಹಿಮಾಣಿತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮನಃ ಬರೆಯುವುದು – ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧತೆ		
4.	ಸಿಮ್ಯೂಲೇಟೆಡ್ ಬೋಧನಾಭ್ಯಾಸ: ಜೊತೆಯವರೊಟಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಗಿ ಅನುಕೂಲೀಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು	ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಪಾಠ ಯೋಜನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು	ಸಿದ್ಧತೆಗಳು: ಆಸನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವೀಕ್ಷಣಾ ಪಟ್ಟಿ, ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಜೊತೆಯವರ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಚೆಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್	ಸಿಮ್ಯೂಲೇಟೆಡ್ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ	
5.	ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾಭ್ಯಾಸ: ಫಾಟಕ ಪಾಠ ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್ ಟೇಚೆಂಗ್	ತರಗತಿ ಸಂಖಣನೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪಾಠಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವುದು	ಪಾಠೋಪಕರಣಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ/ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾಧನಗಳು	ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ/ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಶಾಲೆ-ಚಿಂತನೆ – ನಂತರ ಜೊತೆಯವರ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಕರ ಹಿಮಾಣಿತಿ	
6.	ಪರಿಶೋಧನೆ/ಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು – ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು	ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದತ್ತಕಾರ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು	ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಶೋಧನೆ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳುವುದು: ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ, ಹಳ್ಳಿ, ನಗರ/ ಶೋಟ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾದಿರಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೈಕಿಂಜನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಂತನಾತ್ಮಕ ಚಚೆಂ		
7.	ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು/ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು	ಪರ್ಯಾಕ್ರಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಉಲ್ಲೇಖ ಮುಸ್ತಕಗಳು	ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದು	ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಕರು ಮತ್ತು	

	ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು			ಜೊತೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಸುವುದು	
8.	ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೋಟಿಗಳು				
9.	ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಯೋಜನೆ	ಪರಿಸರ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬುನಾದಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಚಿತಪ್ಪನೆಗಳ ಜ್ಞಾನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು (Theme/ topic) ಗುರುತಿಸುವುದು	ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಂಧನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಂವಹನ, ಮಾತು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ, ಅಪ್ರಾಯ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ದಾಖಲಾತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನೆಗೆ ಬಳಸುವುದು.	ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಸುವುದು	

Suggested Readings

Blough & Schwartz. ( ). *Elementary school science & how to teach it.*

Lohitashwa, H.C. ( ). *Parisara mattu manava hakkugalu*

NCERT (2006). *Looking around – Textbook for classes III, IV and V.* Website: ncert.nic.in/ncerts/textbook/textbook.htm /09.12.2012

Panneds, A. P. (1996). *Environmental science education*, Sterling publishers, pvt. Ltd

Ravindranath, M.J. (2001). *Training modules in environmental education for District Institutes of Education and Training (DIET)*. Centre for Environment Education (CEE), Ahmedabad, DPEP, Govt of Karnataka and MOEF, Govt. of India.

Sharma, P.D. (1999). *Ecology and environment*, Rastogi Publications, Meerut

Shrivastava, P. & Singh, D.P. (2002). *Environmental education*. New Delhi: Anmol Publications Pvt.Ltd,

Sheth, P. (1997). *Environmentalism – Politics, ecology and development*. New Delhi: Rawat Publications

Sinha, J. & Bharadwaj, A. ( ). *Environmental science*.

UNESCO. (1990). *Source book on Environmental Education for secondary school teachers*, Bangkok:UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific.

Important Websites:

<http://www.ceeindia.org>

<http://www.unesco.org/esd>

1.3 Communication Skills in English

This course is aimed at developing the communication skills in English of D Ed student-teachers. The course is practical in nature in the sense that relevant and adequate input will be provided to student-teachers along with a variety of interesting and meaningful tasks and activities to develop their abilities to communicate – in spoken as well as written forms – in English in real and natural contexts.

1. Shift in Perspective from the previous curriculum

- Compulsory course for all student-teachers
- Focus on developing English language proficiency
- Skills-oriented syllabus
- Inputs on phonetics, communicative grammar and language functions
- Extensive use of language learning resources

- Practical tasks and activities to develop communication skills (speech and writing) in English

2. Brief explanation of key terms

Discourse: Refers to a unit of language longer than a single sentence; also refers to the use of spoken or written language in a social context

Intelligibility: Refers to the quality of language that is comprehensible; the accuracy with which a normal listener can understand a spoken word or phrase

Lexical item: Refers to a term – word or a sequence of words – that acts as a unit of meaning, including words, phrases, phrasal verbs, and proverbs exemplified by "cat", "traffic light", "take care of", "by-the-way", and "don't count your chickens before they hatch".

CCE: Refers to Continuous and Comprehensive Evaluation which includes Formative and Summative Assessments

FA: Refers to Formative assessment

SA: Refers to Summative Assessment

TE : Refers to Teacher Educator

3. Mode of Transaction and assessment

In this section, a brief description of the contents of the units is provided. Also given are suggestions for transacting the units. Some activities, techniques and materials that can be used in the classroom for transacting the content are given. The

activities listed here are by no means exhaustive or meant to be prescriptive. They are intended to provide pointers for teacher educators to build on further.

(a) Theory (50 hours)

S.No.	Units	Major Objectives	Suggested activities and materials for classroom transaction	Suggested Assessment techniques
1	Spoken skills – Listening and Speaking	<p>1.1To introduce the sound and stress patterns of English language</p> <p>1.2 To develop intonation skills</p>	<p><i>1.1.1 Input/Listening to audio CDs– TE will provide input on the English sounds by articulating these sounds properly or by using CDs/cassettes</i></p> <p><i>1.1.2 Practice – Listen and repeat activities/dictionary reference/pronunciation games</i></p> <p><i>1.1.3Dictionary reference and Transcription exercises</i></p> <p><i>1.2.1 Input and Practice sessions – worksheets – dialogue practice activities</i></p> <p><i>1.2.2 Listening to CDs/cassettes</i></p>	<p>1.1.1 Task sheets</p> <p>1.1..2 Oral test</p> <p>1.1.3 Transcription exercises</p> <p>1.2.1 Task sheets</p> <p>1.2.2 oral test</p>

		<p>1.3 To develop listening comprehension skills of student-teachers</p> <p>1.4 To enable them to speak intelligibly, fluently and confidently in English</p>	<p>1.3.1 <i>Listening activities and Practice exercises</i> – student-teachers listen to a variety of texts and perform interesting activities (listen and answer, listen and act out, listen and narrate, listen and draw, listen and take notes, etc.), Chinese whisper (pass the message)</p> <p>1.3.2. <i>Presentation by the TE</i> – TE makes a PPt presentation on listening strategies and becoming a good listener</p> <p>1.4.1 <i>Speaking activities</i> – group discussions, interviews, role plays, dramatization, narration, reporting, debates, anchoring a programme, welcoming guests in a formal function, proposing vote of thanks</p> <p>1.4.2 <i>Reading aloud exercises</i> – TE trains student-teachers in reading aloud passages, dialogues, reports, etc.</p> <p>1.4.3 <i>Discussion</i> – TE makes student-teachers aware of commonly mispronounced words</p>	<p>1.3.1 Listening passages and Worksheets</p> <p>1.3.2 Aural test</p> <p>1.4.1 Oral test</p> <p>1.4.2 Group discussion tasks</p> <p>1.4.3 Reading aloud passages</p>
--	--	---	---	---

2.	Reading and Writing	<p>2.1 To develop reading comprehension skills</p> <p>2.2 To build a good knowledge of vocabulary</p> <p>2.3 To introduce the mechanics of writing</p> <p>2.4. To enable them to produce original and effective written pieces</p>	<p><i>2.1.1 Reading sessions</i> – Student-teachers read a variety of reading texts and complete the reading comprehension exercises. Tasks to develop skimming, scanning and intensive reading skills are set. TE conducts various pre-reading and post-reading activities integrating other skills.</p> <p><i>2.1.2 Note-making, summarizing exercises</i> –</p> <p><i>2.1.3 Extensive reading sessions/library work</i> – student-teachers are encouraged to inculcate good reading habits by reading stories, comics, children's literature, fiction, etc. in the library and keeping reading logs.</p> <p><i>2.2.1 Vocabulary enrichment activities, quizzes and games</i> - Activities to enhance student-teachers' knowledge of topic-based vocabulary, phrases, phrasal verbs, idioms, etc are conducted.</p> <p><i>2.3.1 Handwriting practice sessions</i> – TE will teach Italic writing skills</p> <p><i>2.3.2 Exercises on punctuation and spelling</i> – TE can conduct spelling games.</p> <p><i>2.4.1 Simple writing activities</i> - running race, mutual dictation, dicto-gloss, etc.</p> <p><i>2.4.2 Input on process writing</i> – TE makes a PPt presentation on process-oriented writing</p> <p><i>2.4.3 Process writing tasks</i> – TE can conduct following tasks to develop process writing skills among student-teachers:</p>	<p>2.1.1 FA1: Maintaining reading logs – criteria to be evolved for assessment</p> <p>2. 1.2 FA2: Library project</p> <p>2.1.3 SA: Reading comprehension tests – paper-pencil tests</p> <p>2.2.1 Worksheets/Written test</p> <p>2.3.1 SA: Written test</p> <p>2.4.1 FA: Assessment tasks on writing</p> <p>2.4.2 Writing portfolios – indicators for assessment to be decided</p> <p>2.4.3 SA: Written test</p>
----	---------------------	--	--	---

			<p>i. Planning: scribbling, free writing, brainstorming, mind map</p> <p>ii. drafting – encouraging student-teachers to produce drafts</p> <p>iii. evaluation/analysis – peer/self/group-evaluation using checklists and rating scales</p> <p>iv. Editing and proof reading exercises</p> <p><i>2.4.4 ICT integrated Writing sessions – Writing different text types – letters, paragraphs, dialogues, reports and creative writing</i></p>	
3.	Communicative Grammar	<p>3.1 To develop accuracy in language</p> <p>3.2. To develop knowledge about language (to create an awareness about various grammar items)</p>	<p>3.1.1 <i>Debate</i> – TE conducts a debate and elicits student-teachers' views on the following topic: 'Fluency or accuracy: Which is important in using a language?' TE provides a summary at the end.</p> <p>3.2.1 <i>Grammar Practice activities</i> – TE involves student-teachers in various grammar practice activities (materials from Penny Ur's <i>Five Minute Activities</i> and <i>Grammar Practice Activities</i> can be made use of)</p> <p>3.2.2 <i>Grammar games</i> – TE conducts different grammar games</p> <p>3.2.3 <i>Input and Practice sessions</i> – TE provides input on different areas of grammar using worksheets and practice materials (TE can use photocopiable materials from Raymond Murphy's book titled <i>English Grammar</i>).</p>	<p>3.1.1 Worksheets 3.1.2 Quizes 3.1.3 Written test</p>
4.	Language Functions	4.1 To help student-teachers use language in a variety	4.1.1 <i>Dialogue practice sessions</i> – Dialogues from the book <i>A Foundation Course in Spoken English for the Speakers of Kannada</i>	4.1.1 Oral test

		<p>of meaningful situations for communicative functions</p> <p>4.2 To provide them with a set of expressions, formal as well as informal, that can be used in everyday situations</p>	<p>by Sadanand, K and Punitha, S. (2008) can be made use of</p> <p><i>4.1.2 Dialogue completion activities and Role plays</i> – student-teachers complete dialogues in groups, present and enact them</p> <p><i>4.2.1 Practice sessions</i> – John Blundell's book titled <i>Function in English</i> can be used for providing situations and useful expressions</p>	<p>4.1.2 Written test (paper-pencil)</p>
5.	Exploring Language Learning Resources	<p>5.1 To use mass media to develop language skills such as reading and writing</p> <p>5.2 To develop dictionary reference skills</p> <p>5.3 To evince interest in art, craft and theatre activities</p>	<p><i>5.1.1. Library work, class discussions and presentations</i> – Student-teachers read newspapers, magazines, cartoons and comics, stories, journal articles, etc and maintain reading logs, write reviews of the materials that have read followed by discussions and presentations in class</p> <p><i>5.2.1 Dictionary activities</i> – Arranging words in alphabetical order, finding parts of speech, pronunciation and meanings of words, phrases, phrasal verbs and idioms, etc. Student-teachers can prepare own dictionaries with illustrations</p> <p><i>5.3.1 Field visit and theatre show</i> – Student-teachers will visit an art gallery/exhibition centre, watch a theatre performance. This is followed by discussions and presentations in class</p>	<p>5.1.1 Project work – indicators for assessing project work to be evolved</p> <p>5.1.2 Reading log – indicators for assessment to be evolved</p> <p>5.1.3 Dictionary-based test</p>

b. Practical (70 hours)

General Note: Practical sessions are an extension of the regular theory classes. They are meant for a thorough practice of the theoretical inputs received in the regular classes. Practical sessions should give hands-on experience whereby student-teachers learn by doing. Theory classes should be coupled with practical sessions and should go hand-in-hand to have an integrated approach.

Units	Suggested Practical	Purpose	Pointers for conducting Practical
1. Spoken skills – Listening and Speaking	1.1 Tutorial classes	1.1.1 To facilitate small group interactions and individual attention in order to develop listening and speaking skills	1.1.1 TE divides the class into small groups. Each group will have tutorial classes in turns. 1.1.2 TE collects relevant CDs and makes student-teachers listen to CDs 1.1.3 TE gives them language lab experience 1.1.4 TE prepares worksheets and provides individual copies for further practice
2. Reading and Writing	2.1 Tutorial classes	2.1.1 To facilitate small group interactions and individual attention to develop reading and writing skills	2.1.1 TE divides the class into small groups. Each group will have tutorial classes in turns. 2.1.2 TE collects authentic reading passages, makes student-teachers read and complete comprehension exercises 2.1.3 TE designs interesting writing tasks and helps them complete these tasks successfully by providing onsite support and constructive feedback
	2. 2 Reading project	2.2 1 To inculcate good reading habits	2.2.1 Student-teachers collect interesting reading materials, share them with the group, select a few and write a review of them.
3.Communicative	3.1 Tutorial classes	3.1.1 To facilitate small group	3.1.1 TE divides the class into small groups.

Grammar		interactions and individual attention in order to develop good knowledge of grammar	Each group will have tutorial classes in turns. 3.1.2 TE prepares worksheets and provides individual copies for further practice in grammar
4.Language Functions	4.1 Preparing charts/posters	4.1.1 To practise useful expressions	4.1.1 Student-teachers write dialogues (like carton strips) and display them in the classroom/on notice boards 4.1.2 They make a list of expressions (formal and informal) used for different language functions and display them on the wall board
5.Exploring Language Learning Resources	5.1 Field visit/computer lab classes/watching theatre performance	5.1.1 To understand the importance of art, craft, theatre and ICT in learning languages	5.1.1 TE facilitates these activities during the academic year by taking student-teachers out to the field or by arranging such activities at the training institute

b. Assessment Strategies

This section provides details of assessment procedures to be followed in the D Ed classroom. Assessment should be integrated with the teaching-learning processes. Hence, continuous and comprehensive evaluation (CCE), should be carried out to assess language skills and competencies.

There are two ways of conducting assessment in the classroom. One of them is formative assessment (FA) and the other one is summative assessment (SA).

Formative assessment (FA) is a tool used by the teacher to continuously monitor student progress in a non-threatening, supportive environment. It involves regular descriptive feedback, a chance for the student to reflect on the performance, take advice and improve upon it. FA can be carried out using, portfolios, assignments, groups/pair work in the classroom, role plays, presentations, debates, interviews (for speaking and listening), oral tests, written tests and group projects. Some of these assessment tools and techniques are suggested in the Theory section of this Handbook.

Summative assessment (SA) may be carried out at the end of the term/semester by conducting paper-pencil tests, oral tests or open book exams.

In addition to assessing the language skills, student-teachers' involvement in the assessment processes/activities, his/her interest in learning a language and his/her attitude towards language learning activities should also be assessed.

Rating scales, checklists, observation schedules and self-assessment tools can be used for conducting FA in the classroom. A few examples are given below for assessing different language skills:

1. (a) A 5-point scale for assessing writing ability:

Ideas expressed, logical sequence, language, mechanics (spelling, punctuation, hand writing)	
5	Has expressed relevant ideas, has organized ideas in a proper order, has used grammatically correct sentences, has spelt all the words correctly, has very good hand writing
4	Has expressed mostly relevant ideas, has sequenced ideas in a proper order, has mostly used grammatically correct sentences, has spelt most of the words correctly, has good hand writing
3	Has expressed some what relevant ideas, has sequenced ideas in an order to some extent, has used some grammatically correct sentences, has spelt some of the words correctly, has somewhat good hand writing.
2	Has expressed only a few relevant ideas, has not sequenced the ideas in an order , has used very few grammatically correct sentences, has spelt only a very few words correctly, hand writing is not neat
1	None of the ideas expressed are relevant, ideas are not sequenced in an order, has not used grammatically correct sentences, hasn't spelt the words correctly, handwriting is not legible.

(b) A 5-point scale for assessing learner's involvement in the writing process, the interest shown in the process and his/her attitude towards writing.

Involvement in the activity, interest in the process, attitude towards writing

5	The learner has involved him/herself completely in the writing activities, has shown a lot of interest in the writing process, and has a positive attitude towards writing.
4	The learner has involved him/herself in the writing activity to a great extent, has shown same interest in the writing process, has positive attitude towards writing.
3	The learner has involved him/herself in the writing activity to some extent, has shown some interest in the writing process, has somewhat positive attitude towards writing.
2	The learner has not shown much involvement in the writing activity, has not shown much interest in the writing process, has somewhat positive attitude towards writing.
1	The learner has not shown any involvement in the writing process, does not have positive attitude towards writing.

2. Self-assessment statements for student-teachers to assess their speaking skills

Statements	Yes	To some extent	No
1. I was able to share my ideas in the group.			
2. I was able to speak fluently.			
3. The ideas I have presented are relevant to the topic.			
4. I was confident when I spoke.			
5. I used appropriate and accurate language in my speech.			
6. My pronunciation was clear and voice was loud enough.			

Similar rating scales and self-assessment tools can be used for other skills. Additionally, checklists and observation schedules can also be made use of.

Weighting for formative and summative assessments are given below:

Units	FA ¹ (marks)	SA ² (marks)
1. Spoken skills – Listening and speaking	5	10
2. Reading and Writing	5	10

3. Communicative Grammar	5	5
4. Language Functions	--	5
5. Exploring Language Learning Resources	5	--
Total³	20	30

¹. Formative Assessment: On each unit, FA and SA can be conducted for more than the allotted marks above but it has to be reduced to the given marks at the end. For FA, marks should be calculated based on the best out of three FA tasks.

² Summative assessment: Summative assessment may include both written as well as oral tests.

³ The total should then be reduced to 20 and 30 respectively.

1.4 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳು

ಕಲಿಕಾಧಿಕಯ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪರ್ಯವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ಪರೀಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ, ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ (2009) ಒತ್ತಿಹೇಳಿದೆ. ಅದುವಿದ್ಯಾಧಿಕಯ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕವಲಯದ ಕೆಳಸ್ಥರದ ಮಾಹಿತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ಅವನಂಟಾಗುವುದು ಎಲ್ಲಕ್ಕೇತ್ತಳ್ಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆರ್.ಟಿ.ಇ. ದ ಪ್ರಮುಖಿತಶಯವಾದ ಗುಣಾತ್ಮಕಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಇ ಹಾಗೂ ಕೆ.ಎಸ್.ಇ.ಟಿ.ಇ.ಸಿ. ಗಳ ಆಶಯಗಳ ಅನ್ವಯ ‘ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ’ ಕುರಿತ ಒಂದು ಪೇಪರನ್ನು ಹೊಸ ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆಸೂಚಿಸಲಾದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

- ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕದಿಂದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದೆಡೆಗೆ
- ಧಿಯರಿ ಆಧರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಧರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಡೆಗೆ.
- ಅಂಕಗಳಿಂದ ಶೇಣೀಕರಣದಡೆಗೆ
- ಒಂದೇ ಮಾಪದಿಂದ ಒಂದೇಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಿಂದ ಹಲವಾರು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಒಟ್ಟಾರೆವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡ ಮೌಲ್ಯಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ
- ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಲಯ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದಿಂದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ-ಚಾಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದೆಡೆಗೆ
ಈ ಕೆಳಗೆ ಶಾಡಲಾಗಿರುವ ಪರ್ಯವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ವರ್ಗಕೋಣೆಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷರಿಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ವರ್ಗಕೋಣೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಸಿಇ ಅಂಶಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಚನಾತ್ಮಕ. ಇವೇ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪರ್ಯವಸ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಕ್ಷರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನವೀನತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೊಸಹೊಸ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಫಟಕಗಳು	ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಪಠ್ಯತ್ವ ಸಂಪರ್ಕ	ಸಿ ಸಿ ಇ
1. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಕಾರ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ನಡುವಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನು. ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವನು, ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಕಲಿವಿನ ಅನುಭವಗಳು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಪನದ ತಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧನಗಳು ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವನು. ❖ ಬ್ಲೂಮ(1956) ಹಾಗೂ ಎಂಡ್ರೋಸನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರಾಫ್ಲ್(2002)ರ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಕರಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನು. ❖ ಸಂರಚನಾವಾದದ ತತ್ವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾದ ಕಲಿವಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನು. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಗತ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಕುರಿತ (ನಿರೂಪಣೆ) ಉಪನ್ಯಾಸ, ತದನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ❖ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ/ಸಮೀಕ್ಷರ್ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಶಬ್ದಗಳ/ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ. ❖ ಪರೀಕ್ಷೆ ‘ಒಂದು ವರಪೋ ಶಾಪವೋ’- ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಾ ಸ್ವರ್ದ್ದೆ ❖ ಪ್ರಜಲಿತ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಮೂನ್ಯತೆಗಳ ಕುರಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ ❖ ‘ತೆರೆದ ಮಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆ’ ಕುರಿತ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ . ❖ ತಜ್ಞರ ಚರ್ಚೆ-‘ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡೊಷಗಳು’ ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಫಟಕಾಂಶಗಳಾದ ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಕಲಿವಿನ ಅನುಭವಗಳು(ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು) ಮತ್ತು ತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಧನಗಳ ನಡುವಿನ ಹೊಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಈ ಮಸ್ತಕಗಳ ಬ್ಲೂಮ (1956) ಶ್ರಾಫ್ಲ್ (2002) ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಟೆಕ್ನಾನಾಲಾಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅವಲೋಕನ. ❖ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಫಟಕದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಕರಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕುರಿತ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ❖ ಸಂರಚನವಾದ ಆಧರಿತ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುರಿತ ‘ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ’ ❖ ‘ಅಪ್ಸು-ಪಪ್ಪು’ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ ತದನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಫಟಕದಲ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಫಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾಚಕ್ರ (ಮೊಸಿಕ್ಕನ್ ಪೇಪರ್ ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ)ಮಾಡುವುದು ❖ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಫಲನ (ಉತ್ಪನ್ನ) ಮಾಪನ ಕುರಿತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ❖ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ‘ಪ್ರತಿಫಲನ ಜರನಲ್’ದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ❖ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಪಾಲೋಣಿ ವಿಕೆಯ ಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ರೆಳೆಪಟ್ಟಿ/ದಜಾರ್ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು. ❖ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಯುಮಾಪನ/ ಸಹಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮಂಡನೆ.			
2. ಮಾಪನದ ವಿಧಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಗತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವನು. ❖ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಾದಿಕೊಳ್ಳುವನು. -ಯೋವಣಾತ್ಮಕ ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ(ಅಂತಿಮ) ಮಾಪನ -ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಪನ -ಸಿ.ಆರ್.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ. ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಈ ಫೆಟಕದಲ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕುರಿತ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆ. ❖ ಈ ಫೆಟಕದ ಕುರಿತು ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಅದರ ವಿಚಾರ/ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದು. ❖ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೈಪಿಡಿಗಳನ್ನು ಡೋನ್‌ಲೋಡ ಮಾಡಿ ಗುಂಪು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದು. ❖ ಸಿ ಆರ್ ಟಿ ಹಾಗೂ ಎನ್ ಕೆ ಆರ್ ಟಿ ಕುರಿತಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಕರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಪ್ರಸ್ತುತಿ. ತದನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚರ್ಚೆ. ❖ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಕುರಿತಂತೆ ಎನ್ ಸಿ ಎಫ್-2005, ಎನ್ ಸಿ ಎಫ್ ಟಿ ಇ-2009, ಕೆ ಇ ಟಿ ಇ ಸಿ-2012 ಗಳಲ್ಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಸಿಸಿಇ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ. ❖ ಸಿಸಿಇ ಕುರಿತ ವೀಕ್ಷ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು “ಮುದ್ರೆ” (ಒರಳಜಚಿಟ) ತಂತ್ರಾಂಶೆ ಬಳಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು. ❖ ಸಿ ಇ- ಯುನಿಸಿಫ್ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ/ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ನಿರೂಪಣೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಈ ಫೆಟಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಪರಿಣಿಸಲು ಒಂದು ಫಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಜ್ಯೋತಿ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ❖ ತರೆದ ಮುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಬಹುದು. ❖ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಫಲ (ಉತ್ಪನ್ನ) ಮಾಪನಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲನ (ನಿರೂಪಣಾ) ಜರನಲ್ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ❖ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಳುವಿಕೆ, ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮಾಪಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಲು ತಾಳಿಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ದಜರ್ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ❖ ಪ್ರತಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ ಡಬ್ಲೂ ಎಲ್ ಚಾರ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಣಿಗೋಂಡ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಹಿಮ್ಮಾತಿ ನೀಡುವುದು. ❖ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು. ❖ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಸಹಮಾಪನಗಳನ್ನು ಮೂರಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧನಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ತಂತ್ರಗಳಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ, ವೀಕ್ಷಣೆ, ಸಂದರ್ಶನ, ಚರ್ಚೆ, ಸಮಾಜಮೂಲಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು. ❖ ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳ ಕುರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚರ್ಚೆ. ❖ ಪರ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ಸಹ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪನ ಕುರಿತು ಏರಡು ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ ಏರಡಿಸುವುದು. ಮನೋ ಸಂಚಲನ (ಃಡಿಚಿಟೆ ಲಿಣಿರಡಿಟುಟಿರ) ವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ❖ ಪ್ರತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಈ ಫೆಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಲಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ತಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಪನಮಾಡುವುದು. ❖ ಸ್ವ ಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಸಹಪಾರಿಗಳ ಮಾಪನವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಪಿಸಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಬಹುದು. ❖ ‘ತಾರೆ ಜಮೀನ್ ಪರ್’ ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆ

	<p>ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ವಿವಿಧ ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೋಬರಲ್ಲೆ (ಕೊರತೆ)ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಣ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ❖ ಸಿ.ಸಿ.ಎಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು. 	<p>ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಧನವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಒಂದು ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯಿಸಿಸುವುದು. ಪ್ರಶ್ನಾಂಶ ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ, ಮಧ್ಯಮ, ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಂದು ಫಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ದುರ್ಭಾಲತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. (ಇದನ್ನು ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ). ❖ ಪರಿಣ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನಾಂಶಗಳ (ನಿಬಂಧ ರೂಪದ, ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲತೆಯ ಗುಣಾವಙುಗಳ ಕುರಿತ ಸೆಮೀನಾರ್ ಎಫೆಡಿಸುವುದು). ❖ ಸಂರಚನಾವಾದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಭೋಧನಾ ಕ್ರಮಗಳ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ಏಫೆಡಿಸಿ ನಂತರ ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ❖ ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏಫೆಡಿಸಿದಾಗ ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಮನೋನಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಫಲನ ಜರನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದುವುದು. ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ರೂಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳನ್ನು (ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಗಾರಂಗಳನ್ನು ಏಫೆಡಿಸುವುದು. ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಣೆ 	<p>ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಲಿಕಾ ದೋಬರಲ್ಪುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಕರು, ಹಾಲಕರು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಆ ಮಗುವಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಿಮ್ಮಾಟಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮಷ್ಟೀಕರಣ, ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲು ಹೇಳುವುದು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಅಗತ್ಯ, ಮಗುವಿಗೆ ನೀಡುವ ಬೆಂಬಲಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.
--	---	---	--

		<p>ತಪಶೀಲಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.</p> <p>ಭೋಧನಾಭ್ಯಾಸ ಇಂಟರ್ ಶಿಪ್ ಗಳು ನಡೆದಾಗ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳಾದ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಸಂದರ್ಶನ, ಜಚ್ಚ, ಸಮಾಜ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿತೀ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು.</p>	
4. ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಳೀತಿ ವಿಧಾನಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಳೀತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ❖ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ್ತಕ ಬೋಧನೆ/ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು. ❖ ಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಾಪನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರಲು ಸ್ವಮಾಪನ, ಸಹಪಾತಿಗಳ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ❖ ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವನು. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಶಾಲಾ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕಂಡುಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಶೀಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವುದು. ❖ ಹಿಮಾಳೀತಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು. ❖ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ (ವ್ಯೇಯಿಕೆ) ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೆಷುವಟಿಕೆ) ತಯಾರಿಸುವುದು. ❖ ದ್ಯೇನಂದಿನ ಶೀಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ❖ ‘ಜಿನ್ನಾರಿ ಮುತ್ತಾ’ ಚಲನಚಿತ್ರ ಏಕ್ಸ್‌ಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಬಿತ್ರೆದಲ್ಲಿ ಹೊಚ್ಚ (ತರಬೇತುದಾರ) ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ❖ ‘ತೊಮ್ಮೆಡೂಡಾನ್’ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ತಿಳಿಸುವುದು. ❖ ಭೋಧನಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಸಹಪಾತಿಗಳ ಮಾಪನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ❖ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ರೆಗಳಿಗೆ (ರಾಬ್ರಿಕ್) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ❖ ಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಮೂಲಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿ ಸಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು. 	

		<p>ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡುವುದು</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಕಾಲಕಾಲಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಿಲೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ (ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮಾಪನದ ದಾಖಿಲೆಗಳು) ಜರನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. 	
4. ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ನ್ನು ವರದಿಸುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಳವಾದ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತೀರ್ಯ ವಿಶೇಷಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಲೇವಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ❖ ಸಿ.ವಿ.ಗಳು ಬಿಂಬಿಸಿ ಸಾಧನಗಳಾದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಅಂತರ್ರಾಜಾಲ, ಇಮೇಲ್, ವೆಬ್‌ಬೈಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ವರದಿಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಒಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅರಿಯುವರು. ❖ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಣಿಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಅಂಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಣಿ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿವರು. ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಂಚಿತ ದಾಖಿಲೆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಒಂದು ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕ್ಷೇಗೊಂಡು ಪಡೆದ ಪ್ರಪಾಂಕಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕ್ಷೇಗೊಂಡು ಅಲೇಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದು. ❖ ಒಂದು ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳನ್ನು/ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವುದು. ❖ ಸ್ವಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ರೂಬಿಡ್ (ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಕ್ರಮ) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ❖ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡಿದ ಉತ್ತರ ಪ್ರತೀಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅವಲೋಕಿಸಲು ಲಭ್ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ-ಮೌಲ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರುಗಳ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು. ❖ ಪಾಠ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಸ್ವಮಾಪನದ ಅಂಕಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ / ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಮೂಲಕ ದಾಖಿಲಿಸಿ ರವಾನಿಸುವ (ಸಂದರ್ಭ)ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ❖ ಅಭಾಸ ಪಾಠಗಳ ಮಾಪನವನ್ನು ಪ್ರೇರ್ಪಿಸಿ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ) ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ❖ ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತೀರ್ಯ ವಿಶೇಷಣೆ ಕುರಿತು ಅಂತರ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆನ್ ಟ್ರೇನ್ 	

	<p>ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗ್ರೇಡ್ (ಶ್ರೇಣಿ) ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅಭಾಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಚೆಚ್ಚಿಸುವುದು ❖ ಸಿಬಿವಿ ಎಸ್ ಸಿ ಹಾಗೂ ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಲೆ ಪ್ರಗತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಹೋಲಿಸಿ ಚೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ❖ ಸಂಚಿತ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಏವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಚೆಚ್ಚಿಸುವುದು. 	
--	---	--

Suggested Readings

- Bhatia, K. K. (1977). *Measurement and evaluation in education*. Ludhiyana: Prakash Brothers Publishers.
- NCERT. (2011). *Continuous and comprehensive evaluation scheme for upper primary classes*. New Delhi: NCERT.
- Dandekar W. N. (1984). *Evaluation in Schools*.
- DSERT. (2011–12). ನಿರೂಪಣ – ಕಲೆಕ್ಸೆನ್‌ಎಂಡ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್. Bangalore.
- Sharma, S. (Ed.) (2006). *Constructive approaches to teaching and learning*. New Delhi: NCERT.
- Srivastava, H. S. (1989). *Comprehensive evaluation in schools*. New Delhi: NCERT.

Advanced Readings

- Airasian, P.W. (ND) *Class room assessment: Concepts and applications* (4th Ed) New York : McGraw – Hill.
- American Institutes for Research. ( ) *Continuous assessment – A practical guide for teachers*. IEQ Project.
- Judith, G. & Cowarl, J. (2003). *A handbook of techniques for formative evaluation*. New Delhi: Crest Publishing House.
- Linn, R.L. & Gronlund, N.E. (2000). *Measurement and assessment in teaching* (8th Ed).
- Nevo, D. ( ). *School-based evaluation: A dialogue for school improvement*. Oxford : Pergamon.
- Peterson, K. D. (1995). *Teacher evaluation*. Corwin Press. Inc. California.
- Robliyer, M. D. (2008). *Integrating educational technology into teaching*. (4th Ed). New Delhi: Pearson Education.
- Thorndike, R. M. & Thorndike, T. C. (2011). (8th Ed): *Measurement & evaluation in psychology and education*. New Delhi: PHI learning Pvt. Ltd.

List of Videos

- CCE film – UNICEF
- PPT-CCE- Indian School Darsait (2011) – Teachers Training Programme.
- Vikas Publishing – CCE made simple
- Placing CCE in a pedagogic frame – (CIEFL professor)

- What is CBSE CCE
- CCE – take a tour – ppt

Children's Films List

- *Tare Zameen Par* (Hindi)
- *Halo* (Hindi)
- *Chinnari Mutta* (Kannada)
- *Gubbachigalu* (Kannada)
- *Appu Pappu* (Kannada)
- *Hejjagalu* (Kannada)
- *Malli* (Tamil)
- *Kuttichatan* (Malayalam)
- *Gopi Gai Bhaga Bhai* (Bengali)

List of Websites

En.wikipedia.org/wiki/continuous-and-comprehensive-eval...

Cce.icbse.com/cbse-cce-guidelines

Indiatimes.com/continuous-and-compre

Wikieducator.org/CCE-Article

Delhi.gov.in/WPS/WCM/CCE

www.sil.org/longualinks

http:ugc.europa.eu/

www.a.bgru/maner/domains/formativeeval.

www.league.org/getting_results/formeval.html

'Moodle' software for CCE

1.5 ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ (Teacher Development Studies)

1.5.1: ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆ

ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು "ಕಲೆ ಬೋಧನೆ, ಸೌಂದರ್ಯ/ಮೀಮಾಂಸೆ ಬೋಧನೆ, ಸಂಗೀತ ಬೋಧನೆ, ಮೌಲ್ಯ ಬೋಧನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ/ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ" ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದನ್ನು ಆರ್ಥರ್ಕರ್ಗೊಳಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹೋರಣೆಯನ್ನು ತಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ವಿದ್ಯಾಸಂಬಂಧಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲದ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಮತ್ತು "ಬೋಧನೆ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ" ಎಂಬ ಅರಿವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಈ ಮೂರೂ ಪ್ರಚೋದಕಗಳು ತಳಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೃಮತೆಯ ಸುತ್ತ ಬೆಳೆದಿರುವ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಈಗಿರುವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವ, ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಪೋಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪಾಠಕ್ರಮದ ಬೇರೆ ಮೂಲತತ್ವಳ ದರ್ಶಿಸಿದರಿಂದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪೋಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಶ್ರಯಾಶೀಲ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕಲಾ ಬೋಧನೆಯ ಪೂರ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದನ್ನು ತಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. "ಕಲ್ಪನೆ", "ಸಂದರ್ಭ" ಮತ್ತು "ಪ್ರತಿಫಲನೆ" ಇವುಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವಾಗ ಕಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಶುದ್ಧ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮನೋಧರ್ಮದನ್ನು ತಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಸಂಧಾರಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದ ಸಾಧಾರಣೆಗಳ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

NCF (2005) ಹಾಗೂ NCFTE (2009) ಗಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಅರಿವುಗಳನ್ನು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ :

೧. ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು, ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಪೋಡಿಸುವುದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾಷೆಗಳ ಮತ್ತು ಕಡೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ದೈವಿಧ್ಯಗಳು
೨. ಶಿಕ್ಷಣದನ್ನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಿಜ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಉಚಿತಗೊಳಿಸುವುದು, ಸ್ವಜ್ಞಾನ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
೩. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುವುದು, ಕಲೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶ್ರಯಾಶೀಲ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಯೋಜನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು.

ಬಳಸಿರುವ ಪದಗಳ ವಿವರಣೆ:

ಆಟಗಾರಿಕೆ / ನಾಟಕೀಯತೆ (Playfulness) ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಧಿ. ಈ ವಿಧಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸರಸವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ / ಹಾಸ್ಯಮಯವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಲ್ಲದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಸೋಯ ಮತ್ತು ಗೆಲುವುಗಳ, ಗುರಿಗಳ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಜಿಂತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ವಿವೇಚನೆಗಿಂತ ಅಂತಹ ರಚನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಡುವಾಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆಗಿಂತ ಅನುಭಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಿರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮೆತನದನ್ನು ಹೊರತರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಘನ್ಯಾಲಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಕೊಂಡಿದೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಟ (Play in Art). ಈ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ ಆಧಾರ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಾಷ, ದ್ವಾರಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರಿವು.

ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ "ಆಟ" ಓವೆಂಟೆಯನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕರ್ಮಾನ್ವಯ ಅಥವಾ "The Uses of Play" "Teaching Artist Journal 3 (4), 241–248 ಇಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

[Play] [ಆಟ] ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯ ಒಂದು ಆಳವಾದ ಸ್ಥಿರಿಗೆ ಕಲೆಯುವದರನ್ನು ಆಕ್ಷಾನಿಸುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಹಾಗು ಕಲಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಚೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಳವಾದ ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಪರವಾನಗಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಟ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆಟಗಳೊಂದನೇ ಸೇರಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಬಾಲೀಕಾರಕ / ಉಪಾಧಿಸಂಪನಕ ಉಹಳಿಗಳೇ ನಮಗೆ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲು ಎಂದು ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಮುಖದಾಡವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆಟದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಬೇರೆ ಯಾರುಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಆಟ ಗಂಭೀರವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ನೈಸಿರಿಕ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ, ಈ ಸಂಖೋಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ನಮ್ಮ ದ್ವೈಯತ್ತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ಪ್ರನರುದಯಿಸುವುದು.

ಘಲದಾಯಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಭಾಗದಹಿಸುವದರು [ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕರು], ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರ ಕೆಲಸದೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಟದ ಕಾರಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ದುರಿಸುವ ಹಾಗೂ ತಡೆಗಳ ಅವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ (ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲದೆ) ಅಗತ್ಯಾದಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕಲೆಯುವದರಿಗೂ ನಿತ ಇದೇ ನಾಮಧ್ಯಾಗಳ ದೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು

ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಿಸಿ, ತೇಣಿ, ಗಮನಿಸಿದ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸಿದರೆ ಬೇಗ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲು ನಾಧ್ಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಳ ನಮ್ಮತೆಯನ್ನು ಪೋಡಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಶ್ವಿಪ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾವುದನ್ನು 'ಕಲಿಕೆಯ ತ್ವಣ' ("teachable moment") ಅನ್ನತಾರೋ ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆಳದಾದ, ಅರ್ಥಪೂರ್ವ ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಟದ ಅನುಭವಗಳು ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಒಳ ನಮ್ಮತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ:

- ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಟದ ಸ್ಥಿರ ಅನುಭವ;
- ಆಟದ ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು / ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು / ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ;
- ಹಾನ್ಯಮಯವಾಗಿರುವ ಡೀರಿಕೆಗಳ (warm-ups) ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಬಂಧಾರ
- ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಆಳದಾದ ಭಾವನೆಯ ಬೆಲೆಯಿರಿಕೆ (appreciation)
- ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ವಿಷ್ಣೇಶಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ;
- ತಮ್ಮದೇ ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಟಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆಸೇ;
- ಆಟದ ನಡಿಗೆಯ ದೇಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು.

(Mode of Transaction)

		ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಸೂಚಿಸಿರುವ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಸೂಚಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾರ್ಪನ ತಂತ್ರಗಳು
--	--	------------------	------------------------	------------------------------

1	(Orientation to Arts)	<p>ಗ.೧ ವಿವಿಧ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಬೇಕನುವುದು</p>	<p>1.1 ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಪಾದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು 1.1.2 ಉಪನ್ಯಾಸ / ಚರ್ಚೆ 1.1.3 ಪ್ರಯೋಗಗಳು</p> <p>ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಲೆ ಆಧಾರಿತ ಪರ್ಯಾರಾಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇದೆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಭೇದಿಗಳ ದರದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
2	(Contextualizing the Arts)	<p>ಗ.೨ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಂಚದಾದ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೀರಂಡಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು</p> <p>ಗ.೩ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತದವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು</p>	<p>ಗ.೧ ಗಿಳಿದಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕಲೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ಷೇಪಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ</p> <p>ಗ.೨ ಕಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ / ಚರ್ಚೆ</p> <p>. ಗ.೩ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು / ಬಗ್ಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಮಂಡಣಿಗಳು / ಪ್ರದರ್ಶನ

3	(Arts as "PLAY")	<p>3.1 ವೃಕ್ಷತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಂವಹನೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಗಿ ಕಲೆಯ (ಕಲನೆ, ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ) ಪಾಠ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.</p>	<p>3.1.1 ಪವರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಚಚೆಗಳು.</p> <p>3.1.2 ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ "ಕಲನೆ", "ಶಬ್ದ" ಮತ್ತು "ದೃಶ್ಯ" ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ "ಆಟ"ಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸುವುದು.</p> <p>ಇವುಗಳು - "ಕಲ್ಪನೆಯ ಆಟ" (play as imagination), "ಸಂವಹನೆಯ ಆಟ" (play as communication) ಹಾಗೂ "ಮನನದ ಆಟ" (play as reflection)</p> <p>3.1.3 ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಚಚೆ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣೇಶಕೆ ಮಾಡುವ ಅವಧಿ ಇರುವುದು.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ಸ್ವಯಂ ಪರ್ಯಾರ್ಥೋಜಿಸುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಜಿತ್ತಿತ ದಾಖಲೆ (ನಿರಂತರ / ಅವಿರತ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ) (continuous evaluation) - ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಬಗ್ಗೆ (ದ್ವಾರ್ಪಡಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ) (comprehensive evaluation)
4	Mediating Arts and Aesthetics with Teaching and Learning	<p>☒ ೪. ೧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ತರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಚಿತವೆನಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ದುಕೊಂಡು ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು</p> <p>೪. ೨ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ತರಗತಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವ್ಯವಹಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವಂತಹದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾತಂತ್ರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತದೆ</p>	<p>೪. ೧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ತರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಚಿತವೆನಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ದುಕೊಂಡು ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು</p> <p>೪. ೨ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ತರಗತಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವ್ಯವಹಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವಂತಹದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಾತಂತ್ರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತದೆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ಗುಂಪು ಯೋಜನೆಗಳು - ಗುಂಪಿಗೆ ಮರುಮಾಹಿತಿ (Feedback to the group) - ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ - ಅಭಿವೃದ್ಧಿದಿದ್ದಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಘಳಿಪ್ಪದ ತೆಂಜಿನೀಯರು ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳು

ಮೌಲ್ಯಮಾಡನದ ಕ್ರಮ :

ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

3. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತೋಚಿಸುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಘನ್ತಕೆ :

- ಪ್ರತಿ ಅವಧಿಯ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆ
- ಜಟಿಲತೆಗಳ ಮನನ ಮಾಡಿದ ವಿಷ್ಣೇಶಣೆ
- ಪಡೆದ ಸೂಕ್ತದೃಷ್ಟಿಯ ದಾಖಲೆ
- D. Ed. ನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು

4. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ / ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥವಾಧಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಡನ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು :

ಜಟಿಲತೆಗಳು

- ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ
- ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭಾಗದಹಿಸುವಿಕೆ
- ಆಂತರಿಕ ಶಿಸ್ತ
- ಆಂತರ್ವರ್ತೀಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು
- ಸಂಯೋಜನಾ ಕೌಶಲ್ಯ
- ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

- ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸುವ ಮನೋಭಾವ / ಧೋರಣೆ
- ಪ್ರವರ್ತನ ಶಕ್ತಿ
- ಸ್ವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಕೌಶಲ್ಯ
- ಅರ್ಜಿಸಿದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ನಮ್ಮತೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೆಯ ಗುಣ
- ತೊಡಕು ನಿರಾರಣಾ ನಾಮಧ್ಯಾ

- ಸ್ವಜನ ಶೀಲತೆ

ಪರ್ಯಾಯೋಚಿಸುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸ್ತರ

- ಅವಧಿಗಳ ವಿವರಣೆ
- ಜಟಿಲತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು
- ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕೀಯತೆಯ ಮನನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಾಯಕ ಚೌಲ್ಯಮಾಡನಗಳನ್ನು
- ಭವಿಷ್ಯದ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕಾಗಿ ದಾಖಲೆ ಎಂದು ಇಡುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸ್ತರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಂದ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬರೆ ಪ್ರಸ್ತುತಿ

5. ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನದ ಸಮಾಖ ಚೌಲ್ಯಮಾಡನ

ಪ್ರಯೋಗಗಳು / ಜಟಿಲತೆಗಳು

ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ರೆಳ್ಳಾನೆ, ಸಂವಹನ ಹಾಗೂ ಮನನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಜಲನೆ, ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಿಯಗೊಳಿಸಲು "ಆಟ"ದ ಮೂಲಕ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ವರ್ಷದ ಜಟಿಲತೆಗಳ ಮೂಲಕ "ಜಲನೆ, ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ" ಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರದಿಂದ ಹೋಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಯೋಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾಫಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ (ಅಥವಾ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಕೊಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ) ಒಂದು ವಿಷ್ಣೇಶಣೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದು. ಜಟಿಲತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಸುತ್ತ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲಾಗುವುದು:

- ಬಿನ್‌ಬ್ರೇಕರ್ : ಆತ್ಮ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ
- ಆಟಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ (pre-play) : ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ
- ಆಟ (play) : ಧ್ವನಿಯೊಂದಿಗೆ, ದೃಶ್ಯ, ಜಲನೆ
- ದೃಶ್ಯ, ಶ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲನಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಟ

ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

ಗ. ಬಿನ್‌ಬ್ರೇಕರ್ (ಅತ್ಯ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ) (Self-awareness)

ಜೆಟುವಟಿಕೆ: ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಸಹಭಾಗಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅ ಚಿತ್ರಗಳು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಂತರ ಸಹಭಾಗಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ : ಈ ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿದವು? ಬೇರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರ/ದೃಶ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವವೇನಾರಿತು? ನಿಮ್ಮ ಸಹಭಾಗಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದೇನಾದರೂ ಅರಿತಿರಾ? ಈ ಜೆಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಈಗ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಭಾಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ? ನಂದಹನದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಲಿತಿರಿ?

೭. ಆಟಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ (Pre-Play, of Senses) ಇಂದಿರಿಯಗಳ ಜಾಗ್ತಿ

ಶ್ರವ್ಯ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳು

೧. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುವ ಆವರಣದ ಸುತ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಓದಾಡಲು ಹಾಗು ಕೇಳಿಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಹೇಳುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದಾಡನ್ನು ಬಂದಾಗ ಅದರು ಕೇಳಿದ ಶಬ್ದಗಳು, ಮುಂಚೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ನೀಡದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಶಬ್ದಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ನಾಡಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು. ಮತ್ತೆ ಒಂದೇ ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಡಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವುದು. ನಾಡಗಳ ವ್ಯಾಪಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರಪೂರ್ಣದರ ಜೊತೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಶ್ರತಿ, ಪರಿಮಾಣ, ಸ್ವರಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ರಚನೆ, ಭಾದನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು

ದೃಶ್ಯ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳು

೨. ಈ ಜೆಟುವಟಿಕೆ ಜ್ಞಾನಸ್ನೊ ಪೋಲಾಕ್ ರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು 5' x 7' ಅಳತೆಯ ಪೋಲಾಕ್ ಶ್ರೋಲಿಯ ಕ್ಷಾನಾಷಿನೆ ಭಿತ್ತಿಚಿಕ್ಕರಚಸುವುದಾಗಿದೆ. ಪೋಲಾಕ್ ಕುಂಭದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಅದನು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ರಂಗಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಕ್ಷಾನಾಷಿನೆ ಮೇಲೆ ಬಿನುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಶ್ರೋಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಕ್ಷಾನಾಷಿನೆ ಮೇಲೆ ಆಡಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅದಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಏನು ರಚಿಸಬೇಕು, ಹೇಗೆ ರಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಮ್ಮಾಳಗೇ ಇರುವ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತಾ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಣ್ಣುವುದಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಘ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ. ಉಪಕರಣ ಸಹಾಯ : ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಾನಾಷಿನೊ ಅಥವಾ ಗೋಡೆ, ಅಕ್ರೆಲಿಕ್ ಅಥವಾ ಟೆಂಪರೆ ಬಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಹಣ್ಣುವ ನಾಮಗಳು.

೩. ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳಿಯುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರದನ್ನು ಅರಿಸಿ. ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ನೆರಳು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಹೊರವಲಯ, ಮುಂಭಾಗ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ, ರಚನೆ, ರೇಖೆ, ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ವಿವರಗಳನ್ನು

ಅನ್ವೇಷಿಸಿ, ದಾಖಲೆಸಿ. ಅಭಿನಯ, ಅಭಿವೃತ್ತಿ, ಮನಃಸ್ಥಿತಿ, ಭಾದನೆ, ಸಂಬಂಧಗಳು, ದಾತವರಣ, ಸಂಭಾಷ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷ್ಣೇಶಿಸಿ ಅರ್ಥವಿದರಣೆಯನ್ನು ದಾಖಲೆಸಿ. ನೀವು ಈ ಭಾಯಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿಷೇಶ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂಡಿರಾ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ಅನ್ಯಾಯ, ಧ್ಯೋಯ, ಅಪಾಯ ಎದುರಿಸುವುದು, ಕೌಶಲ / ಕುಶಲ ಇತ್ಯಾದಿ... .

ಜಲನೆಯ ಜಟಿಲತೆಗಳು

೧. ಭಾಗವಹಿಸುವದರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ನಿರಾನದಾಗಿ ಜಲಿಸಿ, ದೇಹದ ಗುರುತ್ವಾರ್ಹತೆಗಳ ಶೇಂದ್ರವನ್ನು ದೇಹದ ಶೇಳಭಾಗಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿ, ದೇಹದ ಜಲನೆಯ ದೇಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು/ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ, ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಡದ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಜಾಲನೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಧ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೇಹಗಳ ನಮ್ಮತೆ, ಸಂದಿಗ್ಭತೆ, ಅನಿಶ್ಚಯತೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ದ್ಯುಹಿಕ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯಾಧಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಕ್ರೋಧಿಕರಣ ಮತ್ತು ಬಿಂದುಗಡೆಯಾದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೨. ಇಬ್ಬರು ಸಹಭಾಗಿಗಳು ಒಬ್ಬರ ರೆಡೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಡೆದು ಕ್ಯಾ ಕುಲಕುವ ಸರಳ ಜಲನೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ದೇಗಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ; ನಿರಾನದಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯದಾದ ದೇಗ ಮತ್ತು ಅತಿ ದೇಗದಲ್ಲಿ. ವಿಳ್ಳಕರು ಜಲನೆಗಳು ಗತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಟ

• ಶಭ್ಯ

೧. ಭಾಗವಹಿಸುವದರು ಭುಜಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವೃತ್ತದನ್ನು ರಚಿಸಿರುವಾಗ, ಒಬ್ಬ ವೃತ್ತಿ ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಿಗಳೂ ಒಬ್ಬಬ್ರಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಧ್ವನಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯೋಜಕನು ನಂತರ ಕೆಲವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ವನಿ ಪಡೆಯುವ ವೃತ್ತಿಯು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತು ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ವಿಷ್ಣೇಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ : ಚೇರೊಬ್ಬರ ಧ್ವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ? ನೀವು ಉತ್ತಮ ಧ್ವನಿ ರಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಿರಾ? ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಎನ್ನ ತೀರ್ಮಾನನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಚಳಿತ್ತೆ? ಬೇರೆಯವರ ಶಭ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತೆ? ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಂತರ ಶಭ್ಯದ ಕೇಳುವಿಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬದಲಾಯಿತೆ?

ಈ ಜಟಿಲತೆಯಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುವದರು ಶಭ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಬಂದಂತೆ ಶಭ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಆಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

೭. ದೃತಾಕಾರದಲ್ಲಿ, ಭಾಗಿಗಳು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದ್ಯಾ ಜೆಂಡುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲ ದೃತಿ ಜೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಏರದನೇ ದೃತಿ ಜೆಂಡನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಅದೇ ಧ್ವನಿ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏರದನೆಯ ದೃತಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ದೃತಿಗೆ ಜೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾ ಹೊಸದೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆಡುತ್ತಾ, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜೆಂಡು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೃತಿದ ಸುತ್ತ ರದಾನಿಸಬಹುದು. ಭಾಗವಹಿಸುವವರ ಒಂದು ದೃತಿ ರಚಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಒಂದು ಅದ್ಯಾ ಜೆಂಡು ಇದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದನ್ನು ಎಸೆದು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ನಂತರ ಆ ದೃತಿ ನಿಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಸೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಈ ಜೆಂಡು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಈ ಬಾರಿ ಜೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುವಾಗ 'ಛೀ' ಎಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಆ ದೃತಿಯು ಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅದೇ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಮುಂದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಜೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯುವಾಗ ಹೊಸ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರು ಅದೇ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಇಡೀ ಗುಂಪಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಗಿದಾಗ ವಿಷ್ಣೇಶಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - "ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಗೆನ್ನೀಡಿ?" "ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಾ? ಏಕೇ?"

ದೃಷ್ಟಿ

೮. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರಂತೆ ಜೋಡಿಯಾಗಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಮುಖವನ್ನೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಜಿತ್ತೆವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಹೊಡುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖನಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ವಿಶರಿಸಿ. ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ನಂತರ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಗೆರೆ ಅಥವಾ ಜಿತ್ತೆದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆ ಜಿತ್ತೆ ಮುಗಿದಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಆ ಜಿತ್ತೆಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಹೊಡುವುದೂ ಈ ರೀತಿಯೇ, ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಬರೆಯುವುದು ನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯದರೇಗೇ ಯಾವ ಪದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ಆ ಜಿತ್ತೆದ ಹೆಸರು. ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು: ನಿವ್ವ ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಖಚಿ / ತೃಪಿಯಾಗಿದೆಯೆ? ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತೇ? ಜಿತ್ತೆದ ರೂಪರೇಷನ್ಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ನಿಮಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಅಥವಾ ಅದು ಹೇಗೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಬೇಕು ಎಂದು ನೀವೇ ನಿದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಾ? ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಯಾಯಿ ಅಥವಾ ನಾಯಕ ಯಾರಾಗಿದ್ದರು?

೯. ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಜಿತ್ತೆಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಮಾರ್ಕಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಣ್ಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ. ಗುಂಪು ಸಂಯೋಜನಾ ಜಿತ್ತೆ (collage) ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನಗಳಿರುವಂತೆ ಅಯೋಜಿಸಿ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯ ತಮಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಪು ಜಿತ್ತೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ತನಕ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗುಂಪುಗಳು ಪರಸ್ಪರರ ಕೊಲಾಜ್‌ಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು: ಈ ಜಿತ್ತೆಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಶದಾನದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದು? ನಿಮ್ಮ ಸರದಿ ಒಂದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮುಂಚಿನ ಯೋಜನೆ ಬದಲಾಯಿತೇ? ಇತರರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಶದಾನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗಿತ್ತು - ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ? ನಿವ್ವ ಅಂಶವು ಜಿತ್ತೆವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದಿರ? ಇತರರ ಅಂಶದಾನ ಒಂದು ತಡೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

• ಜಲನೆ

೮. ಕನ್ನಡ ಜಿಟುವರ್ತಿಕೆ: ಭಾಗದಹಿಸುವದರು ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಪ್ರತಿಫಲನದಂತೆ ಜಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅನುಕರಿಸುವದೆ, ಹೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮುಂದಾಳುಗಾಗಿ, ಅನುಕರಿಸುವದರೂ ಆಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗದಹಿಸುವದರನ್ನು ಜೋಡಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು A ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು B ಎಂದು ಕರೆಯಿರಿ. ಮೊದಲು Bಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು Aಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವರಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿ. ಮುಂದಾಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಲನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ರೀತಿ ಅನುಕರಿಸುವಂತೆ ವಿದರಿಸಿ (ಮುಂದಾಳು ತಮ್ಮ ಬಲಗ್ಗೆ ಜಲಿಸಿದರೆ ಅನುಯಾಯಿ ತಮ್ಮ ಎಡಗ್ಗೆಯನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ಜಲಿಸಬೇಕು). Bಗಳ ಮುಂದಾಳತ್ವದ ನಿಮಿಷಗಳದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಾಳುತನದ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. Aಗಳ ಮುಂದಾಳತ್ವದ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಾಳುತನದ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಮನ ಬಂದಾಗ ಮುಂದಾಳುತನದ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿ. ಅವರಿಗೇ ಯಾರು ಮುಂದಾಳು ಎಂಬ ಗೊಂದಲ ಮೂಡುವದರೆಗೆ ಆಟ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

೯. ಡ್ಯೂಗನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಾಲ: ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತರಿಸುವ ಒಂದು ಜ್ಞಾಂತ (tag). ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ (tag ಮಾಡಿ) ಅತನನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಲದಂತೆ ಸೇರಲು ಮಾಡಿ ಆಟದ ಮುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಾಲ ಬೆಳೆಯಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಟದ ಉದ್ದೇಶ ಬಾಲ ನೀಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಗುಂಪು ದರಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಲಿಸುವಾಗ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ದರಕಾಲದ ಜಲನೆಯ ಅನುಭವ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ದೃಶ್ಯ, ಶಬ್ದ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಜಲನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು

ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ: ಆಯೋಜಕ ಅಥವಾ ಭಾಗದಹಿಸುವದವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಿತ್ರ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾರ್ವ ಅಂಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬಣ್ಣ ಹಗುರದಿರುವಾಗ, ದೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಶಬ್ದ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ (ಸ್ವರಶೀಳಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಎಂದು ರೇಖೆಗಳು ಮತ್ತು ದರ್ಕಾರ್ಕತೀಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವುದು. ಆಯೋಜಕನು ಜಿತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬೆರಳು ಜಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಗುಂಪು ವಿದಿಧ ಶಬ್ದಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಜಲನೆ: ಭಾಗಿಗಳು ದೃಷ್ಟಿಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದೃಹಿಕ ಜಲನೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯೋಜಕನು ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು

ಅವರೋಹಣಗಳಿಗೆ ಜಲನೆಯ ಗತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಲ್ಲಿಸಿ, ಮೌಲಿಕ ಅದೇಶಕ್ಕೆ ಗುಂಪು ಜಲಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜಂಟಿವರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪವನ್ನು ಸೊಲ್ಲು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಜಲನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಭ್ದ ಪ್ರತಿಕ್ಯಯೆ ನೀಡಲು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಜಲನೆ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ : ಬಿಂದು ಜನಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ. ಮೊದಲನೆಯ ದೃಶ್ಯ ಒಂದು ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆ ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರು ಆ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಶ್ಯ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? ಗುಂಪಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆ ಸ್ತಬ್ಧ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ತಾನೋಎ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಉಳಿದವರು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ಯೆ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಂದು ಜನರೂ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿ ಉಳಿದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಷ್ಣೇಶಣೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ತನಕ ನಡೆಸುವುದು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿದ ಗುಂಪು ತಾವು ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಚಿತ್ರದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಿಗಳೂ ರಚಿಸಿದ ಗುಂಪಿನ “ಇಚ್ಛಿಸಿದ” ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯೋಸಿದ ಗುಂಪಿನ “ವಿಮರ್ಶಾರ್ತಕ” ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ದೃಶ್ಯಾಸ್ತಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ರಚಿಸಿದ ಗುಂಪಿನವರು ದೃಶ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಷಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಾಷಿಸುವಾಗಿ ಹರತರಲು ಬೇರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು.

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಟ

- ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡು ಅವರ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ. ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಣೆಯಿರಿ. ಒಂದು ಪಠ್ಯವನ್ನು ದೃಶ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಟಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಪಠ್ಯ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಬಹುದುವಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
- ಹತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ. ಅವರು ಆಚೆ ಹೋಗಿ ವಿವಿಧ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಶಾರ್ವ ಚಿತ್ರವನ್ನು (audio image) ರಚಿಸಲು ಯಾದ ಯಾದ ಶಭ್ದಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ಗುಂಪು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳ ಶಾರ್ವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೇಳಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಏಕೆ ಆ ಆಯ್ದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಅಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ರೋಶಾರ್ಕೆ ಇಂಕ್ ಬ್ಲಾಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕವನ :** (Rorschach Ink Blots and Poetry): ಭಾಗಿಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕಾಗದದ ತುಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಮಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ನಂತರ ಆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ (randomly) ಶಾಯಿಯನ್ನು

(ink) ಜಿಮುಕಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಮಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣದನ್ನು ಜೆನಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಪಡರಗಳ ಮೇಲೆ ಶಾಯಿಯು ಮುದುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಗದವನ್ನು ಹರಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿರುವ ಸಮಾಜ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರುವ ಶಾಯಿ ಬ್ರಾಟ್ ಹೇಗೆ ಕಾಣತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಅಥವಾ ಕಿರು ಬರಹ ಬರೆಯಬೇಕು. ಈ ಜಟಿಲವಾದ ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಾಮ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಅದು ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಮಗ್ರಿಗಳು: ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ಶಾಯಿಗಳು (ಅಕ್ಟೀಲ್ ಬಣ್ಣದನ್ನು ಸಹ ಬಳಸಬಹುದು) ಮತ್ತು ಕಾಗದ.

ಮುಕ್ತಾಯದ ಜಟಿಲವಾದ ಜಟಿಲತೆಗಳು

೮. ಭಾಷಣ : ಪರ್ಯಾ ಕ್ರಮ ಬಿಟ್ಟು ದ್ವೇಯತ್ತಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಇರುವಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಆಚಿಂತಿತ (extempore) ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ಮಿರಾಯಿ ಅಥವ ಬೋಂಬೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
೯. ಒಂದು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸುವುದು : "ಹತ್ತು ಚರ್ಚಗಳ ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು?" ಭಾಗಿಗಳು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಆ ಶಾಲೆಯ ರೂಪರೇಷನ್‌ನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರು ಆ ಶಾಲೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

"ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತಿರಿ?" ಅದು ಜನರ ಒಂದು ದೃತಿ ರಚಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೇಲೆ ಕೇಳಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಗೆ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮುಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ ತುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಅದು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಅದು ಜೀಟಿಗಳನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ತಮ್ಮ ಜೀಬಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಬದು ಜೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಎಂದು ಅನಿಸುವ ನುಡಿಗಣ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒಂದು ರಚಿತಯ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರುವ ಜೀಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಲೋಚನೆ, ಆ ಕವಿತೆಯ ಶಿಳ್ಷಿಕಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

1.5.2 ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು : ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ

ಪೀಠಿಕೆ

ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯನಿರತರಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಂತನೀಲ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಕಾಳಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಚಿಂತನೀಲ ವೃತ್ತಿಪರರು ಅವರವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಂದಭೀಕರಿಸಬಲ್ಲರು. ಜನರ್ಲ್ ಗಳ ನಿವಾಹಣೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸಹೋದರ್ಯರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಸಮಾಂತರೆಗಳನ್ನೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಕೃತಿಸಂಪುಟಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಅವಲೋಕನಗಳು ಅಥವಾ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ದೊರಕುವ ಯಾವುದೇ ಹಿಮಾಳ್ಯಾಹಿತಿ ಚಿಂತನೀಲ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಬಲ್ಲದು.

ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೀಲತೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತಹ ಸಾಧನ. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಬಹುಶಃ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮ, ಒಂದು ಮನೋಧೋರಣೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯ ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸಲು ಸಮರ್ಪಣಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿಷಯವು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಅಭ್ಯಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡೆಯುವ ಸ್ವೀಧಾಂತಿಕ ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಭಾವೀ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಸಾಮರ್ಪಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯೊಂದೇ ಚಿಂತನೀಲ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ತಂತ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಜನರ್ಲ್ ಗಳು, ದಿನಚರಿಗಳು, ಸಹೋದರ್ಯರಿಗಳ ಅವಲೋಕನ ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಳ್ಯಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುಂಪುಗಳು, ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೃತಿಸಂಪುಟಗಳಂತಹ ಸಾಧನ/ತಂತ್ರಗಳು ಕೂಡಾ ಚಿಂತನೀಲತೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುತ್ತವೆ. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಈ

ಎಲ್ಲವುಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿಲ್ಲದೆಯೂ ಇವುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ತರಗತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಎಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನವುದನ್ನು ಅವರೇ ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹಿಮಾಪುರಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರತರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನಗಳು ಶ್ರೀಯಾ ಸಂಶೋಧಕರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂಂದು ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಕ್ಷಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಶ್ರೀಯಾಸಂಶೋಧನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಇದು ಕೆಲವೊಂದು ಕೌಶಲಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಪಶ್ಯಕ್ತಮದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಶ್ರೀಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಅದರ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆ ಎಂಬ ವಿಶಾಲವಾದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾವಲ್ಮೋಕನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬ್ಯಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಗೊಳಿಸುವತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಇದೆ.

ಬಳಸಿದ ಪದಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು/ವಿವರಣೆಗಳು

ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾವಲ್ಮೋಕನ ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವೈದಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಶ್ಕಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯೇತಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಪರಾಮರ್ಶನವನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಶ್ಕಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆ ಕುರಿತಂತೆ, ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯತೆ ಕುರಿತಂತೆ ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವೇಕ್ಷಣೀಯ.

ಟೀಚರ್ ಜನರಲ್ ಗಳು - ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ದಿನಚರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ತರಗತಿ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಕುರಿತಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೂಲತಃ ಚಿಂತನಶೀಲ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು. ಇವು ವಿಶೇಷ ಘಟನೆಗಳು, ಯಶೋಗಾಢಿಗಳು, ಯೋಜಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವ ಕುರಿತಂತೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಗಳು,

ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಪರಿಶೋಧಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮದೇ ಜನರ್ಲಾಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೇ ಮುಂದೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಂಪುಗಳು

ಸಮಾನ ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾಳಜಿಗಳುಳ್ಳ, ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸುರಾದ ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಂಪು. ಈ ಗುಂಪು ನಿರ್ಯಾಮಿತವಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ವೃತ್ತಿಪರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು, ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವೂ ಅನೋಪಚಾರಿಕವಾಗಿದ್ದು, ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾಳಜಿಗಳೇ ಇಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವರದಿಗಳು

ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬಲ್ಲವು. ಅಂತೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರಿಣಾಮಕತೆ, ತರಗತಿ ಆಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಳನೋಟಗಳು ಸಿಗಬಹುದು. ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಸ್ವಾವಲ್ಮೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಒಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳು

ಮತ್ತು ಕೃತಿ ಸಂಪುಟಗಳು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾದಾರರ ಸಾಧನೆಗಳು ನಮೂದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಗುರುತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೃತಿಸಂಪುಟಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಯಾಚಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು, ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸ್ವಾವಲ್ಮೋಕನದ ವರದಿಗಳು, ಪ್ರೋಫೆಕರ, ಶಿಕ್ಷಕರ

ಹಾಗೂ ಸಹಪಾತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೃತಿಸಂಪುಟವು ಮನುವನಿಗೆಯ ಸಮಗ್ರ ಚಿಕ್ಕಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಕಲೆಕೆರಿಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ರೂಪಣಾಶ್ಚ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಈ ಪೇಪರ್ ನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವರದಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವುದಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಅವಲೋಕಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೇಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಣಾಶ್ಚ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನೇ ಕ್ರೇಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪೇಪರ್ ನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭವವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಏ ಸಿ ಟಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯಕವಾಗಿಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಲು ಕೂಡಾ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಸಂಶೋಧನೆಯು ಒಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕ್ತಾ ಅನುಭವವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಾಸ್ತವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಕಲಿಕ್ತಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವ್ಯಾಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಇ ಸಿ ಟಿ ಬಳಕೆ

1. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರದಿಗಳಾಗಿ ಅಂತರಾಳಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡುವುದು
2. ಪದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು
3. ಪದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ತಂತ್ರಾಂಶ ಬಳಸಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಾರಿಸುವುದು
4. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಪೇಡ್ ಶೀಟ್ ಬಳಸುವುದು
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೇಟ್ ವರ್ಕ್ ರಚನೆಸುವುದು
6. ಅಂತರಾಳಲದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕ್ತಾದಾರರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಗಳು ದಾಖಲೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.
7. ತರಗತಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ರೆಕಾಡ್ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾವಲೋಕನಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹೊಬ್ಬೆಲ್ ಪ್ರೋನ್ ಗಳ ಬಳಕೆ

ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವಿವಿಧ ಟೆ ಎಲ್ ಎಂ ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಹಾಗು ಇತರ ಕಲೀಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿವಿಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಕೆಲವೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಆಟಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪಾತ್ರಾಭಿನರ್ಯ, ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಕೌಶಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾದ ಅಭಾಸ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಪರ್ಕ

1. ಸ್ವಾವಲೋಕನವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ವಿವಿಧ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳು, ಬಿಂಬಿಸಿ ಹಾಗು ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಳಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸ.
2. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಚರ್ಚೆಸುವುದು.
3. ಅನ್ ಲೈನ್ ಸಂವಾದ ಅನುಕೂಲಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೇರ್ವೇ ವರ್ಕ್‌ಶಾರ್ಪ್ ರಚಿಸುವುದು.
4. ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು – ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ತಯಾರಿ.
5. ಇಂಟರ್‌ಫೋನ್ ಶಿಪ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದು.
6. ಇಂಟರ್‌ಫೋನ್ ಶಿಪ್ ಅನಂತರದ ಚರ್ಚೆಗಳು – ವರದಿಗಳ ಮಂಡನೆ ಹಾಗೂ ಅವಲೋಕನ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಸಂವಹನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫಾಟಕವಾರು ವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಿದೆ.

ಫಾಟಕವಾರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಫಾಟಕ 1 – 5 ಅಂಕಗಳು – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಾರಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ – ಸಾರಾಂಶ ತರ್ವಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಸಾರಾಂಶ ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸುವುದು.

ಫಾಟಕ 2 – 15 ಅಂಕಗಳು – ತರ್ವಾರಿಸಲಾದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ – ತರ್ವಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸುವುದು

ಫಾಟಕ 3 – 15 ಅಂಕಗಳು – ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಳಸಿದ ಸಾಧನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಗಳು, ಸಾಮರ್ಗ್ರಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಾಧನ ಹಾಗು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು

ಫಾಟಕ 4 – 15 ಅಂಕಗಳು – ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ 10 ಅಂಕಗಳು ಹಾಗು ವರದಿಯ ಮಂಡನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು

ಒಟ್ಟು 50 ಅಂಕಗಳು. ಇದನ್ನು 25 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಘಟಕಗಳು	ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು	ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿ	ಸೂಚಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ತಂತ್ರಗಳು
1	ಚಿಂತನೆ ಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು	1.1 ಚಿಂತನೆ ಶೀಲ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಿ ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು 	ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮಂಡಣಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಧ್ಯಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶೋಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು
2	ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	2.1 ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ತಿಳಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ದಜಾರ್ ಮಾಪನಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
3	ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದು	3.1 ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವ ನೀಡುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಉಪನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಸೂಚಿತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವರು. 	<ul style="list-style-type: none"> ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ದಜಾರ್ ಮಾಪನಿಯ ಮೂಲಕ ದಾಖಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
4	ಅವಲೋಕನಗಳು, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳು	4.1 ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು	<ul style="list-style-type: none"> ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಚರ್ಚೆ – ವರದಿಗಳ ತಿಳಿಸಿ, ಗ್ರಾಫ್ ಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು, ವರದಿಯ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ವರದಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಅನುಸರಿಸಿದ ಹಂತಗಳು, ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಅಧ್ಯಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ನಡೆಸಿದ ಅವಲೋಕನ/ಚಿಂತನೆ ಆಧರಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎಷ್ಟು ದೃಢತೆಯಿಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅವಲೋಕನ ಪಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯವಾ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಗುಂಪುಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.

Suggested Readings

SSA. (2006). *Kriya Samshodhane Tarabethi Kaipidi* (Action Research Training Manual). Bangalore: Karnataka.

This book is a comprehensive handbook for teachers conducting action research. It deals with theoretical aspects along with examples. This book has been supplied to all government schools and almost all working teachers in government schools in Karnataka have been trained in Action Research.

<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/teachers/teacher-development-tools> - This site maintained by the British Council gives a fairly good idea of teacher development. Though the specific reference here is ELT, the ideas are equally applicable to other subjects.

<http://rmsa.karnatakaeducation.org.in/?q=forum> - The Subject Teacher Forums that have been started under RMSA provide space for teachers to share their experiences and problems faced. Though the focus here is on high school classes, the discussions are quite beneficial to all teachers. Anyone can become a member of these forums.

http://wikieducator.org/ACTION_RESEARCH_AND_RESEARCH_IN_GENERAL - This web page is maintained by DSERT for the benefit of all elementary teacher educators. There is a lot of information on Action Research and other types of research.